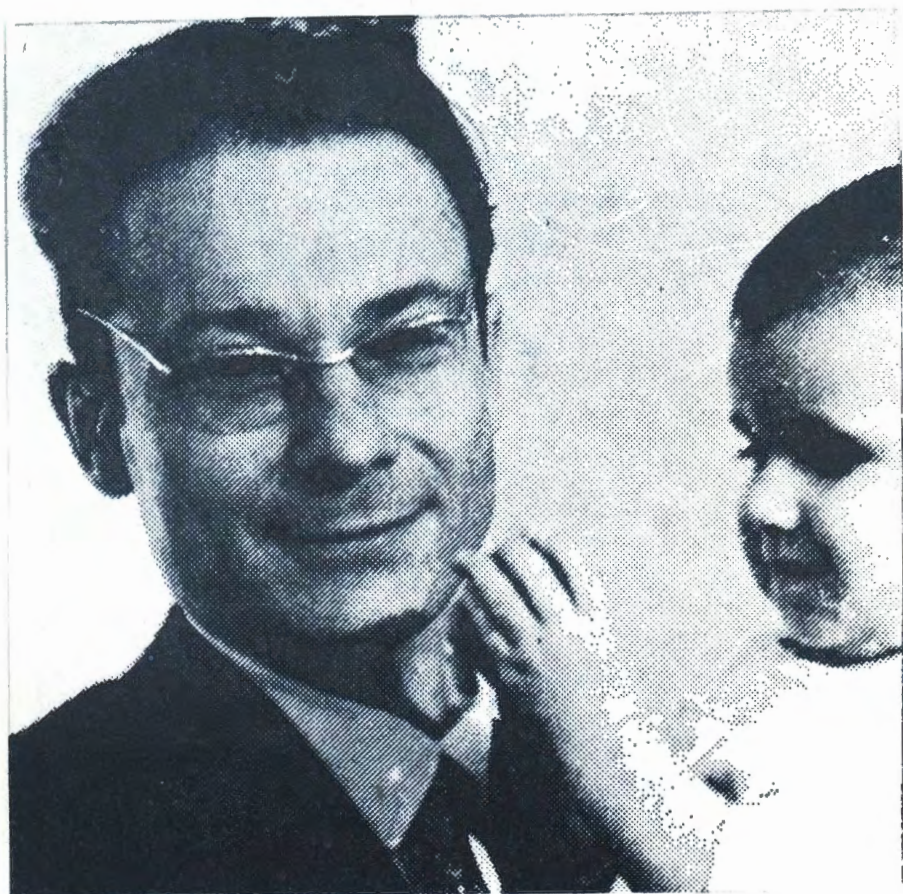


Ч.1 (150) Р. XXXIV

Авангард

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ



Авангард

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОГО МОЛОДІ

ДВОМІСЯЧНИК, ВИДАЄ
ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА СУМ

VANGUARD - bi-monthly

Official Press Organ of the Ukrainian
Youth Association in Exile

AVANTGARDE - bimestriel

Revue de jeunes éditée par le
Comité Central de l'Union de la
jeunesse ukrainienne en exil

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ:

«AVANTGARDE»
72 Bld Charlemagne
1040 Bruxelles
tel: 734. 04. 82

КРАЙОВІ ПРЕДСТАВНИЦТВА

Вел. Британія:

KU SUM

«Tarasivka»

Old Cliff House

Weston-on-Trent, Derby's

Австралія

Mr. J. Kutnyj

7 Dale street

Maribyrnong 3032, Vic.

Аргентина

W. Zastavnyj

Soler 5039

Buenos-Aires

Редагує колегія при співпраці Валентина Мороза.

Головний Редактор — Роман Зварич.

Числи: О.Рожка, Б.Потапенко, А.Лозинський, А.Прядка, І.Зварич

Графічне оформлення: Графік Яків Гніздовський

Редакційне листування й матеріали

надсилати на адресу Редакції:

«AVANTGARDE» 136 2nd Ave, New York NY, USA 10003

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА 1980 РІК

КРАЇНИ

ОДНЕ ЧИСЛО:

РІЧНО:

			в передплаті		в післяплаті	
			до 31.3.80			
ЗСА	дол.	3.00	14.00	дол.	15.50	
КАНАДА	дол.	3.00	15.00	дол.	16.50	
ВЕЛ. БРИТАНІЯ	ф.ст.	1.20	5.50	ф.ст.	6.00	
АВСТРАЛІЯ	австр. дол.	2.50	12.50	дол.	14.00	
БЕЛЬГІЯ	бфр.	80.00	400.00	бфр.	450.00	
ФРАНЦІЯ	ффр.	12.00	55.00	ффр.	60.00	
НІМЕЧЧИНА	н.м.	6.00	28.00	н.м.	30.00	
АВСТРІЯ	шіл.	35.00	175.00	шіл.	200.00	
АРГЕНТИНА	пезо	1200	5500.00	пезо	6000.00	
БРАЗИЛІЯ	круз.	20.00	100.00	круз.	110.00	

БОРИСЬ ЗА УКРАЇНУ — МИ ВОЛІ СИНІ!

Кінець 1979-го року і початок 1980 року позначились радикальними й наглими змінами в міжнародних відносинах, в міжнародній політичній ситуації та в політичному думанні вільного світу. Події на Середньому Сході, а особливо в Ірані й останніми днями в Афганістані допомогли західному світові остаточно зрозуміти, що Москві не вільно ніколи довіряти, бо вона буде нестримно проводити свої історичні імперіялістичні зазіхання і пляни, та що всякі теорії співіснування /коекзистенції/ та відлиги /детанту/ були згубними для Заходу і потрібними для Москви, щоб приготувитися до наступу на решту вільнолюбного світу і народів. У висліді того, вільний світ прийшов до переконання, що московсько-більшевицькій загрозі треба протиставитися всюди всіма засобами і силами, включно зі зброєю. Ми можемо бути тільки вдоволеними із того, що наша Співка разом з усіма українськими самостійницькими силами й організаціями постійно звертали увагу політичним діям вільного світу про це протягом довгих років, та висловити жаль, що незавжди вони належно прислуховувалися до наших голосів остороги.

До своїх останніх виступів большевицька Москва приготувлялася довгі роки не тільки мілітарно й пропагандивно, але також внутрішньо, тобто старалась прочистити своє запілля від рухів спротиву, особливо терени т.зв. національних республік, а головню в Україні. В першу чергу йшлося Москві знищити фізично всіх членів українського націоналістичного революційного руху — членів ОУН і УПА, які ставили збройний спротив большевицькій окупації під час і після другої Світової війни, членами яких заповнено тоді всі большевицькі тюрми і концентраційні табори в сибірських лісах. Відтак поведено широку кампанію проти членів духово-культурного відродження України, відомих нам під назвою шестидесятників, які відважно стали в обороні української культури, мови та проти насильної русифікації і за це були суджені й покарані драконськими вимірами кари довічного ув'язнення і перебування в таборах Колими, Воркути, Мордовії, й інших. Останніми часами переслідування і репресії ще більше загострено проти загалу українського народу та національно свідомих одиниць не тільки з-поміж інтелігенції, але також робітництва і селянства та студентської молоді, стосуючи методи провокації, шикан, застрашування, судів і заслання.

В своїй підготовці до наступу, Москва не спустила з ока діяльності української патріотичної еміграції, особливо діяльності Організації Українського Визвольного Фронту, а в тому діяльності Спілки Української Молоді у Вільному Світі. Спочатку поведено атаку на провідних діячів нашої Спілки, стараючися скомпромітувати їх перед українським суспільством, відтак засобами демагогії роблено спроби ослабити нашу Спілку всередині. Коли всі ці заходи не дали жодних успіхів, Москва задумала вдарити по основоположниках нашої Спілки в Україні, випускаючи на еміграцію спеціально для цього скомпановані твори, підшиваючи їх під т.зв. "захлявну літературу".

Будучи в обличчі такої нової ситуації, ми, члени Спілки Української Молоді у Вільному Світі мусимо в першу чергу скріпити свої ряди під організаційним оглядом, закликаючи всіх відсталих одиниць включитися до активної праці в наших рядах, включити якнайбільше число української молоді і доросту, яка до цього часу стоїть осторонь всякого організованого життя нашої спільноти, посилити ідейно вишкілну працю серед загалу членства та виховну серед Юнацтва, поширити і поживити зовнішньо-пропагандивну роботу серед всіх народів оточуючого вільного світу, як також і на інших відтинках нашої діяльності так, щоб ми могли кожночасно і всюди дати свій вклад у визвольну боротьбу нашого народу за незалежність та стати в обороні тих, які в тяжких умовах окупації України борються, караються, але не каються. До цього зобов'язує нас клич "Бог й Україна!"

Будучи членами великого і славного Українського народу, який в минулому втішався волею, творячи в сивій старині свою Княжу Державу, будучи нащадками славних козаків, які з завзяттям боролися волі й вольностей нашого народу перед загарбниками з Півночі і Заходу та спадкоємцями слави й боротьби героїв Крут, Базару, Українських Армій 1918-20-их років, а відтак боротьби УВО, ОУН, СУМ-СВУ в Україні і УПА, ми не можемо погодитися на те припинення, яке переносить наш народ під сучасну пору в Україні. Тому, всі наші сили, знання й труд протягом цього 1980 й наступних років, віддаймо для повернення нашому народові волі. До цього зобов'язує нас цьогогорічне гасло:

"БОРИСЬ ЗА УКРАЇНУ — МИ ВОЛІ СИНІ!"

Рівночасно, Центральна Управа поручає всім своїм клітинам СУМ в 1980 році відмітити дві річниці, а саме:

50-річчя Харківського процесу над членами СУМ-СВУ та

30-річчя від дня героїської смерті Сл. п. Ген. Хор. Т. Чупринки
Головного Командира УПА.

Тому 50-ть років у місяці березні 1930 року, в Харкові, відбувся су-

довий процес над 45-ма особами, обвинуваченими в приналежності до Союзу Визволення України і Спільки Української Молоді, двох підпільних організацій, що поставили своїм завданням продовжувати боротьбу в нових обставинах, за самостійну і ні від кого незалежну українську державу після катастрофи Визвольних Змагань 1918-20-их років. Большевицька Москва поставила перед суд тих, які не могли сприйняти московського большевизму, бо вбачали в ньому велику загрозу для дальшого існування української нації, загрозу не тільки фізичного поневолення, але також загрозу духового геноциду.

Викривши широко розгалужені, законспіровані організації СВУ-СУМ, Москва вирішила вчинити чергову каригідну розправу над українським народом, над непокірною Україною. Вона вирішила провести судовий процес з світовим розголосом, щоб затаврувати на ньому й осудити не тільки членів тих організацій як "контрреволюціонерів", але й саму ідею української національної незалежності.

В приміщенні харківського оперного театру, на широкій сцені в 1930 році посаджено найвизначніших тодішніх представників української науки, культури, відродженої української церкви, студентства і молоді — українську еліту, яку, немов би в повторному з-перед багатьох років процесі Кирило-Методіївського Братства, судила Москва за непослух — отой вічний непослух і вічну непокору, що протягом століть позначають кривавими плямами повстань і воєн історію московсько-українських відносин.

З головних учасників СВУ-СУМ на лаві підсудних сиділи: академік Сергій Єфремов — "совість України", як звали його друзі, визначний учений історик літератури, що брав діяльну участь в українському відродженні вже з кінця 19-го століття, що від 1905 року редагував єдиний тоді в імперії український щоденник, колишній заступник Голови Центральної Ради, один з організаторів Академії Наук за гетьмана Павла Скоропадського; сидів Володимир Чехівський, колишній прем'єр уряду УНР, що мав високу теологічну освіту і брав активну участь у відродженні Української Автокефальної Православної Церкви, якому пропонували перебрати єпископську катедру в Києві, але він відмовився, заявивши: "У моїй душі борються святий і гайдамака, гайдамака перемагає, і тому не можу бути єпископом."; сидів Володимир Дурдуківський — директор київської середньої школи ім. Т. Шевченка, учні якої творили основне ядро Спільки Української Молоді; Андрій Ніковський — письменник, блискучий публіцист, колишній міністер закордонних справ в уряді УНР; Людмила Старицька-Черняхівська — талановита письменниця і її чоловік Олександр Черняхівський; Микола Павлушков — студент Київського Університету; Борис Матушевський — також студент, наймолодший з підсудних, побратим Павлушкова; Григорій Голоскевич — відомий філолог, Григорій Холодний — науковий співробітник

Академії Наук; Вадим Шарко — професор математики, Микола Чехівський — священник УАПЦ і інші. Всього 45 осіб.

Постава головник обвинувачених на суді була мужня і подивугідна. Сергій Єфремов був не тільки головним обвинуваченим, але й найбільшим оборонцем всіх підсудних, приймаючи всю вину за діяльність СБУ-СУМ на себе. Гідно й мужньо тримався перший голова Спілки Української Молоді Микола Павлушков, який вимагав від суддів, щоб за діяльність СУМ карали тільки його одного. На це на-томість, суд відповів високими мірами кари, а саме: 13 обвинувачених, в тому числі Єфремова, Чехівського, Дурдуківського, Ніковського і Павлушкова, засуджено на кару смерти. Але, як відчитано присуд після довшої павзи, суд “визнав за можливе” кару смерти замінити на 10-річне ув’язнення. Решту позасуджувано на різні менші реченці ув’язнення, а чотири обвинувачені дістали умовний присуд. Так хотіла Москва продемонструвати свою “високу гуманність”.

У зв’язку з процесом СБУ-СУМ виарештовано тоді в Україні і розстріляно без суду або заслаано десятки тисяч людей, а майже усі засуджені на процесі в Харкові в 1930 році загинули по ізоляторах, тюрмах і засланнях, бо по закінченні визначених реченців їм давали додаткові і ще раз додаткові реченці — аж до їхньої смерти.

Тому, Центральна Управа Спілки Української Молоді закликає всі клітини СУМ у Вільному Світі, а тим самим все членство СУМ відзначити цю трагічну подію відповідними святковими імпрезами, вшановуючи пам’ять перших сумівців, бо їх світлі тіні стоять у пам’яті нашого народу поруч з тіннями воляків-крутянців, нацїоналістів-революціонерів, воїнів ОУН-УПА, які залишаються для нас невимірними взірцями, а їхні ідеї — нашими осяйними дороговказами в боротьбі за волю України.

В цьому 1980-му році припадає також 30 років від дня героїської смерти Головного Командира УПА — ген. хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича. Згинув він дня 5-го березня 1950 р. біля села Білогорщі на Львівщині на пості Головного Командуючого Української Повстанської Армії, яка в час другої світової війни та довго після її закінчення, проводила збройну боротьбу за волю українського народу і його державність. Він провадив у бій тисячі найкращих синів і дочок України — новітніх лицарів, синів волі.

В тому самому часі, тобто в роках 1944-1950 Тарас Чупринка керує багатотисячною військовою формацією — УПА, він є рівночасно Головою Проводу ОУН на Рідних Землях, в рядах якої боролися тисячні маси підпільників-революціонерів, як також є Головою Секретаріату УГВР, що в тому часі сповняла функцію українського підпільного уряду.

Тарас Чупринка не силою обставин станув на цих найвищих постах визвольної боротьби українського народу. До цього він підготовлявся від наймолодших років свого життя, гартуючи свою волю і характер, неначе відчував, що на нього колись спаде такий важкий і відповідальний обов'язок.

Кожний, хто знав особисто Романа Шухевича висловлювався позитивно, або похвально про його характер. Роман визначався веселістю, життєрадістю, товариськістю, з'єднював дружньою усмішкою, допомагав друзям в біді і потребі. Він визначався самоопанованістю, холоднокрівністю, продуманістю реакцій на кожну ситуацію, був второпливий та розважний, та як виходить з його діяльності революціонера, додумував всі почини до кінця, і не було випадку, щоб Роман не закінчив розпочате ним діло. Вже з ранніх літ характеризувала його самопожертва і героїзм, що видно хоч би із того, що юнаком врятував дитині, що топилася, життя, а сам відлежав довгий час у недугі. Майбутній генерал любив науку. Гімназійні студії закінчив, з відзначенням, а університетські студії, помимо своєї революційної діяльності, яка вимагала багато часу й енергії, званням інженера. Роман був прекрасним спортсменом: грав у копаний м'яч, був добрим мандрівником, знаменитим плавцем і любителем спорту альпіністики, бо любив здобувати круті гірські шпиль, та був добрим бігуном, добре танцював, любив музику і грав на фортепіані.

У польському війську здобув почасти знання військової штуки. Доповнив свій вишкіл закордонними поїздками на військові курси, які пройшов з успіхом. Цей 19-літній русявий юнак з сірими очима не забував, що його нарід поневолений і вже тоді записав своє прізвище у список Месників кривд українського народу.

Тверді міри накинені на український нарід новим окупантом — поляками — щоб довести до швидшої польонізації та денационалізації українських шкіл, щоб здобути душі української молоді та за 25 років перетворити український нарід на поляків і провінцію Польщі, жорстоке переслідування української інтелігенції, як і засуди членів визвольного руху, пацифікація сотень сіл в Галичині, що соромом вкрила історію Польщі, звірське винищення мільйонів українських селян штучно створеною голодовою облогою, та творення Берези Картузької — концентраційного табору для українців — всі ці події, — відбивалися німим болем у душі і змушували його ставати в ряди оборонців української духовости, переслідуваних українських селян та світлого майбутнього українського народу.

За наказом власної совісти та керуючися добром української Нації переходить разом з полковником Колодзінським і З. Коссаком на Закарпаття, щоб боротися проти наїзників срібної української землі. Невдача визвольних змагань Закарпатської України цього не розчарувала, бо даліше визначається максимальною активністю у

Кракові і організує військові курси: тут із поручника стає сотником. Вже 30-го червня 1940-го року входить як побідник до міста Львова зі своєю сотнею і тут підготовляє ґрунт для проголошення Акту Відновлення Державности. Німецькі зазіхання на українські землі його обурюють, а варварське трактування населення змушує його шукати розв'язки в творенні власної української армії. Осінню 1943-го року, оминувши полювання німецької військової поліції, Тарас Чупринка зголошується до Штабу УПА з своїми друзями. У цьому ж році, він тридцятьсемилітній, стає Головою Проводу ОУН на Україні. Новостворений підпільний український уряд УГВР наділив Тараса Чупринку рангою полковника. В цьому ж уряді Т. Чупринка-Шухевич, під псевдом Лозовського, виконує функцію генерального секретаря.

Невдачі в його житті не знищили його ідеалізму ані революційного запалу: ні Береза Картузька, ні смерть закатованого агентами НКВД брата Юрія, ні цькування його дружини Наталії Березинської та його малолітніх дітей — доньки Оксани та сина Юрка, що їх віддано до дому безпритульних під наглядом КГБ — його не зламали. Він, освятившись духом Боротьби, зі своєю Армією Безсмертних вояків УПА, яка нараховувала 200.000 боездатних вояків, з'являвся там де цього не сподівався ворог, і, завдавши йому дошкульних втрат зникав з їхніх очей, а за ним простигав слід. Так під його проводом знищено ряд московських, німецьких і польських старшин, які визначалися особливою жорстокістю. Згадаємо тільки польського генерала Свєрчевського, московського генерала Ватутіна та німецького високого старшину Люце.

Це нагромадження фактів ставить перед нами генерала Тараса Чупринку як символ революційно-визвольної боротьби, великого Самостійника і Соборника, зразкового Командира, який прекрасно пізнав духовість і потреби українського вояка, Лицаря і Героя, що виріс понад свій індивідуальний біль, врісши цілим своїм єством у кривди українського народу і поставивши своє життя у його обороні. Він кидав гнівний виклик ворогам — а за ним ставали тисячі грізних воїнів ОУН-УПА, готових пролитися кров'ю на знамена нашої Батьківщини і за побудову на Рідних Землях незалежної і соборної держави із справедливим та передовим політичним та суспільно-економічним устроєм, де кожна одиниця могла б в лоні Нації вільно розвиватися і їй служити.

Тарас Чупринка-Шухевич загинув у нерівному бою з жорстоким наїзником, у Білогірці, ставши для нас усіх дороговказом і символом а головне для поколінь сумівців, що вирости в нових обставинах на чужині, але яких єднає біль і турбота за краще життя і світле майбутнє українського народу, за новий кращий лад в УССД, проти чужоземного ворожого панування в ній.



Роман Шухевич — Тарас Чупринна 17.7.1907 — 5.3.1950

Чупринка загинув смертю героя 5-го березня 1950-го року. Нам і новим українським поколінням на чужині залишив він дорогоцінний заповіт: "Звернення Воюючої України до Української Молоді на Чужині." УГВР наділила Тараса Чупринку скромним відзначенням: Золотим Хрестом Заслуги і Золотим Хрестом Заслуги 1-ої класи.

Е. Гановський (гол. ЦУ СУМ)

Й. Рожна (секр.)

1980 — РІК ОБОРОНИ ЮРІЯ ШУХЕВИЧА

Жорстокість московського окупанта в Україні не знає меж. Серед сотні тисяч політичних в'язнів, які караються в концентраційних мордовських таборах і засланнях, знаходиться Людина, доля якої була надзвичайно й неймовірно тяжкою. Це Юрій Шухевич, син славного командира УПА Т. Чупринки, прозваний "Сибірським Вовчням", бо ще малолітнім заслали його в мордовські дикі пустелі.

Початок II-ої Світової Війни заскочив його семилітнім хлопцем. І вже тоді почалися випробування. Гестапо арештує його матір. Полюють за його батьком. Те ж саме сталося з приходом большевицьких військ вдруге до Львова. Большевики скаженіють і витрачають багато місяців, зусилля і людського життя, щоб знайти невловимого Батька Юрія, легендарного Т. Чупринку. Його матір — під постійним наглядом большевиків, а його самого з сестрою Оксаною віддають до притулку бездомних, щоб перетворити його на яничара свого народу та відступника свого батька.

Він відчуває постійні цькування, як його всюди таврують як сина "ворога народу" і врешті втікає з дому безпритульних, але большевики його ловлять і 1948-го року, коли йому сповнилося тільки 15 років життя засуджують на ув'язнення у сумнозвісній Владимірській тюрмі за те, що його батько очолював антибольшевицьку визвольну боротьбу українського народу. Під час його ув'язнення йому кількакратно представляли відректися Батька і Організації Українських Націоналістів в заміну за свободне життя. Юрій все відмовлявся від цього ганебного шантажу і підлої провокації.

Після десятирічного засуду, весною 1956 року 24-літнього Юрія звільнено з тюрми, коли він вже був відсидів 8 років із 10-ти присуджених йому. Причина звільнення полягала в аргументі, що його засуджено малолітнім. Все ж таки осінню того ж року ген. прокуратор Руденко ненависник українських націоналістів, відкликав звільнення, мотивуючи свій поступок тим, що Юрій син українського націоналістичного провідника. Так довелося Юрієві вернутися до Владимірської тюрми щоб докінчити свій десятирічний засуд.

В день свого звільнення 21-го серпня 1958-го року генерал-прокуратор Руденко наказав поновно арештувати Юрія, аргументуючи арешт тим, що Юрій займався "антисовєтською агітацією" серед в'язнів під час свого побуту у Владимірській в'язниці. Докази для замкненого суду над Юрієм були сфабриковані двома сенсотидами КГБ, які знаходилися в тюремній клітці Юрія. Цим двом злочинцям обіцяно легші міри покарання за їхні поповнені злочини, якщо вони зложать сфабриковані свідчення перед судом. Вирок замкненого суду був безмірно жорстоким: 10 літ примусових таборів праці.

Після суду приступив до Юрія високий старшина КГБ, Климентій Гальський і обіцяв йому, що якщо він засудить діяльність свого батька — його засуд буде недейсним. Юрій відмовився від цього підлого кро-

ну і був засланий до концентраційного табору в Мордовську ССР. У 1967-ому році Юрій пише гострого листа до Президії Верховного Совету, протестуючи проти нелюдського заслання і передбігаючи дальші кроки КГБ, осуджує їхню жорстоку політику з в'язнями. У 1969 році переїжджає до міста Нальчик на Кавказі, де знаходить працю і продовжує свою освіту. У 1970-ому році Юрій підписує заяву в обороні Валентина Мороза, адресовану до Предсідника Ради Міністрів Української ССР і першому секретарові комуністичної партії, в результаті чого його арештують втретє в м. Нальчику. В місяці вересні 1972-го року йому знову пришили, так як це передбачував Юрій десятилітній жорстокий вирок важких примусових робіт і п'ять років заслання поза Україною. Наколи б Юрій пережив цей, по-азіатському жорстокий, вирок – то за свого життя він пробув 30 років у московсько-большевицькій тюрмі за свого батька, від якого не може як син відмовитися, а тим самим і за ідеї Організації Українських Націоналістів, які були рушіями в житті його батька та українського поневоленого народу, і яких не може йому, як Символові Батька, простити Москва.

Ще 1967-го року, свідомий єдиної політики Москви, що кожного українця вважає для себе загрозою і ворогом і готова його знищити при першій-ліпшій нагоді, він висловлює свій протест у листі до Президії Верховного Совету:

“... можливо, за кілька місяців відносно мене буде скоєний новий злочин — знову почнуть фабрикувати якусь справу, щоб мене засудити втретє. А коли ні, то ніхто не може гарантувати мені, що за кілька місяців я не буду вбитий з-за рога найманими вбивцями, як сталося з багатьма політичними в'язнями після їхнього звільнення... Чи загадково помру. Або може статися й таке, що буде поновлений масовий злочин відносно всіх політичних в'язнів у Мордовії/для чого вже все підготоване/ — буде всіх фізично знищено, а потім будуть знищені виконавці цього злочину“...

Кагебісти заявили Юрієві: “... з Вашими поглядами, з Вашими переконаннями ми не можемо випустити Вас на волю”. І справді показали, засудивши Юрія втретє, що Юрій збагнув советсько-російську систему доглибинно, бо наперед знає, що його чекатиме до кінця життя — тюрма і його однодумців.

Тому, Дорогі Подруги і Друзі, Центральна Управа Спілки Української Молоді закликає всі Осередки СУМ і все членство СУМ включитися у всі акції, що їх переводитимуть Крайові Управи, щоб звернути увагу світової публічної opinio на безборонного Юрія, сина легендарного Тараса Чупринки, що не хоче обіцяних життєвих вигод, але хоче зберегти вірність сина як батькові так і ідеалам, що його одухотворяли.

ЦУ СУМ

НЕМАЄ АЛЬТЕРНАТИВИ ДО ОУН

*Привітання Голови Проводу ОУН на XII Крайовий З'їзд
ТУСМ-у в ЗСА*

Слава Україні!

Націоналістки й націоналісти, члени Товариства Української Студіючої Молоді ім. М. Міхновського!

Від імени Проводу Організації Українських Націоналістів (ОУН) від імени націоналістів-революціонерів з першого фронту боротьби від мене особисто вітаю Вас з призоду XII Крайового З'їзду зі щирим побажанням успіху у ваших працях і рішеннях. Я складаю Вам, а зокрема Вашій Крайовій Управі признання за Вашу діяльність, за акції оборони України й студійну працю, яку щорічно поглиблюєте своїми семінарами.

ТУСМ став тепер орієнтиром серед студіюючої молоді в ЗСА; захищуваним ним націоналістичні революційні ідеї, починають домінувати серед українського студентства, як це унааявив Конгрес СУСТА, на якому ТУСМ відіграв вирішальну ідеологічно-політичну роль своєю ідеологічною й політичною ясністю, чіткістю, безкомпромісовістю.

Визвольний революційний націоналізм, як мобілізуюча політична сила, знову починає — завдяки наполегливій праці ТУСМ-у, що незмінно стоїть на позиціях революційної ОУН — охоплювати чимраз ширшу частину українського студентства, даючи йому серед неідеалістичного, вигідного, спрагненого лише матеріяльного добробуту оточення, ідею вищої якості життя, героїку його, ідею нації як найвищої органічно-духової спільноти на землі.

ТУСМ, як послідовник ідей революційної ОУН цієї могутньої, єдиної революційно-визвольної сили України, має своє глибинне коріння в традиції героїки півсторіччя організованого революційного націоналізму, тому тим більша його притягаюча сила.

Тусмівець, як борець ідеї й чину, свідомий того, що немає світоглядного націоналізму без героїчної концепції життя! Не можна декларувати себе націоналістом, а одночасно бути гедоністом життя, без готовності віддати своє життя за ідею України.

Націоналіст — це вища якість людини, яка горить і страждає ідеєю Батьківщини, це борець за новий, за кращий, за справедливий світ, побудований на національній засаді проти імперіяльної!

Український революційний націоналізм — це мобілізуюча ідея й організація його боротьби для української великої нації!

Український революційно-визвольний націоналізм, революційна ОУН є незаступні у національно-визвольній боротьбі.

Тисячі й тисячі впадших героїв ОУН-УПА на полі слави проти найбільших воєнних потуг світу — большевицької Росії й нацистської Німеччини, їх одчайдушний змаг, їх безприкладне в історії героїство — їх найсправедливіша й найправильніша програма й ідеологія бороть-

би, абсолютна правда України й Христа, за яку стоять мільйони в таборі боротьби ОУН-УПА, – це гарантія нашої перемоги.

Хто відрікається ОУН, або прагне заступити її якоюсь намістною, той заперечує безчисленні могили й могили лицарів України, відомих й невідомих, які відомі лише Богові! Тому ще могутніше, як досі, ствердження ОУН, ще могутніша, як досі, а ця під прапорами ОУН – запорука успіху!

Ніяких крутих шляхів включування в табір визвольного революційного націоналізму не треба, бо ідеї наші чисті, як сльози Данилишина, коли він вибухнув плачем на суді з приводу збаламучення окупантом населення стосовно його і сл. пам. Біласа, кажучи: «Я не за себе плавав!» Як сльози на ших героїв з ОУН-УПА, які вмирали болячи, що не можуть уже більше працювати, боротися за Україну!!

Ми радіємо що ТУСМ продовжує акції в обороні України, в тому й в обороні українських політичних в'язнів, акцію проти русифікації, за бойкот Олімпіади в Москві, за розвал російської імперії на національні незалежні держави України й інших поневолених народів шляхом національних революцій!

Ми раді, що ініціативу для масових акцій проти російських окупантів для молоді і зокрема студентства дає ТУСМ і веде в них перед, не лякаючися зударів!

Ми раді, що ТУСМ зглиблює теж ідеологічні основи українського націоналізму, вирощуючи з-поміж своїх рядів молодих теоретиків ідеології й стратегії українського визвольного націоналізму!

Ми бажаємо, щоб ТУСМ у ЗСА дав якнайшвидше почин для відновлення Світового ТУСМ-у так конче потрібного в усіх країнах, де живуть українці!

Крайова Управа ТУСМ-у в ЗСА добре працювала досі.

Бажаю новій Крайовій Управі йти слідами дотеперішньої й ще більше скріплювати бравурну, безкомпромісову, вірну ідеям революційної ОУН діяльність!

Хай живе Самостійна Соборна Українська Держава!

Хай живе Українська Національна Революція – шлях до неї!

Смерть російській тюрмі народів!

Київ проти Москви!

Героям слава!

Січень 1980 р. Ярослав Стецько

ПАТРІАРХ КАТАКОМБСЬКОЇ ЦЕРКВИ

17 лютого сповняється

Блаженнішому Патріярхові Йосифові 88 років

Екуменізм, що його схвалив Другий Ватиканський Вселенський Собор, був революційним кроком у житті Церкви. Він остаточно перекреслив усілякі намагання повернути християн інших віровизнань на католицизм. Екуменізм ствердив, як рівновартний шлях до Бога і спасіння душ віруючих, шляхи різних християнських Церков. Минув час «навертання православних на католицизм і навпаки».

Шлях Блаженнішого Патріярха Йосифа — це шлях такого екуменізму, це шлях наближення наших Церков. Це шлях відновлення української Христової Церкви часів св. Володимира Великого Рівноапостольського. Патріярх Йосиф іде шляхом єднання наших Церков. Суть цього єднання це надати нашій Церкві український характер, відмежувуючись від латинізації її і від московщення її та зберігаючи і відновлюючи традиційні українські властивості. Тому Блаженніший Патріярх Йосиф зберігає усі старі звичаї й складники, повертає забуте, але типово українське, простягає братерську руку усім українцям християнам для спільного святкування тисячоліття християнської державної України. У Патріярха однакова пошана до обох наших Церков, мученицьких і героїчних, які обидві заслужили собі на патріярше завершення з перспективою з'єднання на основі добровільного їхнього зговорення в єдину Українську Християнську Патріяршу Церкву. Ісповідники віри УАПЦ, великі Митрополити наші Липківський і Борецький, владика, священослужителі, вірні УАПЦ своєю мученицькою смертю за Христа і Україну також поклали основи під героїчну Українську Християнську Патріяршу Церкву.

Є помилкою закидати Патріярхові бажання накидати католицизм українцям некатолікам. Його щире прагнення є: повернути єдність нашої Церкви часів св. Рівноапостольського Володимира Великого. Наша мета — мати єдину Українську Церкву св. Володимира Великого. Це спільне усім українцям, без різниці конфесій; це і залишається заповітом Патріярха.

Можливо, що Патріярх глянув своїм далеким зором поза обрії сучасності, тобто поза розуміння його задуму сучасниками. Але він вказав шлях. Він став за єдність нації, вищої категорії, за єдність величного, героїчного в кожного українського патріота. Він не приніс нам роз'єднання, але найвищу перспективу — єдність духової величчя, єдність духових аристократів, а не малої людини.

Екуменізм Патріярха Йосифа — це екуменізм катакомбних Церков, УНЦ, УАПЦ і їм подібних, а не фальшивий екуменізм з режимовою «Церквою» Пімена, захисника безбожницького московського режиму. Для України Блаженніший Патріярх Йосиф став символом воюючої української християнської Церкви, її правопороносцем і символом



Блаженніший Патріарх Йосиф І.

лом патріотизму й любови до батьківщини, мучеником за Христа й Україну. Він стоїть як скеля на якій будується героїчна Церква універсального характеру.

Україна, яка в щоденній боротьбі, — як пишуть нам звідтам, — дає йому повну підтримку. Катакомбна Українська Греко-Католицька Церква однодушно визнає його Патріархом і згадує його з титулом Патріярха у катакомбних богослуженнях. Православні вірні в Україні радіють, що Патріярх УНЦ став мужньо в захист патріярших прав УНЦ супроти Ватикану, а тим більше супроти Москви, яка робить сильний натиск на Ватикан, щоб не визнавати Патріярхату УНЦ.

Але Патріярх стоїть як скеля, що об неї вдаряють морські хвилі звідусіль, а він — непохитний супроти Ватикану і супроти Москви в ім'я української християнської Церкви Христа, св. Апостола Андрія Первозванного й св. Володимира Великого.

Кланяємося великому Святому України в день його народження і шлемо найсердечніші побажання ще довгого і творчого життя та здоров'я на многі й многі літа!

РОМАН ШУХЕВИЧ-ТАРАС ЧУПРИНКА — СИМВОЛ КУЛЬТУ УКРАЇНСЬКОЇ ЗБРОЇ

*“Нехай вічна буде слава,
що през шаблі маєм права!”*

гетьман Іван Мазепа

Кожна нація, яка змагається щоб дійти до вершин власної державності, яка бореться за здійснення власного змісту життя, згідного з ідейними, духовними та моральними первнями, визначеними історією і потребами тієї нації, має для цього виростити в глибинних надрах її національного генія все-проникаючий культ власних збройних сил, завданням яких є обороняти та захищати цю націю та її зовнішньо-формальну державну еманацию перед всякою загрозою. Це зокрема відноситься до нації, яка знаходиться в ситуації колоніального поневолення, і загрожена щелепами фізичної та духовної смерті насильно накиненої імперіалістичної системи. Національне визволення зпід ярма імперіалістичної заглади неможливе без власних сил, які розпочинають та конкретизують на всіх царинах життя народу революційну боротьбу, всецільний змаг за нові форми та новий зміст дальшого національного розвитку в ново-відвойованих, власно-підметних рамках національної соборності і державної самостійності та суверенності. Центральною й іманентною справою в кожній такій боротьбі — це справа влади. Немає незалежної держави без влади, а без власних збройних сил процес владо-будування неможливий. В боротьбі проти окупанта, там де існують збройні сили поневолених, там буде нами відвойована, незалежна державна влада.

Такий уже залізний закон історії: що сильним віддають пошану і вони стають волево-кріпкими й потужними творцями історії, коли безсильні стають безвольним матеріалом для історіо-будування, цілком узялені від долі інших світових потуг.

Чи Україна має бути історіо-творчим будівничим, чи безвольним матеріалом історіо-будування?

В найновішій добі історії українського народу, відповідь на це епохальної ваги питання дала поневоленому, але нескореному українському народові Організація Українських Націоналістів — ОУН. Провідники цього революційного ордену Воюючої України зрозуміли велику й невимірну вагу й потребу вирощування глибокосяючого Культурі Української Зброї, який ще більше ушляхетнився при наполегливому вирощуванні в доти приспаних козацьких гуцах українського поневоленого народу могутнього Культурі Героїв, знову викарбований на українській психіці лицарськими, героїчними чинами найкращих воїнів ОУН. Цей Культ Зброї, залізом і кров'ю спаяний разом з культом Героїв, культом героїчного підмету в житті, опісля сконкретизувалися в живущий динаміт, в реальну силу із створенням Української Повстан-

ської Армії — УПА — за ініціативою революційної ОУН. Боротьба, започаткована збройними, революційними силами ОУН-УПА та перетоплена з духовістю народу, перетворюючись в безсмертну та мітичну легенду-стихію Нації, була відповіддю: Україна не була принагідним матеріалом історії, а прагне бути її світовим ідейно- та духово-творчим будівничим! Зрештою, це не так сама боротьба дала цю відповідь, як ті десятки тисяч велетнів духа й волі Нації, члени-воїни ОУН-УПА, що в цій боротьбі віддали своє життя на святому жертovníку Батьківщини.

Є інший закон в житті: щоби здобути Велике, треба бути готовим жертвувати найдорожчим. У святому Письмі читаємо, що сам Бог, для того, щоби спасти людство від дияволом спотвореного зла, волів жертвувати свого найдорожчого Сина — Ісуса Христа. Україна, в її змагу до самостійности та державности, також мусіла жертвувати одного з своїх найкращих синів — це був сл.п. РОМАН ШУХЕВИЧ.

Коли нація сягає до Великого Ідеалу, по дорозі цього велетенського змагу вона мусить віддати великі жертви, при чому здійснюється сам ідеал та об'являється людська героїчна велич. Українська нація, на її нерозривному шляху до національно-державної власно- підметности, мала великі жертви. Але, мабуть, ніяка з цих жертв не була більшою й такою болючою як геройська смерть в боротьбі з московським окупантом українських земель — ген.хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки, Головно-Командуючого УПА та :збройного< підпілля ОУН в періоді збройного революційного повстання українського народу від 1941-1953 рр., в повній пориву героїчній, безприкладній в історії добі дво-фронтової війни проти двох найжорстокіших народовбивців в історії людства — большевицької Москви та гітлерівської Німеччини. Це епоха, “супроти якої — писав в “Наказі” наш Безсмертний Командир — блідніють Тернопілі.”

Тридцять років тому, 5-го березня 1950 року в Білогорщі біля Львова, загинув Начальний Вождь України. Тоді, загинув Головний Командир УПА, який волів не лишати Рідних Земель, помимо страшного наступу ворога, бо уважав своїм обов'язком далі воювати разом з своїми хоробрими воїнами, хоч був свідомий того, що на нього чекає певна смерть. Тоді, в Білогорщі загинув Голова Проводу ОУН на Українських Землях, як також Голова Генерального Секретаріату Української Головної Визвольної Ради — революційного уряду України. Це була одна й та сама особа — це був Роман Шухевич-Тарас Чупринка-Роман Лозовський. В одній особі був з'єднаний увесь комплекс політично, військово- та державно-революційного проводу підпільної Воюючої України.

Шухевич-Чупринка, як начальний Вождь, очолював фактичну революційну владу Воюючої України, бо там де панувала ОУН-УПА на Україні, там де верховодила українська зброя, — там панувала закономірна в боротьбі за державність революційна влада України. Роман Шухевич вже в молодих літах, як член Української Військової Організації /УВО/ і пізніше як бойовий референт Крайової Екзекутиви

ОУН в Україні, скоро збагнув, що кожна влада щойно тоді будує кріпкі основи тривалості, коли за тією владою стоїть певна збройна сила, яка віками вирощувалася в динамічних, ідейно-творчих та самобутніх надрах Нації, і, у відповідному моменті в історії тієї нації, постала як її самооборонний стихійний фаланг. Такою силою була і далі є Організація Українських Націоналістів. ОУН — це дійсна підпільно-революційна влада України, що унявилася в 1941 році із Державним Актом 30 червня, яким було створене Українське Державне Правління на чолі з Ярославом Стецьком. І зовсім не було припадком, що Роман Шухевич теж був членом цього революційного уряду Воюючої України, бо вже тоді він виконував відповідальну роль Головно-Командуючого Українських Збройних Частин. За керівництвом Шухевича-Чупринки, цей історично-переломовий Акт став каталізатором створення УПА і дав пориваючий підйом цілому українському народові до дальшої боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу — УССД.

В оцінці цього автора, історики помиляються, коли пишуть, що ця влада, цебто Державне Правління з 30 червня, була коротко-тривалою, з огляду на те, що, мовляв, німці скоро виарештували майже всіх членів цього уряду. Ні — цей уряд — революційна влада українського поневоленого народу, був фактично-авторитетним, закономірним чинником так довго, коли навіть на найменшому клптику української землі ще боролися відділи ОУН-УПА під проводом Романа Шухевича-Тараса Чупринки, і які не здали зброї навіть після смерті свого Командира. Зрештою, наш ворог — більшовицька Москва — це краще розуміє як деякі надто-дріб'язкові політичні угруповання між українською спільнотою на чужині. Вона далі наділює найгостріші, прямо нелюдські терміни ув'язнення членам ОУН-УПА, які в минулому творили збройний хребет революційного Уряду 30 червня. Тримати вояків ув'язненими, навіть коли не відбуваються жодні збройні зударі, значить далі бути в стані війни, що згідне з усіми правилами міжнародного права. Це свідчить про те, що Українське Державне Правління створене 1941 року, яке стало тоді незаперечним закономірним чинником українського народу в його революційній боротьбі, далі є революційною владою Воюючої України, бо її збройні сили ще не здали зброї, інакше Москва вже давно звільнила б цих вояків ОУН-УПА. Це — до великої міри — заслуга ген.хор. Тараса Чупринки, бо за його проводом в рядах ОУН-УПА виховувалися вищої якості вояки. Кажуть, що первісним зразком для кожного вояка все буде його командир. Бойовики ОУН-УПА мали за зразок свого Провідника — Романа Шухевича-Тараса Чупринку, і тому в їхніх рядах плекалися високі морально-етичні та героїчні якості характеру, прикмети залізної й незламної твердості, безкомпромісовості та невідстрашної наступальності в боротьбі. Як Командир, так і його вояки, — всі могутні Герої України!

На тих землях України, де діяв наказ ОУН-УПА, де незаперечним авторитетом було ім'я-легенда Шухевича-Чупринки, там де панував либокий міт 30 червня, там жорстокий більшовицько-зарварський терор не мав доступу. Проти Легенди, проти мітів немає зброї! Про це

свідчить незаперечний історичний факт, що героїзмом вповнена боротьба ОУН-УПА, себто, нею ведене збройне повстання українського народу, тривало до 1953 року, отже, три роки після трагічної смерті геніального стратега-керманича цього повстання — ген.хор. Шухевича-Тараса Чупринки!

Большевицька Москва добре розуміє вагу національних мітів, зокрема для поневоленого народу. Тому, Юрій Шухевич — син нашого Безсмертного Командира, вже понад чверть століття хоробро та героїчно витримує всякі тортури й знущання по різних московських тюрмах та концтаборах. Москві дуже залежить на тому, щоб зламати хребет українського національного-визвольного руху. Ця її ціль частинно здійснилася б, якщо б їй вдалося зламати Юрія Шухевича, тим самим підірвати потужний міт імені Шухевича. Так не станеться! Героїзм та залізна незламність батька вповнили духовість та умову свідомість сина, хоч один одного ледве що знали. Юрій Шухевич є доказом того, що в Україні немає жодних прірв між старшим та молодшим поколінням, що боротьба за УССД не знає меж генерацій, що в цій боротьбі зберігається національна органічність та послідовна тяглість, бо стихія Нації є незнищима!

Вона автоматично й майже інстинктивно передається від одного до наступного покоління. Юрій Шухевич не тільки, що не засоромив імені свого батька — він ще й далі звеличив його!

Роман Шухевич знав лише один спосіб життя — героїчний. Його син Юрій, нічим не різнився від батька у цьому. Батько і син, Роман та Юрій Шухевичі — вони доказ того, що людська велич виявляється тільки в героїці життя, в етично-героїчній особистості. Зрештою, ані Роман, ані Юрко не різняться від тих десятків тисяч воїнів ОУН-УПА, титанів Волі Нації, для яких первісним законом життя було: **ЗДОБУ—ДЕШ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ, АБО ЗГИНЕШ У БОРОТЬБІ ЗА НЕЇ!**"

Тридцять років тому, на кривавому полі бою, фізично загинув наш Безсмертний Командир. Однак, своєю безкомпромісовою, етично-героїчною поставою до життя та своєю невідстрашною героїкою в смерті, Роман Шухевич став ВІЧНИМ на одвічному полі слави Нації, викарбувавши своє ім'я на могутньому пантеоні Героїв Людства. Ми, українці, часто недоцінюємо самих себе, недоцінюємо глибоку міць і велич Української нації, самі не відчуваємо власної сили. Роман Шухевич збагнув глибоку, до кореня проникаючу й вибухаючу потужність могутньої Української Нації і тому він був Вітчизною покликаний стати Провідником ОУН в Україні та Головним Командиром УПА. Однак, здається, що ми йому робимо до певної міри, кривду, коли віддаємо йому честь тільки як Героєві України, замість українському героєві всього людства. Так, Роман Шухевич-Тарас Чупринка не тільки Герой України, він є світовим Героєм, бо ж скільки націй мали такого провідника, головно-командуючого їх збройних сил, який віддав своє життя на першому фронті боротьби проти ворога?! Такі приклади рідкісні в історії.

Світова, прямо епохальна вага ген. хор. Романа Шухевича не тільки в його особистій героїці життя. Між мілітарними стратегами та керівниками підпільних воєн, наш Безсмертний Командир не знає рівного. Ще заки форма ведення підпільних національно-визвольних воєн стала популярною, /т.зв. "герілля вор", як напр. у В'єтнамі/, то Роман Шухевич в деталях розробив та опісля здійснював спосіб ведення такої підпільної, повстанської війни на українських землях вже під час і далеко після Другої Світової Війни. Стратегічний план та полководство в боротьбі Романа Шухевича-Тараса Чупринки було настільки геніальним, що Україна спромоглася вести героїчну дво-фронтову війну проти двох величезних мілітарних апаратів гтлерівської Німеччини та большевицької Москви, що немає відповідного порівняння в мілітарних анналах історії. І це збройне повстання не зупинилося з кінцем Другої Світової Війни, а продовжувалося далі на всіх царинах життя проти большевицького окупанта українських земель, помимо того, що Україна не мала свого наперед вишколеного війська, ані достатньо досконалого збройного арсеналу для вояків.

Кожний добрий стратег мусить бути надзвичайно чуйний на всі можливі будучі загрози та прямо інстинктивно знати як їм залобігти. Роман Шухевич мав цей необхідний для полководця повстанської армії шостий орган відчуття, яким він скоро міг передбачувати майбутні події. При кінці свого життя, він зрозумів що всенародня революційна війна ведена УПА не відповідає зміненню обставинам і що треба знову вернутись до більш конспіративних методів боротьби. Тому, він почав переорганізовувати військові відділи УПА та включати їх в конспіративно-революційну сітку ОУН, що забезпечило дальшу тяглість революційних процесів в Україні.

Визначна мілітарно-визвольна стратегія Романа Шухевича-Тараса Чупринки сягала далеко, Навіть поза межі України. Він розумів, що національне визволення українського народу не буде якоюсь-там ізольованою подією, а навпаки, буде мати широкий резонанс по цілому світі, і, в додатку, що в боротьбі за розвал комуністичної імперії, Україні потрібно природніх аліантів — всі інші поневолені народи в СРСР. Тому, наш Безсмертний Командир віддав великі зусилля для організування та мобілізації широкого революційного фронту всіх поневолених Москвою народів, між якими Україна занимала ключову позицію. Він був душею Першої Конференції Поневолених Народів, яка відбулася в житомирських лісах в 1943 році і яка стала фундаментом для пізнішої організаційної формації Анти-большевицького Б'юро Народів — АБН. Центральною точкою визвольної стратегії-концепції відносно цілого комплексу поневолених народів в СРСР, як її розробив та здійснював у житті Роман Шухевич, була та, що одинока реальна запорука остаточного розвалу московської імперії — це спонтанні, одночасові революційні зриви на землях всіх поневолених народів в СРСР. Ця концепція опісля стала наріжним каменем зовнішньополітичної діяльності ОУН-АБН.

Помимо того, що Роман Шухевич-Тарас Чупринка передчасно за-

гинув смертю хоробрих в боротьбі за Великий Ідеал, він таки був переможцем! Його перемога полягає в тому, що ним вироблена концепція і стратегія революційно-визвольної боротьби всіх поневолених народів в СССР себе наявно виправдала і стала стрижневим орієнтиром на шляху до остаточної перемоги. Наш Безсметний Командир визначив для майбутніх поколінь України, для дальших носіїв тих самих ідей, за які він віддав своє життя, що одиноко правильний шлях визволення — це шлях Національної Революції! Він нам доказав, що поневолений народ лише тоді зможе визволитися з-під ярма імперіалістичної потопа, розвалити жорстоку народо-вбивчу та людино-ненависну систему большевизму, та здобути для себе краще майбутнє у власній самостійній державі, коли виростить з себе героїчний культ Зброї, юли власними збройними силами розпичне динамічно-волевий змаг за здійснення власного ідеалу — власної правди. Життєвий шлях Романа Шухевича можна уважати вирішальним свідоцтвом цієї революційної концепції. І тепер в історичній ретроспективі, треба ствердити, що він успішно здав цей іспит зрілості Нації. Він нам показав, що наша перемога лежить в нас самих, що нам треба плекати в собі якості духа, моралі, та характеру, що опісля будуть непереможними в боротьбі. Власне, знаменним елементом революційної стратегії Романа Шухевича-Тараса Чупринки, революційної концепції ОУН, — це орієнтація на власні сили, як одинокий фактор в боротьбі, на який можна цілком певно числити, бо власні сили ніколи не підведуть, тому, розраховуючи головно на власні сили в боротьбі — ніколи не можна програти. Для вирощування власних сил, нація мусить постійно та послідовно плекати культ Зброї, культ Героїв, та культ Влади. Раз національна влада запустить коріння закономірності в глибинних надрах нації, раз народ прийме її за свого законодапного та авторитетного чинника, тоді вже ніяка зовнішня сила не зможе знищити тривких основ цієї влади, бо ті коріння знову й знову будуть плодити новий цвіт. Для поневоленого українського народу, ОУН є зерном власної української влади, а народ — це немов земля, що дала цьому зернові змогу запустити коріння і розквітнутися в цвіт Держави. Ворогові вдалося знищити цвіт Української Держави створеної Актом 30 червня, 1941 року. Однак, він ніяк не зможе знищити коріння цієї держави, коріння Української Влади, які боротьбою ОУН-УПА за керівництвом Романа Шухевича-Тараса Чупринки глибоко закорінилися в ідейно-творчому лоні Української Нації і яких ворог не зможе викоринити своєю насильно накиненою системою терору та неоколоніального визискування.

Так довго, доки існуватиме ОУН, як все-спрямовуючий, стрижневий орієнтир у боротьбі поневоленого українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу, так довго, доки гудітиме в гарячих, козацьких жилах Української Нації незнищимий культ Української Зброї, доти існуватиме Українська Влада. Покищо не фактично, але потенційно! Для Воюючої України, Роман Шухевич-Тарас Чупринка завжди буде зенітним Символом Культу Української Зброї!

Терновий вінець України

(Росії минулій, сучасній, грядущій — відкрите послання)

Росіє!

... 325 років тому у Переяславі ми дали одне одному лицарське слово на побратимство, на єдність, на вірність. Кожен з нас від того тривожного дня посіяв безліч різних зерен у землю кількох поколінь.

Вже четверте століття, Росіє, ми йдемо спільним ланом, пожинаючи врожай, заповіданий прадідами, який же той урожай?

На сцені соціального базару буде дана однозначна відповідь: Україна й Росія — рівні серед рівних, дві великі сестри, зростають, квітнуть і йдуть до сяючих вершин. Україна дає стільки-то сталі, чавуну та вугілля, хліба й сала, випускає ось таку лявіну книг, має стільки-то мільйонів студентів, учених та героїв праці.

Проте ці плякатні визначники, Росіє, втомили дух України. Вона відкидає їх з огидою і показує на своє чоло.

Глянь на моє чоло, Росіє, — ти побачиш терновий вінець!

Так, результат багатовікової спілки наших народів — Голгофа України, — окраденої, замученої, оббріханої, розп'ятої.

Не поспішай лютувати, Росіє! Задумайся і згадай минуле: твоє духовне падіння і наша ганьба почалася в той день, коли ми, не розпізнавши гадючого духу московських тиранів, відкрили Золоті Ворота України для чужинецьких орд.

Що ж попливло крізь наші Золоті Ворота до тебе, Росіє, і що приплинуло до мене? Все відбувалося на історичному полі, нічого не можна приховати!

Ти отримала наші багатючі землі, Росіє, а на додачу — трудящі руки і мистецькі душі, рівних яким мало у світі. Ти безжально пожирала наші багатства і безсоромно смоктала творчий геній України, привласнюючи собі пріоритет і славу. Ти прикрила убогість та нікчемність своїх царів і опричників нашою піснею, нашою науковою думкою, звиняттяго наших лицарів. А натомість?...

Ти зруйнувала колыску свободи — Січ Запорізьку, дивовижний витвір Еволюції, який міг би на кілька століть наблизити епоху волі й народовладдя. Ти привласнила собі все, що було пов'язане з історією запорізьких лицарів духу — клейноди, архіви, легенди, пісні. Ти наклала вето на саму пам'ять про них, бо жахаєшся їхнього воскресіння у дуhoсфері сучасності.

В цьому діалозі не варто перераховувати всі факти та імена, архіви твоїх жандармських натакомб мають все, щоб освіжити пам'ять. Тому згадаю лише основне.

До спілки з тобою український народ виборював свою суверенність, свою волю і в тій борні гартував душу, творив пісню і високу мисль космічного всеохоплення. Ми не грабували чужих багатств і не

у грядущому. Те, що зроблено сьогодні — неможливо переробити завтра. Чорні зерна зради і страху виростають в чортополох занепаду з якого годі шукати виходу.

Висновок такий: кожен народ повинен сам вирішувати свою долю, не дозволяючи іншим народам перебирати на себе керівну ініціативу.

Краще вмерти героєм, ніж животіти кріпаком!

Ми мали такий лицарський заповіт і — зневажали його! Століття рабства — розплата за зраду духові волі!

Але ти, Росіє, не радій, не танцюй, над купою обсмиканого райдужного пір'я! Ті обрубані крила не приросли органічно до твого зміїного тулуба. Ти обтяжила себе злочинами, падіннями, зрадами, від яких тебе не очистять всі твої святі й подвижники. Ти стала гігантською в'язницею народів, і не захотіла зруйнувати ту в'язницю після Жовтневої Революції, а ще сильніше стиснула в правиці скіпетр жорстокости.

Той скіпетр ти ще, ще й ще невблаганно опускала на голову причинної України — божевільної Диви, котра так необачно наділа на свій палець обручальне кільце.

Хто зміряє океан муки, в якому пливе Україна? Хто опише страждання мільйонів померлих від штучного голоду в 33-му році? Хто зможе розповісти про ридання тих хто був безневинно розстріляний у 1937-39 роках? Хто обніме духовним оком незміряний світ приниження, безправности, деградації, ув'язнень, безвісних смертей, голодувань, втрати ідеалів, — той світ, який став історичним фантомом України, її прокляттям, її невпинною реальністю?!

Тисячі вбитих поетів, мистців, мислителів... Ще тисячі й тисячі втомлених, підкуплених, застрашених!

В той час як всі народи Землі прагнуть до волі і знаходять шляхи до неї, ти, Росіє, накинула аркан на шию України і безжально душиш її, щоб вибити з неї пам'ять про славне минуле, про космічне покликання її буття!

І навіть тепер, коли син України Корольов відкрив для тебе Братню Космосу, навіть в такий духовний час ти не хочеш зм'якшити своє жорстоке серце, Росіє! Всі кращі сини українського духу знову в неволі, на заслання під невсипущим оком жандармів! Кожен, хто сказав тобі слово Правди — відчув удар твого скіпетра жорстокости. Незламний Мороз — за що ти караєш його? Хіба не за героїчний захист української культури? Ніжний Сверстюк, який творчим духом оглядав ристування українського собору душі — невже ти так жахаєшся його? Правдивий Лісовий який добровільно пішов на ешафот, щоб сказати тобі слово перестороги, — невже ти не бачиш, що такі люди готові подати тобі дружню руку навіть після жорстоких ударів?!

А за що ти опустила меч на кару на Миколу Руденка — космічного поета, устами якого Бог дав тобі слово відродження і грядущого знання; за що ти так тяжко скривдила його і його побратимів, котрі прийняли на себе місію захисту поневолених — Лук'яненка, Тихого, Матусевича,

захоплювали чужих земель. Жадаючи волі, ми шанували волю сусідів. Ми не мурували в'язниць, не городили кордонів, не творили кріпаків з вільних громадян. І коли якийсь український старшина ставав вельможею і захоплювався феодальними привілеями шляхти, то він сам одривався від духу матері-України, стаючи її ворогом і прислужником агресивних сусідів.

Наша щирість веліла бачити у сусідів такий же духовний стрій, як і в собі. Це була жадлива помилка.

Закон з'єднаних посудин ілюструє історичну ситуацію нашого єднання. Духовний та економічний вакуум Московщини нездоланно смикнув до себе все, чим була багата й славна Україна. А щоб волелюбне серце народу не могло дати відсіч зрадникам і дворушникам — необхідно було знищити віковий корінь сили і вільності — інститут козацтва та кобзарства, — ці два крила українського генія.

О, як ти безжалю, Росіє, нищила, обкарнувала, висмикувала пір'я з тих райдужних крил!

Крило козацьке ти одсікла одразу — і найжорстокіше! А розсіяні залишки лицарів розвіяла у безвість: непокірними загатила фінські та сибірські болота, а покірнішими — обставила свої кавказькі кордони та почала звойовувати апетитні східні території.

Крило кобзарське відсікти було важче: ампутація розтягалася на кілька віків, тим більше, що джерело творчості пливло з бездонної криниці серця народного. Проте, твій чаклунський дух, Росіє, знав, що то — основне завдання, бо доки вимахує в повітрі кобзарське крило — може бути реґенероване, відроджене, одсічене козацьке крило.

Ти почала випивати, висушувати творчу криницю України. Як гусінь оповили нашу землю петрові й катеринині ублюдки та свої перевертні. Колись найосвіченіший в Європі народ опустився в найнижчі круги інферно: пекельні слуги не знали, як ще дошкульніше вдарити по серцю України, щоб померла, нарешті райдуга на творчому крилі.

В ту критичну добу лише явище Тараса Шевченка врятувало Україну від деградації і воскресило райдужне крило генія рідного народу. То був дивовижний спротив джерела творчості із надрів Духосфери.

Лютість ворожого духу Росії була вражаюча. Проте вже пізно було щось робити: заборона лише роздмухала б вогнище відродження. Гадючий чаклунський дух обрав інший шлях — шлях визнання і введення в свою програму. Пророк, з яким обнімається ворог, втрачає більшість своїх революційних сил!

Могутні соціальні потрясення ХХ віку не принесли Україні воскресіння: всі творчі сили були втягнуті у хитру гру політичних шахраїв; деякі з нас лягли на полі бою, деякі впали з роздробленими черепами у підвалах ЧК та гестапо, деякі згинули в сибірських таборах, деякі обрали шлях Переяслава — шлях ганьби і прислужництва.

Досвід трьохсотлітнього прислужництва та приниження показав: одна помилка, одне хитання дає ланцюгову реакцію помилок та падінь

Мариновича, Вінса?

Світличний, Чорновіл, Стус, Калинець, Стасів, Шабатура – десятки героїчних чоловіків та жінок України, вся вина яких лише в тому, що вони правдиво мислять і діють, – що вони вчинили тобі, Росіє?!

Ми не станемо рахувати втрати! Дух України знову й знову народить нас для страшного двобою із драконом Неволі й Жорстокості! Але ти, Росіє, повинна в цей грізний історичний час визначити свою стежку і свій духовний статус! Пам'ятай – ось для тебе настав час вирішення: воскреснути серед вільного кола народів, або впасти в запустіння і забуття!

Нехтувати цим попередженням не слід — ні сила, ні страх інших народів не врятують тебе від тієї долі, яка чигала на всіх насильників — від долі повного знищення...

... Кров людська — не вода! Земля не приймає її, і кожна краплина волає до неба. Хай вона впаде на тебе, Росіє Петра і Катерини, Сталіна і Берії, Росіє сучасних безликих! Хай спопелить вона гадючу шкіру Дракона, щоб спляча красуня могла прокинутися до життя Духу!

Я свідчу на Суді Божому ім'ям України — свідчу за зраджених і замучених козаків, за знедолених кріпаків, за ганьблену пісню, за принижену думку, за численні покоління, котрі вмирали на чужому полі, не виконавши народної місії, за мільйони померлих від голоду, за тисячі розстріляних сучасників моїх, за мільйони забутих, страждаючих від суму, відчаю та безвиході!

Дай відповідь Богові, Росіє, і прийми альтернативу:

Лише повна воля для скованих тобою народів звільнить тебе! Лише Епоха Духовних Республік, Святих Народів, вільних від політико-економічних кайданів чужих ідеологій відкриє для нас життя суверенності й обопільної дружби. Україна не бажає більше тягти чужу колісницю до термоядерної прірви, до повної творчої деградації!

Я виходжу до тебе у пустельне вранішнє поле, двоголовий орле Росії! Я сам-на-сам, викликаю тебе на герць, як це велося в казкові часи! Діва-Україна благословила мене на подвиг і сказала на прощання: — бийся без щита!

І я стою супроти тебе, древний Драконе, з вікритими грудьми, — але безстрашно! Иди сюди — з своїми в'язницями, бюрократичними бандами, царями, вождями, стукачами, провокаторами! Ти не зможеш перемогти мене, бо я — Безсмертний Дух України!..

Україна 7 січня 1979 р.

Олесь Бердник

«Заповіт Христа»

Послання друзіві

Мій друже!

Ми з тобою, як і більшість наших сучасників, народилися і зростали в епоху узаконеного безбожжя. Замість молитви ми чули багатоповерхові лайки зі згадкою Бога, боженят, Христа, Божої Матері і всіх святих. З дзвіниць падали, гупаючи об землю, хрести. Активних віруючих та священників вивозили в Соловки, до Сибіряки, в дрімучу тайгу, за полярне коло.

Мені йшов п'ятий рік, коли я став свідком дивної, страхіливої містерії.

Наступав Великдень. Сім'я наша жила тоді в невеликому селі на Київщині. Колгоспу ще не було, люди працювали в так званих комунах. Приїхали з району «войовничі безбожники», зібрали комунарів, звелили готувати атеїстичний спектакль. Комунари одягали звірячі машкари, вивернуті вовною догори, кожухи, прироблювали до голови чортячі роги. Потім вирушили до церкви. Там тривало богослужіння. Одягнуті потворами комунари кружляли довкола храму, горлаючи: «Долой, долой раббинов, монахов і попов!»

Похилого віку священник — сивий дідок — у оточенні жменьки старих баб тремтячим голосом стверджував ще неясну моїй дитячій свідомості істину: — Христос воскрес із мертвих, смертю смерть здолав, і сущим у гробі життя дарував!

Щось дивне, нетутешнє ввійшло в мою душу. Той гурт людей біля вівтаря серед мерехтіння свічок, те чортяче кільце, яке верещало і плювалося, лаялося і погрожувало зібраним біля Образу Христа вірним, — все те залишило враження якоїсь таємничої глибини всього, що відбувалося...

Пізніше, коли мені було шість років, страшний голод почав нищити Україну. Знаю про ту жахливу подію не з переказів, не з сторінок газет чи книг. Сам був свідком і учасником всенародного лихоліття.

Мертвяки валялися по дорозі, на городах, в хатах. Інколи з'являлася підвода, байдужі люди складали покійників іштабелями на вози, одвозили до цвинтаря. Там підводу перевертали, трупи гуркотіли в спідню яму, здичавілі собаки накидалися на здобич, люто скалячи зуби.

Я вже ледве тягав ноги. Ми з матір'ю відвідали якусь родичку. В хаті — нікого. Пуста. На печі — мертва жінка. Мати заголосила, когось кликала, щось робила. А я звернув увагу на книгу (Біблія — примітка Ред.), що її листав вітер на підвіконні (...)

Минали роки. Ми всі виховувалися безбожниками, послідовними матеріалістами (в гіршому значенні слова). Я жив, як всі мої ровесники. Захоплювався науковими чудесами, прагнув у зоряні світи, релігійні байки, справді, здавалися наївними і смішними порівняно з видимими успіхами науково-технічної думки.



Олесь Бердник — Київський письменник

Гримнула війна. І тут сталося диво. Навіть Сталін — цей персоніфікований дух Сатани — відчув, що без Бога перемоги не буде. Священиків повертали з в'язниць, відкривали храми, мільйони молитов возносились в небо, і хто скаже, чи не були вони вирішальні у подоланні чортячих орд Гітлера?!

Разом з тим церква, як і при самодержавстві, була залежна від «властей предержавних». Пам'ятаю одну службу в храмі, коли священик урочисто співав «многая лета» «богоизбранному, христоролюбивому вождю Йосифу Сталину».

Мене занудило. Я після того довго не бував у церкві.

Минула війна. Я повернувся з фронту. Учився, працював. Твердо свідомий того, що ніколи не прагнув до містики, до релігійності, до трансцендентного.

І ось в 1946 році мені був сон...

Повзу я по страшній крутизні на гору. Знаю, що там, на вершині, стоїть мій батько і мушу його замінити у якійсь важкій справі. Довго я піднімався. Перешкоджали потоки, обвали, негода, тумани. Я обдирав руки і ноги, до крові, задихався від туги і самотини. Проте зрештою виліз, і на вершині гори побачив ... Христа. Він тримав на плечах неймовірний тягар, як древній Атлант. Вся шкіра його була оголена, кров струменіла по тілу, очі з тугою і надією дивилися в мої зіниці.

Тягар захитався. Я кинувся йому до ніг і прокинувся...

Сон вразив мене. Я назавжди запам'ятав його. Реальність Христа входила в серце якимись позаінтелектуальними каналами — крізь світ тайни.

В 1949 році Христос знову з'явився ввісні.

Я стояв під височенною горою. З вершини хутко спускалася біла хмарина. Вона розійшлася. Біля мене стояв Христос. На ньому був темний хітон, на чолі кривавився Терновий Вінець. Я тривожно дивився в його сумні очі, і здавався він мені рідним, близьким, як брат, як батько, як побратим.

Він сказав: — Бачиш оцю дорогу?

Я поглянув туди, куди він показував. Там гриміли потоки, громадилися непрохідні гори, урвища, в'юнилися хаотичні корчі вікових дерев.

— Бачу, — сказав я.

— Іди по тій дорозі.

— Навіщо?

— Іди! — Ласкаво, але владно, сказав Христос.

І я пішов. Він підняв руку, благословляючи...

... Незабаром мене заарештували. До речі, старенька жінка, якій я розповідав сон, так і сказала: «Ой, буде тобі скорбота, попадеш до в'язниці!»

За півроку був суд. Це була така несправедлива, така підла розправа, що вся моя душа — душа ясної, чистої, вірної найгуманнішим ідеалам людини — обурилася і, очевидно, палко зосередилася сама в собі, щоб віднайти дальший сенс життя.

Після вироку мене одвели до камери при суді, замкнули. В ту ж хвилину я відчув присутність Христа.

Розумієш, мій друже, — це не була думка про Христа, не молитва до нього, що було б зрозумілим у такому стані напруги і відчаю, — він сам був біля мене, обнімав мене, говорив зі мною.

Це було раптово, блискавично!

Я став навколішки, але це не був стан раба. Я припав до колін Батька і Учителя. Я збагнув, що повернувся до себе, до рідного дому. Палка молитва зірвалася з моїх вуст, я прохав його:

— Приймаю все , що несе доля! Лише одне благаю: не залишай мене серед бурі світової! Будь зі мною, Коханий!

І сталося так.

Були в'язниці. Були смертельні ситуації. Були втечі, каторжні темниці, подих смерти. Але завжди, при будь-яких станах, я відчував присутність Учителя, бачив його яскраво-сині очі — схвальні або докірливі...

Ще був містичний факт, котрий показує, що наш Духовний Батько завжди з нами.

Була критична ситуація і я у в'язниці оголосив голодівку. Мене тримали десять днів у карцері, а потім перевели у госпіталь. Я заснув удень. Він був у білосніжному вбранні, а на чолі мав вінок з білих лелій. Він усміхнувся радісно, і благословляючи підняв руку.

Мене розбудив офіцер зв'язку, зачитав моє ім'я, подав телеграму.

Я прочитав: «Верховний Суд звільнив тебе. Чекаємо додому. Батько».

Ти розумієш, друже, наскільки однозначний зв'язок між реальністю духу і фізичного світу? Ось чому для мене образ Христа завжди був не теологічною абстракцією, не ідеєю для суперечки або сумнівів, а Живим Полум'ям, з якого брало силу і полум'я моєї душі.



“За свободу кожного з наших народів!”

У самвидаві поширюється заява-звернення групи політв'язнів Чисто-польської спеціальної тюрми та Мордовського концтабору в Сосновці, про їхню участь у другій Декаді солідарності народів ССРСР проти советсько-російського колоніалізму та імперіалізму. Вимовне те, що цю заяву підписали політичні в'язні різних народів ССРСР, включно з росіянами.

Передаємо повний текст заяви в перекладі з російської. У тексті є деякі нерозбірливі місця.

«Секретаріатові Групи 72»

Московській і Українським групам сприяння виконанню Гельсінських угод з проханням подати до відома: Генеральному секретареві ООН К. Вальдгаймові.

Учасникам VI конференції голів держав і урядів, які не підписали угоди XXXV сесії Генеральної асамблеї ООН.

Представникам держав-учасниць Європейської наради в Мадриді, які підписали Заключний акт,

Усій громадськості вільного світу — наше Звернення з нагоди другої Декади солідарності народів у боротьбі проти російсько-советського колоніалізму й імперіалізму.

ЗАЯВА

Ми, полтв'язні різних національностей, щільно ізольовані один від одного і від зовнішнього світу в советській Чистопольській спецтюрмі, бажаючи внести свою лепту в справу ... (нерозбірливе) звільнення... (нерозбірливе), які муčаться вярмілютого деспотизму Кремля, візьмемо участь — від 23 липня до 1 серпня — у другій Декаді солідарности народів у боротьбі проти російсько-советського колоніялізму й імперіялізму. В рамках Декади, продовжуючи традицію, встановлену різнонаціональними політв'язнями уральських таборів, ми:

— У день вимоги повороту на Батьківщину (23 липня) виступимо проти практикованої понині... (нерозбірливе), що її стосують з метою придушення національно-визвольної боротьби, а донедавна і фізичного знищення (... / нерозбірливе/ геноциду) неросійських народів, практики масової та індивідуальної депортації у віддалені райони Росії, Уралу, Сибіру (в тому на території інших національно-поневоленних народів), у суворі кліматичні умови, вимагатимемо припинення цієї злочинної... (нерозбірливе) практики, яка є теж (наругою) над інститутом громадянства «союзних республік» — «суверенних держав», — ми вимагатимемо, щоб нас повернули на Батьківщину.

У день протесту проти національної дискримінації в... (нерозбірливе) позбавлення свободи — День мовчанки (26 липня) — висловимо рішучий протест проти позбавлення нас можливості спілкуватись з адміністрацією, приватного і ділового листування; на побачення розмовляти іншою мовою, ніж російською; читати книжки, слухати радіо, оглядати фільми у рідній мові; відзначати національні свята і дати, зберігати свої національні звичаї та обряди; гуртуватись в національні громади.

— У день солідарности з татаробашкирським і мордовським народами (30 липня) — складемо заяву про нашу солідарність з ними та висловимо протест проти насильницького перетворювання їхніх територій у місця депортації і заслання політв'язнів — членів інших народів, включно з активними учасниками національного опору.

— У день права народів вирішувати власну долю (3 серпня) традиційно відзначаємо роковини підписання Гельсінкських угод протестом проти брутального порушення советською владою VIII точки Декларації принципів Заключного акту і вимагатимемо негайного здійснення цього найважливішого міжнародного правового принципу відносно всіх в'язнів російсько-советського колоніялізму й імперіялізму на території нинішнього СРСР і за його межами. Висловимо їм нашу солідарність під кличем «За свободу кожного з наших народів», на візирець старого священного гасла: «За вашу й нашу свободу!».

Але ми здаємо собі справу, що солідарности самих поневоленних народів замало, і ми розраховуємо також на співчуття і підтримку нашої справи з боку всіх свободолюбних народів Землі, в першу чергу тих, які самі нещодавно здобули незалежність, і взагалі третього світу, та зі сторони демократичних країн Заходу.



Юрій Шухевич

Висловлюючи признання за всі прояви солідарності — що річне відзначування. Тижня поневолених націй, тижня солідарності, який проводиться владоюстейту Нью Йорку та інших — просимо розглядати нашу Декаду як залик до дальшого росту скріплення. У душі такої солідарності, ми сподіваємося на вашу підтримку наших протестів і домагань, що ми їх висилаємо до Президії Верховного Совету СССР, до наших «союзних» республік Татарії і Мордовії, під час днів Декади.

Ми теж закликаємо всі народи і уряди, політичні, національні і релігійні партії та організації, всі міжнародні об'єднання державних і суспільних діячів, приватні особи — всюди рішучо і послідовно ставити питання про цілковиту й остаточну ліквідацію всіх форм національ-

ного і колоніального поневолення — невідлучних супутників останньої в історії людства російсько-советської імперії — «тюрми народів», яка сьогодні, в кінці двадцятого сторіччя, є головним гальмом світового розвитку. Це, і тільки це може стати гарантією миру стабільності... (нерозбірливе).

Нехай Декада, поряд якої йдуть неминуcho посилені репресії і психологічний тиск на її учасників, стане новою осторогою про небезпечу для миру і свободи націй і людини, що виходить з цієї історично приреченої і тому двічі небезпечної, але яка все ще вперто протиставиться наставанню неминуchoго кінця імперії... (нерозбірливе); в ім'я свого майбутнього, народи повинні виявляти безупинну чуйність супроти її замаскованих і явних експансіоністських стремлень і не дозволяти присипляти себе облудними запевненнями відданості справі національного визволення «чужих» народів, бо на ділі там одна мета — імперіалістичні і підривні інтереси — ошукувати з допомогою яскравих, але беззмістовних написів і фальшивих ярликів — фігурового листка, що прикриває безпощадний національний утиск, який маскує фіктивний характер «незалежності» і «суверенності» «союзних республік», стан цілковитого безправ'я національно-державних структур в СССР і неіснуючу самостійність держав-сателітів.

А щоб наше сьогодні, де для кожної нації призначена роля статиста в грандіозному фарсі, під назвою «нова історична спільнота людей — советський народ», який, на думку його авторів, повинен стати дитиною вперто здійснюваною... (нерозбірливе), уніфікації і денаціоналізації, прийти на місце барвної мозаїки зі 150 народів, ролю... (нерозбір-

ливе) постачальника тюремних та інших ресурсів для ненаситного Молоха, — що вічно прямує до невпинної експансії імперіялістичної держави, — щоб наше сьогодні, не стало вашим завтра, щоб цивілізація не була деградована під чоботом світової гегемонії Кремля, якщо вона не згорить в огні атомної війни, яку, без вагання, кожночасно і зокрема в критичний для себе момент, він готовий вчинити.

Усім нам, які живуть на цій землі і яким дороге життя, мир і свобода своїх народів, не вільно тратити ні хвилини.

Політв'язні советсько Чистопольської спецтюрми в Татарії:

**Размін Загробян — вірменин, Анатолій Щаранський — жид
Владімір Балаханов, Міхаїл Казачков — росіяни, Василь
Федоренко, Юрій Шухевич-Березинський — українці.**



О. Тихий про село в Україні

«КОЛГОСПИ НАГАДУЮТЬ КРІПАЦЬКІ ЛЯТИФУНДІЇ»

У самвидаві поширюється стаття Олексія Тихого, члена-засновника Української Гельсінкської групи, засудженого 1 липня 1977 року на 10 років таборів і 5 років заслання. Як відомо, тоді судили також голову Групи Миколу Руденка.

Стаття О. Тихого «Сільські проблеми» — це відгук на статтю під такою ж назвою, що була надрукована в «Літературній Україні» 29 жовтня 1974 року. Статтю Тихого передаємо у винятках.

«Слушно, хоч може й з запізненням на кілька десятиліть, «Літературна Україна» поставила на обговорення сільські проблеми.

Ці проблеми вже давно турбують самих селян. З болем дивляться вони на запустіння села, втрату природної любови до праці на землі, занепад моралі та культури на селі. Не байдужі ці проблеми й в значній частині українській інтелігенції (учителів, агрономів, зоотехніків, керівників колгоспів та радгоспів), бо зв'язані з постійною нестачою робочої сили, з постійним зменшенням кількості школярів, згортанням, а то й повним припиненням культурно-масової роботи в клубах, з примітивізмом життя не лише рядових колгоспників та робітників радгоспів, а й сільської інтелігенції...

Чому ж все-таки село (я маю на увазі виключно українське село, бо сіл інших народів не знаю) старіє, вимирає? Чому в селах стоять порожні не лише будівлі, а й нові дофротні з усіма вигодами будинки? Чому повмирало багато хуторів та маленьких сіл? Чому земля, село, що віками була доброю, щедрою матір'ю, перетворилась на злу мачуху, від якої тікають їхні діти в найми до міста? Чому люди, зокрема молодь,

полишають рідну оселю, де все дороге й знайоме, часто зроблене своїми руками, та йдуть в гуртожиток, в лімітки до міста, де протягом 5 літ навіть прописки не обіцяють?

Що подумали б прадіди сьогоднішніх 15-17-річних своїх правнуків, якби подивилися на їхнє життя? Хіба такої долі вони бажали їм, вступаючи до колгоспу? Адже вони думали, що земля наша, продукти нашої праці теж наші, ми погано жили, а наші діти, а тим більше внуки та правнуки житимуть краще, зовсім добре. Тобто менше працюватимуть більше й кращих продуктів своєї праці споживатимуть, за свою працю на священній землі, політій кров'ю та потом багатьох поколінь наших предків, матимуть змогу купувати більше й кращих промислових товарів, набуватимуть знання, житимуть не лише хлібом насущним, плодитимуться і радітимуть своїй щасливій долі. А що вони побачили б?

1. Що їхні діти та внуки самотньо доживають віку на пенсії 12-18 карб. на місяць, без дітей та внуків, що роз'їхались по всьому СРСР, з єдиною надією, що може син чи донька, як вже не зможуть ходити, забере до себе в двокімнатну квартиру на 5-му чи 9-му поверсі, де не побачиш ні чистого, ясного неба, ні деревця чи лісочка, не почуєш співу парубків та дівчат, як колись бувало, не почуєш привичного гавкання собак чи жаб'ячих юнцертів. Тільки стіни та блакитний екран, якого і в селі дивитися не дивина.

2. Що нащадки їхні працюють не менше, а більше, ніж вони працювали. Ні вихідних, ні свят, ні відпустки, до того ж в мазуті, в болоті, в пилі. Колись дядько виїздив у поле на зорі. Орав. Потім жінка приносила гарячий сніданок. Коні чи воли паслися, а господар дрімав чи спав під бричкою. Таким же був обід. Дитя наглядало за кінями.

3. Що їдять погано, бо або ніз чого, або ніколи приготувати, бо працюють в колгоспі чи радгоспі всі: і жінки, і чоловіки, і діти. Одні на постійних роботах, інші на гектарах та присадибних ділянках, біля власної худоби, прадідівськими знаряддями та методами заготовляють корм для власної худоби та возять його на мотоциклах або возиках. І всім є робота, всі зайняті від зорі до зорі, а то й вночі працюють. І за що? Яку мають перспективу? І чи буде кінець такій роботі хоч би не собі, а дітям та внукам? Кінця не видно. Ніщо не вказує, що в майбутньому буде інакше...

До революції при злиденному житті були багатодітні сім'ї, селяни вірили в кращу долю, вірили в свої здібності удосконалити господарство і жити по-людському. Тепер же нема віри, селяни не почувують себе господарями землі та продуктів своєї праці, не вірять в кращу долю своїх дітей, ніж їхня власна доля. Тому вони тікають з села, виряджають своїх нащадків до міста на муки, поневірання. З великим боєм виряджають дівчат, бо в місті їх чекає і глум, і зґвалтування і тимчасове одруження (так тепер в місті за уявленням селянина), і тяжка, незвична праця... і чужа мова. І все ж виряджають, бо що чекає її вдома на селі? Одні хлопці одружуються десь далеко за місцем служби в армії, інші тікають до міста. А яка ж доля чекає дівчину? Героїчна праця на фермі чи в полі та довічне дівоцтво... А кого ж зачарує та доля?

Часто говорять і пишуть про догонання селом міста. Я не дуже то розумію, що треба доганяти? Якщо забезпечення продуктами та промисловими товарами, то тут не доганяти, треба, а просто відмінити дискримінацію села. Багато ж в чому, на мою думку, містові треба б доганяти село (мораль, збереження традицій та обрядів народу, а також нашого найдорожчого скарбу — мови) Отже замість того, щоб доганяти, треба щоб:

1. Селянин не змушений був усе краще й цінніше з надбань своєї праці віддавати містові, а щоб в першу чергу користувався сам;

2. Сільські крамниці одержували з торговельних баз нелише, те, чого в місті не хочуть купувати, а все, що потрібне;

3. Селянин не їздив до далекого (культурного) міста купити хліба, м'яса, навуна чи огірка, як це має місце тепер, а щоб міг купити в себе на селі і не по міській ціні, а по собівартості, адже це продукт його праці, його поту та мозолів;

4. Одержував за свою працю не те, що залишиться після сплати податків, продажу державі, оплати дорогих (висококооплачуваних) начальників, а справді згідно зі своєю фізичною та розумовою працею;

5. Не був навечно прикріплений до землі та колгоспу, до якого добровільно, чи не дуже добровільно вступив ще його прадід, а щоб міг стати одноосібником, якщо йому те здається кращим, організувати чи вступити до меншого колгоспу і т.д. Адже сьогоднішні колгоспи дуже нагадують добою крупні лятифундії, а селяни звичайнісіньких робітників на них;...»

Зіновій Красівський

О, ЗЕМЛЕ МОЯ!

*Я серце до крові своє обчімхав
На страсних дорогах до рідних пенатів,
Та хто ж це родинне гніздо зруйнував?
Могили розриті, поламані хати...*

*Німа, посивіла від горя руїна
Рече, наче смерти на себе кличе,
І мліють в скорботній молитві коліна
І горбляться мертвою втомою плечі.*

*О, земле моя! Зашкарубла від крові!
Коли вгомоняться у тобі терпіння?
Коли твої рани, як рани Христові,
Закровоточать в народі сумлінням!*

Ленції Крутянського бою

«Народе України! Твоєю силою, волею, словом, стала на землі українській вільна Українська Народня Республіка. Справдилася колишня мрія батьків твоїх, борців за вольності й права трудящих!» Цими словами IV Універсалу Українська Центральна Рада 22 січня 1918 р. проголосила в Києві вільну незалежну Україну. Після 200 років український нарід скинув ярмо неволі й виступив на світову арену вільних народів. Після довгих років Україна, рівна з іншими, веде переговори з Англією, Францією й у Бересті підписує договір з центральними державами.

Але ненадовго молодій Волі довелося втішатися в мирі і спокої й любоватися у своїй красі. Ледве 7 днів минає, як вона зазнає болючих ран і купається в крові трьох сот своїх вірних синів.

Від самих початків москалі намагаються захопити знову Україну й позбавити її волі!

Повстання підготоване на 13 грудня 1917 року в Києві, не вдалося, бо заздалегідь заарештовано провідників повстання, роззброєно червоні банди та відпроваджено за межі України на Московщину.

Також захопити владу в свої руки на вдається на Всеукраїнському з'їзді рад. Із 2500 присутніх делегатів лише 60 були більшовиками.. Зазнавши знову поразку, більшовики переїжджають до Харкова і тут разом із З'їздом советів Донецького та Криворізького районів у дні 13-26 грудня 1917 року проголошують себе першим Всеукраїнським з'їздом советів робітників, селянських і солдатських депутатів і вибирають свій Центральний Виконавчий Секретаріат.

17 грудня 1917, москалі, визнаючи право України на самостійність висилають Україні ультимат з вимогою не роззброювати прихильних більшовикам військових частин на Україні та не перепускати донських козаків через українські землі.

25 грудня 1917 добірна, добре озброєна 30-тисячна російсько-більшевицька армія чотирма групами рушила на Україну. Армія скоро займає міста: Харків, Полтаву, Глухів, Конотоп, 27 січня, під командою Муравйова, армія рушила на Київ.

«В своїй хаті своя й правда і сила, і воля» – ці слова Тараса Шевченка до того часу ніхто краще не зрозумів і не взяв до серця, як 600 студентів, юнаків і кілька старшин.

Центральна Рада, захопившись мріями соціалізму, не дивлячися на скрутну ситуацію й не збагнувши упізнання історії, з початку свого діяння демобілізує українське військо, мовляв, воно непотрібне. Таким чином в Києві й взагалі в цілій Україні більших військових залог не було. Назустріч 6000 добірній і добре озброєній армії Муравйова виступило 600 студентів, юнаків і 20 старшин, озброєних 15 кулеметами. 29 січня 1918 року під Крутами прийшло до бою.

Ідеологічні Темати

Роман Зварич

ВСТУП ДО ПОЛІТИЧНИХ НАУК

ЗОШИТ ЧИСЛО 3: КОНЦЕПЦІЯ СВОБОДИ — РОДИ ПОЛІТИЧНИХ СИСТЕМ ТА УРЯДІВ

Помітним явищем в історії людства, що до великої міри становило частинну причину динамічного розвитку історично-політичних процесів, зокрема в модерній добі політичного розвитку — це концепція людської свободи. Ця концепція свободи вже стала одною з найголовніших моральних категорій в політиці, тому вартувало б подати точніше окреслення, в концепційному змислі, самої цієї концепції людської свободи.

Дехто мильно утотожнює цю концепцію як просто вільність робити, що хочеться, коли хочеться. Платон ствердив, що це вже не свобода, але, в дійсності, рабство, бо той, хто визнає повище утотожнювання свободи з безмежною вільністю тільки стає рабом власних емоцій, апетитів і пристрастей. Така людина вже не плакає важливої "гармонії" в житті, а навпаки, дозволяє своїм емоціям панувати над усім. Ми вже ствердили, згідно з Платоном, що ця гармонія є необхідною передумовою до встановлення дійсної справедливості, що сама є первісною моральною категорією в політиці. Отже, людська свобода мусить бути пристосована цій гармонійній справедливості. Вона не може бути безвідповідальною. Кожний людський індивідуум в суспільстві носить певну відповідальність супроти того суспільства. Людська свобода може лише розвиватися в сфері цієї відповідальності, так що кожна вільна особа, індивідуальна частина суспільства, носить частинну відповідальність за збереження істотних і первісних ідейно-моральних підвалин та ідеалів того суспільства.

Ми вже також ствердили, що людина може розвиватися й довершуватися, цебто, добиватися вершин власного існування, тільки в житте-

У нерівному й кривавому бою, який тривав цілий день, проти десятикратно чисельнішої армії, на Чернігівських полях упало, було жорстоко замордовано й розстріляно 300 юнаків і студентів та 10 старшин. Коли пізніше, при допомозі німецьких військ вигнано червону орду, Україна вперше побачила й зрозуміла трагедію Крут у всій своїй глибині.

вих галузях певного політичного суспільства. Отже, дійсна людська свобода поза рамцями політичного суспільства є конкретно, в найкращому випадку, аномалією, або, в концепційному змислі, політичною нісенітницею. Здорова політично-суспільна система та її питомений лад буде намагатися плекати й захищати прикмети людської свободи. Для цього необхідно мати певну систему законів і законодавства, що буде рівномірною з прийнятими ідейно-моральними вартостями й первнями того суспільства. В цьому змислі, відомий англійський політичний мислитель — Джон Лок — ствердив, що людська свобода — це особиста дія згідна з власними самовстановленими законами. Не можна знімати свободи до рівня беззаконня, бо це анархія, чи рабство власним емоціям.

Бувають різні роди суспільно-політичних систем. Однак, щоби улегшити проблему політичної аналізи цих різноманітних систем, треба встановити певні загальні категорії, в яких будуть поміщені найбільш характеристичні риси всіх родів політичних систем та урядів. Один політичний мислитель, якому частинно вдалося встановити таку загальну категоризацію — був відомий французький філософ — Барон де Монтескіє. На його думку, треба віднайти "суверенну силу" в політичному суспільстві, щоби могли встановити характеристичний рід цієї системи, цебто в яку категорію можна помістити її. Цією "суверенною силою" звичайно є та частина, чи той орган політичної системи, що є її законодавчим фактором, тобто, та сила, що просто відповідає за закони тієї політичної системи. На основі цього, Монтескіє встановив три такі політичні категорії: монархія, аристократія і демократія. Кожна з цих систем має свій керуючий принцип, свій урухомлюючий закон, від чого походить сама ця "суверенна сила" і надає живучості й динамічності даній системі, спонукуючи її супровідний уряд до ефектотної політичної дії.

В монархічній системі цією суверенною силою є одна особа, що має т.зв. "божественне право" правити тим політичним суспільством, а це сам монарх, чи король. Саме слово монархія має свій корінь в стародавній грецькій мові; "монос" — значить один, чи сам, а "аркієн" означає правити, отже — правління одного. Керуючий принцип кожної монархії, згідно з Монтескіє, — це честь, а ціла система побудована в формі градованій ієрархії чести. Хто стоїть на певному щаблі цієї ієрархичної драбини, той має певні привілеї відповідні до його становища. Подібно ієрархічна вищість носить в собі чим раз більше відповідальности та обов'язків супроти захищення тієї системи, так що сам монарх, який верховодить цією усистематизованою градованою пірамідою чести, найбільше відповідає за оборону його монархічної чести від чого залежить честь цілої системи взагалі. В такій монархічній системі існує дуже мало вертикальної соціальної рухомости, бо кожен має своє визначене місце, свій властивий статус. Ще додатковим помітним явищем в кожній монархічній системі є те, що немає великої, навіть жодної різниці між приватною та громадською сферами.

Аристократія — це правління найкращих, чи правління тих, що умо-

во, родом, та характером були до цього "вибрані". /Грецький корінь "аристос" означає найкращий, а "кратен" – правити/. Отже, суверенною владою аристократичної системи — це група тих осіб, що найкраще розуміють потреби цілого політичного суспільства, в зрозумінні такого суспільства як цілісне, органічне явище, і відповідно до цього будуть укладати закони тієї політичної системи. Найбільша проблема в цій системі є віднайти відповідні форми, щоб стримувати саме дворянство від нагромадження для себе більшості суспільних скарбів та багатств. Тому, здорова аристократія мусить подбати, про те, щоби закони були так улаштовані, щоби функціонально та систематично запобігати такій проблемі. Згідно з цим, керуючим принципом аристократичної системи — це свідома модерація, чи поміркованість головно зі сторони самої "аристократичної верхівки".

Третій рід політичних систем, визначений Монтеск'є, — це демократія, що означає влада народу; /"демос" — народ, "кратея" — влада/. Отже, суверенною владою демократичної системи — це вже сам народ. Цілий народ відповідає за законодавчість в демократичному політичному суспільстві, в одній, чи іншій формі, так що вибрані та делеговані представники народу улаштовують саму законну систему. Керуючим принципом демократії є рівність, так що один громадянин цього політичного суспільства не повинен мати більше "прав" від будь-якого іншого. Слід відмітити, що кожна демократична система вимагає високої політичної зрілості, свідомості та виробленості зі сторони кожного громадянина-учасника демократичних процесів в тому суспільстві.

Монтеск'є також ділить кожен систему на "здорове" і "нездорове", чи звиродніле політичне суспільство. Загальною ознакою здорової політичної системи — це чеснота, що можна пояснити, згідно з Монтеск'є просто як любов до тієї політичної системи і "віра" в його ідейно-моральні первні та ідеали. Цей суттєвий елемент чесноти є первісною моральною основою кожного політичного суспільства. Він не приходить в наслідку якогось процесу збирання знання чи інформацій, а це є просто справа почувань. Коротко — треба розуміти цей необхідний елемент чесноти як патріотизм. Правдоподібно, в здорових демократичних системах можна знайти найбільше цього елементу чесноти, бо в демократичному суспільстві цілий народ має найбільше притаманного інтересу вдержати саму систему. Однак, слід відмітити, що демократія теж вимагає більшої політичної виробленості. бо це вже справа совісті кожного діючого члена цього суспільства, а не, як в монархії, справа совісті та відповідальності лише одного.

Ознака нездорового, чи звироднілого політичного суспільства — це брак чесноти в тому суспільстві. Коли ця суспільна чеснота є виключена та перекреслена, тоді особисті амбіції перемагають, вдираючись в умовість тих, що колись були схильні такі чесноти прийняти, навіть культивувати. Тоді, лихата пожадливість володіє над спільнотою. Особисті інтереси перемагають над загальними. Кожна така звиродніла політична система також має свій властивий, урухомлюючий закон, що є

ДЕЩО ПРО УТОПІЇ 2 продовження

Німецький історик Ранке пише в своїй праці "Народи та держави в модерній історії":

"Помиляються історики, що бачать в історії лише велику амальгаму подій затриманих в пам'яті. Історія в досконалім значенню, слова, може та повинна йти власними шляхами, від дослідження та допитування конкретного аж до генеральної концепції того, що сталося, до пізнання об'єктивних гальм".

Хоч трохи мусимо зупинитися над двома поняттями:

- а/ ФІЛОСОФІЯ ІСТОРІЇ та
- б/ ІСТОРІЯ, ЯК ФІЛОСОФІЯ.

"Філософія історії" — це вислів, який спопуляризував французький філософ-екциклопедист Вольтер. Між іншим, він окреслив в своєму "філософічному словнику", історію, як "розповідь подій, що вважаються правдивими, так само, як казка є оповіданням речей, що вважаються фальшивими". І далі "історія опіній, не є ніщо інше, як рекопіляція людських помилок". /Переклад цитати з еспанського видання 1845 р./. Цікаво, чи ті, що ще сьогодні є прихильниками вольтеризму прочитали останній рядок взятий з його вищезваного твору. Коли мова про філософію історії мусимо відрізнявати формальну філософію історії та матеріальну філософію історії. Формальна аналізує якого типу є історична дійсність. Можемо ставити питання:

- а/ Чи історія є знанням, що підпорядковується певним законам;
- б/ Чи є знанням безпосередньо обґрунтованим на людському досвіді та чи являється та в якій мірі конструктивним знанням, що вимагає оброблення факту істориком; що може зрозуміти та інтерпретувати та
- в/ Чи знаходимо категорії історичного мислення, подібно, як в іншого типу знаннях.

В матеріальній філософії історії вміщується шукання факторів первісних причин, що були б зумовлені, щось в роді самого "ключа" історії, В політично-історичній філософії марксизму — ці фактори зосереджу-

◀ протилежний принципам здорових систем.

Протилежно до здорової монархії, маємо деспотизм, керуючим принципом якого є страх. Найголовніші засоби правління кожного деспотизму — це терор і примхливе правительство. Протилежність аристократії — це олігархія, або плутократія, або правління найбагатшої /матеріально/ меншини /грецький корінь: "олігос" — меншість, "плутос" — багатство./ А в протилежності до демократії стоїть анархія /беззаконня, чи брак провідництва; грецький корінь: "ан" — без, "аркос" — провідництво/.

ються в економічних стосунках зпринципу технікою, згідно власності середників продукції.

Для Гегеля, історія — це маніфестація, розвиток ідеї. Точніше, історія є "еволюція об'єктивного духа в процесі, що провадить до свідомості власної волі".

Історія в інтерпретації марксизму — це вислід боротьби клас, що зосереджується навколо теми власності продуктивних чинників та поступів техніки, з їхніми відблесками на соціо-економічні відносини.

Культури також є предметом історичного трактування. Суспільство діє, як зберігач та передавач культури. Культура може полягати в:

- а/ релігійних віруваннях — обряди, літургії, догми;
- б/ наукові знання;
- в/ мистецькі твори;
- г/ соціальні та політичні форми;
- ґ/ технічні елементи та предмети.

За окресленням д-ра Богдана Стебельського "культура народу віддзеркалює його духову самобутність, його характер. Є вона не тільки духовим портретом народу, але й головним процесом його життя, що формує національний світогляд, ідеї та почуття у кожному поколінні та часі наново".

В якій будь-якій з своїх маніфестацій, культура є водночас вислідом та процесом.

Історичне знання, чи це філософічного чи наукового типу, є завжди знанням розуміння та інтерпретації.

Політичне знання історії може змінювати людське соціальне явище зсередини, тому, що є тим, що являється моторним в людській активності. Вантаж історичного знання мотивує людську дію.

Матеріальна філософія історії шукає рівно ж розкрити сенс в історії людства. Вона сполучує хід історії з рамцями філософічних понять або з релігійними даними, що можуть виявитися в її слові і історії.

Для св. Августина /найбільшого західного отця церкви/ в творі "Боже місто" — дві любови, щобто дві причини дії, створюють "Боже місто" та "Земне /земське/ місто". Індивідуальна драма: невинність-винність; нагорода-кара, благодать-гріх, виявляються також в суспільстві в опозиції "Божого міста" та "міста чорта".

Це не можна спрощувати до держави і до Церкви. Тут виступають на арену історії Бог і людина, або точніше людина, що вірить в Бога та живе після Божих заповідей-законів та людина без Бога. Історія — це наче вагало, котре показує наближення або віддалення людини від Всевишнього.

Італієць Віко, попереджуючи француза Комта, зазначає в ході історії один цикл з трьома добами:

- а/ Божественна доба, щобто теократично-священна;
- б/ Героїчна доба, свавільно-гвалтівного характеру та

— в/ Лю д с ь к а д о б а , раціональна-зрівноважена.

В француза Безуе, в його "Промовах про всесвітню історію", історія являється спасаючою дією Христа на протязі часу.

Кожна філософія історії є "філософією", навіть може бути "богослов'єм", скорше ніж історією.

Коли кажемо "історія, як філософія" беремо під увагу позицію тих, що уважають історичне знання, як завершення. Визначний еспанський мислитель Хосе Ортега і Гассет в праці "Історія, як система", каже що людина — це історія, а не природа.

ПОЛІТИЧНА ІСТОРІЯ: ПОДІЇ ТА ІДЕЇ

Політична історія є частиною загальної історії. Історія в загальному вміщує в собі різні окремі історії, як історію релігії, мистецтва, знання, військову, медицини, права, економії, і т.д. Але, політична історія є фундаментальною частиною історії, бо:

- а/ історія є приналежною до суспільного, організованого життя, яке завершується в політичній житті.
- б/ політичне життя вможливує інші вітальні вияви людини, даючи житті чоловіка порядок та певність. Цей порядок і ця певність базуються на політичній житті.

Світ історії, помимо свого зв'язку з часом та зі змінами, не може бути збагнтий в термінах самої зміни.

Ернст Казіпер в своїй "філософичній антропології" підкреслює, що світ історії вміщує в собі елементи незмінної основи речей... "елементи ества, котре не може бути визначене в тім самім сенсі, що в фізичнім світі. Без цього тяжко було б говорити про історію, як про систему, як це робить Ортега і Гассет... враз з дочасним впливом великі історичні сподівалися знайти лишні риси людської породи за поліморфізмом людського життя".

В політичній історії можемо знайти два головні та підставні напрямки:

- а/ політичні ідеї, що відбиваються в історії політичної думки;
- б/ ланцюг подій, що продовжується в різних життєвих фактах, в ситуаціях прожитого, в політичних феноменах.

Між ідеями та подіями є тісний зв'язок. Точніше кажучи є взаємні впливи. Історія є все історією людини, що висловлює, приймає або відкидає ідеї, що служить ідеям або послуговується ними, зраджуючи їх. Ідеї впливають не на ідеї, а на людей, що розвивають або заперечують їх. Гонсага де Рейнольдс каже, що політика може визначитися, як "діалог між ідеєю та дійсністю".

Подія впливає в багатьох випадках на ідеї. Прикладів багато. Ось Гобс, бачучи сумні наслідки ворожнечі між королем та англійським парламентом /що згодом була причиною цивільної війни пуританів/, дає методичні бази своєму тоталітаризмові, в "Левіятані", де, між іншими, відкидає всі власті, що можуть притемнювати суверенну владу. Треба підкреслити, що слово "тоталітаризм" вжите тут тільки в образному

сенсі, бо тоталітаризм, як такий, є тільки можливим при теперішньому розвитку техніки та "тотальній" раціоналізації, контролі уряду над найменшими деталями життя кожного громадянина, так, наприклад, тоталітаризм є лише можливим при існуванні реєстрів населення по фаху, віці, освіті, економічній позиції і т.п. Коли взяти до уваги суспільства де прийшли до сили і влади нацизм і фашизм, побачимо ці факти. Хтось може поставити питання, а як було з марксизмом в російській імперії? Тут треба відмітити, що большевицька влада вкорінювалася з початку лише по містах та більших скупченнях людей, а села лишалися, наче б "інший світ". Наприклад прочитаймо "Спогади про неоклясиків" Ю.Клена, де представляється життя в Баришівці та порівняймо до подій в Києві. Поступово, коли контролю населення поширювалася і на села, з колективізацією пускалася справно в рух машина тоталітаризму. Пригадаймо про систему пашпортів, призначення-приписання до квартир. Але ця тема вимагає окремої статті. Тут лише слід підкреслити, що така тотальна контрола держави була немислима в часах Гобса та його "Левітану".

В тій самій мірі, що події впливають як спонукачі нових ідей, ідеї в багатьох випадках приготавляють дорогу подіям. Наприклад ідеї енциклопедистів приготували велику французьку революцію /ідея — подія/ а французька революція спричинила реакцію ідей де Местр та Бональ /подія — ідея/. Слово "реакція" для окреслення ідей де Местр та Бональ вжито не вальоративно, а лише, як форма представлення опозиції.

Гонсага де Рейнольдс пише, що "кожний почин є вислідом думки, кожна думка, що висловлюється починає: кожний режим є зусиллям завершити одну метафізику..."

Немає подій, котрі були б самими подіями, відтятими від якогось ідеологічного поняття. Ідеї певної епохи є самі в собі суспільними подіями та важним елементом соціальної еволюції.

Кожна створена річ є твором слова, включно зі світом: "На початку було Слово". Всі революції, навіть коли б оцінювати християнство з суспільної точки зору, родилися зі слова. В політиці близькість дійсності та думки є виїмково видна:

*"Возвеличу малих, отих німих рабів
і на сторожі їх поставлю слово..."*

Декарт впровадив різницю, з першого погляду ясну, між єством думаючим та єством протягненим.

Макс Шелер зазначає, що з тією різницею впроваджено в мислення Заходу гори мильних понять про людську породу. Підставова життєва категорія та її первісні феномени були практично змазані з космосу. Точніше, для Декарта людина — це чиста раціональність.

Суспільно-політичним виявом роду декартизму є невинного вигляду думка, що має за мету побудувати, наче в геометрії, суспільне та політичне життя. Цей тип думки виявляється переважно в формі, яку зовемо УТОПІЄЮ. Сама назва походить з книжки св. Томи Мора, яку аналізуватимемо окремо, як і саму утопію.

Іншим раціональним виявом є ІДЕОЛОГІЯ, якою звичайно вважається раціональна побудова, яка вживається, щоб служити інтересам, що не зродилися ані не можуть оправдатися в імені раціональності.

Етимологічно, це слово означає науку про ідеї. Знання, що поставило собі за мету вивчати ідеї в їхній психологічній генезі. Словом — з різних поглядів.

Філософічно зветься школою ідеологів рух, що зродився з Кондіяк та Теразі.

Наполеон прозвав "ідеологами" тих, що вважали метафізику за політику. Тих, що хотіли давати закони абстрагуючи з лекцій історії, людської породи, виходячи з абстрактних понять.

Знову ж Маркс вжив це слово в дуже негативнім змислі, прозиваючи "ідеологією" противний дійсності /марксизму/ або правильним /в марксизмі/ напрямкам ідей. Ідеологія, як зберігач інтересів, які шукають та потребують захисту. Так "батьківщина", "державна" та інші wartości в нашому розумінні є для марксизму лише "ідеологією". Треба відмітити, що і марксизм може потрапити під цю негативну оцінку, бо він є чи не найбільш реакційною ідеологією, що противна поступові, релігією ненависти /за окресленням великого Каменяра/, культ кляси. Чи не є виявом ідеології /в сенсі марксизму/ культ "великої вітчизняної війни", "советської батьківщини" та інші "буржуазні" поняття, які постійно пускаються з радієвих станцій, з екранів кіна і телевізії на бідного глядача чи слухача, котрий очевидно не може бути нічим іншим, як одним воїном більше за мир в світі?

Точніше — марксизм прищиплює в негативнім значенню назву ідеології кожній політичній доктрині, що не приймає його засади.

Гвізінга в своїй праці "Криза цивілізації" підкреслює, що переживаємо сьогодні систематичний анти-інтелектуалізм, що являється зовсім новим явищем в історії.

В модернім світі іраціоналізм показується в різних видах.

З одного боку можемо представити активізм Ніцше з опозицією того, що висловлюється в Богові світла та окреслених форм та того, що виявляється в силі матерії та життя. З другого боку маємо відносний іраціональний історизм, котрий обмежує ідею істини до поняття корисного для дії. Наприклад в прагматизмі Віліям Джеймса. Те, що є правдою сьогодні може бути неправдою завтра.

Цілковита історифікація дійсності зменшила політичну думку до звичайного відблиску індивідуального історичного положення.

М і т — це користуватися інстинктовними, емоційними силами, щоб здобути певний вислід, щоб перемогла праксіс/ в клясичнім значенню слова/.

Вільфредо Парето каже, що міркування, саме в собі, має мало сил, щоб зрушити до дії. Щоб вплинути на поведінку, міркування мусить стати почуттям.

далі буде

Др. А. Губач

НЕСТАЧА ХЛІБА В ССРСР І ЇЇ ПРИЧИНА

Хоч володарі Советського Союзу від десятиліть ставлять розвиток сільського господарства своїм головним завданням, хоч від імени компартії і всього "советського народу" безпереривно обіцяють підвищити і поліпшити його продуктивність, хоч вже не раз запланували Америку в царині життєвого стандарту¹ не тільки дігнати але й перегнати, то хліба у "вільній від капіталістичної експлуатації" країні як бракувало так і бракує. Про це свідчать не тільки звідомлення і знімки різних західних часописів і журналів, які представляють маси людей перед крамницями Ленінграду, Києва чи Москви, що годинами вистоюють в черзі за харчами², але до цього ж признаються і самі продовжувачі діла Леніна і Сталіна.

Леонід Ілліч Брежнєв, скинувши в 1964 р. з престолу Хрущова, зараз же піддав гострій критиці сільськогосподарське безладдя в ССРСР в часи панування свого попередника³ і одночасно обіцяв ужити всіх зусиль для піднесення рівня цієї ж галузі народного господарства. Щоправда скликаний ним в березні 1965 р. пленум Центрального Комітету КПСС розробив обширні сільськогосподарські директиви й програми, але ці ж — не враховуючи тут великого пропагандивного галасу — бажаних результатів на практиці не дали. Вже десь під кінець 8 п'ятирічного пляну розвитку народного господарства ССРСР на рр. 1966-1970, який навіть приділяв розвиткові сільського господарства особливу увагу,⁴ генеральний секретар ЦК КПСС публічно мусить визнати, що в так зв. безкласовім суспільстві продукція збіжжя все-таки ще незадовільна, що виробництво городини та садовини надалі недостатнє, що потреби населення на тваринні продукти, а особливо на м'ясо, ще не можуть бути вповні заспокоєні.

Повторна обіцянка видатної підвишки сільськогосподарського виробництва в перших двох роках наступного п'ятирічного пляну (1971-75) очевидно і тим разом не здійснилась, а західна преса, покликаючись на офіційні советські дані, нарахувала, що в 1971 р. продукція збіжжя в ССРСР була на 5,6 млн. тонн нижчою ніж в 1970 р. а в 1972 — впала дальше на 13 млн. тонн в порівнянні з 1971 р. В цьому ж 1972 р. колективне сільське господарство зібрало теж 20% менше картоплі, 5% менше городини і вигодувало також 1 млн. менше свиней ніж в 1970 р., хоч число населення приблизно на 2,3 млн. душ річно зростає.

Недостаткам основних харчевих продуктів в "країні необмежених можливостей" немає кінця. Поширювані комуністичною пропагандою облудні фрази про безпереривний розвиток "прогресивного колективно-

го землеробства", про постійний зріст його високопродуктивного виробництва, ⁵⁾ про його науково обгрунтовану, спеціалізацію, концентрацію, механізацію, автоматизацію, електрифікацію, меліорацію, хімізацію, про небувалі досягнення героїської праці трудівників хліборобства і т.д., аж ніяк не перешкоджають володарям імперії вже від багатьох літ рік у рік купувати за грубі мільярди рублів золотом мільйони тонн хліба у "відсталих капіталістичних країнах".

Наприклад. в 1972 р. Москва втратила майже 2 млрд. американських доларів, імпортуючи понад 22 млн. тонн збіжжя: від ЗСА — 12,3 млн. тонн, з Канади, Австралії, Франції, Швеції і Фінляндії — разом 8,4 млн. тонн, з Західної Німеччини — близько 1 млн. тонн і з Румунії — 0,5 млн. тонн. В 1975 р. советський імпорт хліба досягнув 30 млн. тонн зерна хоч з огляду на катастрофічні жнива ще дальших 30 млн. тонн було потрібно. Навіть в рекордному щодо врожаю 1978 році ввіз Советський Союз із капіталістичного Закордону 15,7 млн тонн збіжжя. Від 1973 р. до 1978 р. самі ЗСА доставляли СРСР 14-18 млн. тонн збіжжя річно по знижених цінах.

Недавно знов же — це було на засіданнях Центрального Комітету КПСС та Верховної Ради СРСР, що відбулися після жнив 1979 р. — Леонід Ілліч Брежнєв вилаяв советських хліборобів за це, що вони не піднісши належно якості своєї праці і не підвищивши достатно продуктивності сільськогосподарського виробництва, виростили цього року (тобто 1979) заведве 179 млн. тонн збіжжя, то є 58 млн. тонн менше ніж торік і 48 млн. тонн менше ніж було на той рік заплановано. Отже ж партійне керівництво Кремля і тим разом не спромоглося запобігти недбалому та ледачому господарюванню радгоспів і колгоспів та байдужному ставленні місцевої партійної аристократії до жнив, хоч усе населення день і ніч було запряжене до праці в сільському господарстві, ⁶⁾ хоч поза увагою компартії не залишилися ні Червона Армія, ні старці-пенсіонери, ні шкільні діти, хоч тим разом помагала старшому братові в жнивах і дружня Чехословаччина. Таким чином, мимо "переваги" советської економіки над західньо-капіталістичною, Москва змушена і цього року купити в країнах "гнилого капіталізму" близько 50 млн тонн капіталістичного збіжжя, ⁷⁾ або прийдеться їй вирізати худобу, як це було в 1975 р. і тим самим ще більше поглибити нестачу м'яса ⁸⁾

Де ж лежать причини тієї хронічної нестачі елементарних продуктів сільського господарства, з якими уже понад 60 літ борються трудящі маси першої на світі "країни робітників і селян", що десь у 1951-1958 рр. "завершила будівництво соціалізму" і урочисто зобов'язалась до 1980 р. створити матеріально-технічну базу комунізму, базу, яка за вченням марксизму-ленінізму являє собою найвищий в історії людства і ступінь у розвитку продуктивних сил?

Панове маоїсти грубо помиляються, коли недостаток в СРСР хліба і зв'язані з тим щорічні імпорти збіжжя з капіталістичних країн та експлуатацію сателітів за посередництвом так зв. Ради економічної допомоги ⁹⁾ уважають наслідком "ревізіоністської політики нових ца-

рів", результатом реставрації ними капіталізму в царині сільського господарства¹⁰⁾ Йосиф Віссаріонович Сталін жодним ревізіоністом не був, милосердя супроти "сільських експлуаторів" і їм подібних ніколи не виявляв, усе сільське господарство протягом кількох літ кривавим терором вповні зколективізував,¹¹⁾ проте Советський Союз за його царювання достатком харчових ресурсів не грішив. А коли наслідникові Леніна ані навіть не снилось харчі імпортувати, то не тому, що трудящі маси імперії були все ситі. По-перше голодом і холодом хотів він при-смирити всяких буржуазних націоналістів, сепаратистів і усіх інших "ворогів народу", що більшовицьким "визволенням" з-під капіталістичного гніту і національного поневолення не дуже то були вдоволені, а по-друге, советські фінанси сталінської доби, мимо "дружнього економічного співробітництва" з братніми країнами Східньої Європи,¹²⁾ на такий люксус як капіталістичний хліб дозволити собі аж ніяк не могли.

Отже ж недостача хліба в країні Рад не є результатом відновлення капіталізму господарями Кремля, як це гадають собі маоїсти, ані теж наслідком несприятливої погоди (раз посухи, раз повині, раз зима)¹³⁾ або саботажу і диверсії іноземних імперіялістичних сил та їхніх фашистсько-націоналістичних наймитів в межах Союзу, чи на відміну — організаційного недотягнення, або помилки того чи іншого апаратчика,¹⁴⁾ як це намагається доказати советська пропаганда.

Головною причиною недостачі хліба та інших основних харчових продуктів в Советському Союзі є ніщо інше, як сам комуністичний лад московсько-імперіялістичного виду та зумовлена ним колективізація сільського господарства.

Фрази комунізму — безкласовий суспільний лад, загально народна власність на засоби виробництва, відсутність експлуатації і гноблення людини людиною, підпорядкування виробництва задоволенню все зростаючих матеріальних і духових потреб людей, повна соціальна рівність всіх членів суспільства, всебічний розвиток продуктивних сил на основі постійного прогресу науки і техніки, зріст суспільного багатства, реалізація принципу від кожного по здібностям, кожному по потребах — справді милі для вуха і вельми хороші, але на жаль не до зреалізування. Людина не ангел, її потребам немає міри ні кінця¹⁵⁾ і без матеріального заінтересування (будь то в площині особистій, будь то-родинній чи національній) або без примусу вищої сили (природа, пошесть, катаклізми, війни) вона неспроможна максимально розвинути свої продуктивні сили і тим самим нездібна створити матеріальну базу для реалізації цього ж найгуманнішого у світі принципу: кожному по потребах.

Щоправда ідеологи комунізму балакають ще про перетворення свідомости людей в душі колективізму, трудолюбства й гуманізму, про так зв. комуністичну моральність, але на жаль досі жоден з них на практиці цієї ж великодушної моральности показати чомусь не захотів: Маркса обурювали "Єврейські негри", що поширювали навколо себе "огидний сморід" і в часі відпустки в одному з англійських приморсь-

ких курортів порівняв він їх прямо з паразитами, а на подружжя своєї доньки Женні з французьким соціалістом Лонге згодився він допіру тоді, коли цей останній успадкував по своєму родичові більше майно; Леніна теж не возили чомусь волами, а таки роллс-ройсом; дітей Сталіна виховували і навчали гувернантки дома, а не разом з дітьми пролетарські чорти в школі ч.6 чи 32 у Москві. Великої пошани до комуністичної моральності вищезгадані панове не проявили. Вони глузували собі з неї дослівно так, як це аж по сьогодні чинять їх наслідники та вся упривілейована верства номенклатурних функціонерів¹⁶⁾ московської імперії. Коштом мозольної праці і злиднів трудящих мас, реалізує вона комунізм виключно для себе, обернувши той великодушний принцип "по потребах" у власну монополію.

Видно, що ця ж величава комуністична моральність і серед широких трудящих мас не так аж дуже висока, коли Міністр Казахстану, тов. Асбулатов, змушений був в радіо Альма-ата піддати гострій критиці колгоспних і совгоспних верховодів за їх недбальство, яке довело до розкрадання збіжжя так протягом жнив 1979 р. як і під час його транспорту до державних елеваторів, а міліція була приневолена — після перевірки сотень контрольних пунктів республіки злодіїв заарештувати та поставити під суд.¹⁷⁾

ПРИМІТКИ

1) Поширювач так зв. гуляш-комунізму, Микита Сергійович Хрущов, в 1959 р. урочисто обіцяв своїм підданим вже: десь до 1970 р. під оглядом добробуту Америку дігнати і випередити та шляхом "мирного економічного змагання" зробити советський союз країною з найвищим життєвим рівнем у світі. Теж і його учитель, Йосиф Сталін, укріпивши своє становище на московському престолі, був поставив своїм головним завданням протягом одного десятиліття економічну відсталість імперії усунути та високопроміслові капіталістичні країни під господарчим оглядом перегнати.

2) Навіть в цих кількох місцевостях "могутнього" советського союзу, що являються його вітринами для капіталістичного закордону і відкриті тільки для нечисленних сегрегованих осіб західного світу, колективне советське землеробство неспроможне — хочби на людське око — забезпечити населення основними харчевими продуктами як належить, і то понад 60 літ, після "усунення експлуатації людини людиною".

3) В СССР сповіщалося тоді офіційно про серйозні помилки у керівництві сільським господарством, які після 1959 р. спричинились не тільки до уповільнення темпів його розвитку, але заподіяли відставання деяких із його ланок. До цих же помилок зараховувались: ігнорування економічних законів розвитку соціалістичного виробництва; шаблонне планування зверху щодо обробітку колгоспного і радгоспного ґрунту, структури посівних площ і систем землеробства, без врахування природно-економічних умов, досягнень науки передової практики фахівців та місцевого досвіду; хибна політика цін, фінансування і кредитування і недоцінення виробничого і культурно-побутового будівництва і порушення принципів матеріального зацікавлення колгоспників і радгоспників; неправильне поєднання громадських та особистих інтересів трудівників сільського господарства і необґрунтована перебудова керівних органів, що вела до безвідповідальності і нервовості в праці; недостатні заходи для піднесення культури землеробства і незадовільна робота з кадрами сільського господарства ітд.

4) Тоді, як загальні капітальні вкладення в народне господарство СССР на це п'ятиріччя у висоті приблизно 210 млрд. крб. зросли на 47 % проти попереднього п'ятиріччя, то капітальні вкладення в галузь сільського господарства у порівнянні з попереднім п'ятиріччям зросли приблизно в 2 рази.

Динаміка інвестицій в збанкрутоване колективне аграрне виробництво і по нинішній день неймовірно бурхлива: під час, коли 8 п'ятиріччя (1966-1970) проковтнула 81 млрд. рублів, то 9 п'ятиріччя (1971-1975) поглинула вже 130 млрд. рублів, а на 10 п'ятиріччя (1976-1980) заплановано видати 170 млрд. рублів, і це все з наміром модернізації сільськогосподарських машин, меліорації і хімізації сільського господарства та поліпшення життєвих умовин трудівників хліборобства (тобто вербування бездомних міщан до праці на селі).

Заплановані витрати на сільське господарство становили в останньому п'ятиріччю пересічно 34 млрд. рублів на рік. Це ж справді астрономічна сума, коли увесь союзний бюджет на 1980 р. становить 284, 511 млрд. рублів, з чого на фінансування усього народного господарства призначається в цьому році 149, 394 млрд. рублів.

5) Дня 24 лютого 1976 р. (на XXV з'їзді комуністичної Партії СРСР) Леонід Брежнєв хвалився, що хоч з п'яти літ 9. п'ятирічки (1971-1975) тільки один рік — 1973 рік під оглядом урожаю був добрий, під час коли роки 1972 і 1975 переслідувала страшна посуха, то обсяг загальної продукції советського сільського господарства зріс в середньому на 13% в порівнянні з попереднім п'ятирічним пляном розвитку народного господарства СРСР, а середній річний приріст збіжжя виносить 14 млн. тонн. Піднеслось в той час теж і виробництво м'яса, молока та інших тваринних продуктів, але чисел тут генеральний секретар ЦК чомусь не подав. Числа ці були, мабуть, і не дуже високі, коли середа і п'ятниця стали тепер в СРСР безм'ясними днями.

Видно, що в "могутній советській країні" з м'ясом не жарти, коли ж то в марксистсько-ленінську ідеологію озброєна компартія, зобов'язавши "советську людину" пісними днями, повертає до царських "релігійних забобонів".

6) Перший секретар ЦК Комуністичної Партії Білорусії Петро Митронович Машеров, вимагав працювати в часі живи цілу добу.

7) Де б панове більшовики купували хліб, якби так ЗСА, Канада і Австралія захотіли увійти на шлях розвинутого будівництва комунізму і, згідно з вимогами марксизму-ленінізму, зруйнували своє сільське господарство, так як доконав цього Советський Союз?

8) Як успішний експерт сільського господарства, Леонід Брежнєв дораджує колгоспникам посилити розводження домашньої птиці і кроликів, щоб в той спосіб протидіяти неустанній недостатці м'яса.

Порада очевидно дуже добра, але для її реалізації konieczним є корм. А тому що його в СРСР досить немає, то м'ясо являється там все ще капіталістичним люксом. На 1 кг. м'яса з вільного колгоспного ринку мусить советський робітник працювати 4-5 годин, тоді коли напр. експлуатований капіталістом німецький робітник може сьогодні купити за той самий час праці 6-8 кг. м'яса. Державна ціна на м'ясо в Советському союзі, розуміється, багато нижча, але в державних skleпах його подостатком "хвилю" немає.

9) Вимогу створення до 1980 р. матеріально-технічної бази комунізму в межах країни Рад поставив советському суспільству XXII З'їзд КПСС, що відбувся в жовтні 1961 р. (цю ж режисеровану Хрущовом імпрезу називають теж з'їздом будівників комунізму).

10) Німецькомовний "Пекінг Рундшав" (ч.45 з 1974р.) покликаючись на офіційні дані таки самим Кремлем контролюваної Ради економічної взаємодопомоги (нібито організації економічного співробітництва соціалістичних країн, спертого на принципах соціалістичного інтернаціоналізму, цілковитій рівноправності, поважання суверенітету і національних інтересів, взаємодопомоги іт.д.) інформує, що в 1972 р. монгольська Народна Республіка мусила продати "советсько-ревізіоністським соціал-імперіалістам" 400000 тонн м'яса, тобто 30 кг. на голову монгольського населення, а Богарія приневолена була в двадцатеро збільшити свій в Москву спрямований експорт городини та овочів в порівнянні до 50-тих років, тоді коли в країні скотарства швець не має шкіри на латання чобіт, а країна городів і садів мусить ущербляти свої резерви іноземної валюти на импорт цибулі, картоплі і капусти.

11) Розпачливий і апель Брежнєва на XXIV З'їзді КПСС в березні 1971 р. — підтри-

мати матеріально особисті підсобні господарства сільського населення, щоб піднести їхню роль в загальнім виробництві м'яса і молока — Маоїсти вважали зміцненням капіталістичною державою приватного дрібного виробництва, що з черги розширює капіталістичний дух серед советського селянства («Die Neuen Tzaren», Verlag Rote Fahne, Köln 1975, стор. 71)

12) "Добровільна" колективізація сільського господарства, ліквідація куркулів, як кляси, подолання "буржуазного націоналізму" на селі, "Переможна побудова фундаменту соціалістичної економіки" і всі інші "досягнення" Москви не тільки що довели до цілковитого ожебращення українського селянства але й до фізичного знищення мільйонів українського населення, яке ставило який-небудь спротив "добровільній" колективізації. Внаслідок масових репресій, широко закрюєних заслать на Соловки (так "куркулів" як і бідняків, так поодиноких родин як і цілих сіл) та штучного голоду в 1932-1933 рр. Україна загинула. "Це були жахливі часи. Советська влада заборонила допомоги голодним, опухлим від голоду селянам, які добиралися до міст. Люди божеволіли, кінчали життя самогубством, траплялися випадки людоїдства" — пише свідок колективізації, проф. Василь Плюш ("Боротьба за українську державу під советською владою", Українська Видавнича Спілка, Лондон 1973, стор 99).

13) Ще за життя Сталіна польськомовна еміграційна преса інформувала, що советський союз купував тоді в братній Польщі вугілля і зараз же продавав його братній Румунії по семикратній ціні покупки (отже ж старший брат в семеро заробляв за транзит польського вугілля, яке то через кусок поневоленої ним Західної України без перешкоджання переміщувалось прямо в Румунію).

14) Посуха чи дощі хіба великого впливу на розвиток транспорту не мають, а його ситуація в московській імперії ані на крихітку не ліпша. Тоннами гниє зібране вже зерно на полях, бо не вистачає ані залізничних вагонів ані вантажних автомобілів для його транспорту. А про такі, в капіталістичних країнах самозрозумілі речі, як холодильні споруди і устаткування, ця ж галузь советського матеріального виробництва, що здійснює перевезення вантажів, майже не знає. Сама ж московська "Правда", орган самого ж Центрального Комітету КПСС в 1969 р. сповіщала, що тисячі тонн надгнилих огірків, помідорів і яблук використано на Кубані як корм для худоби.

Німці окупуючи в 1941-1943 рр. частину СРСР мимо негодних воєнних обставин, не змарнували на цій території ані одного зерна збіжжя. Вони не годували ним щурів і мишей, як перед тим в часі миру чинять це панове більшовики, нераз аж до весни магазинуючи зерно купами на полі під голим небом, а навпаки, негайно після жнив відставляли його в місце призначення, хоч місцеве населення німецькому окупантові в цьому не сприяло.

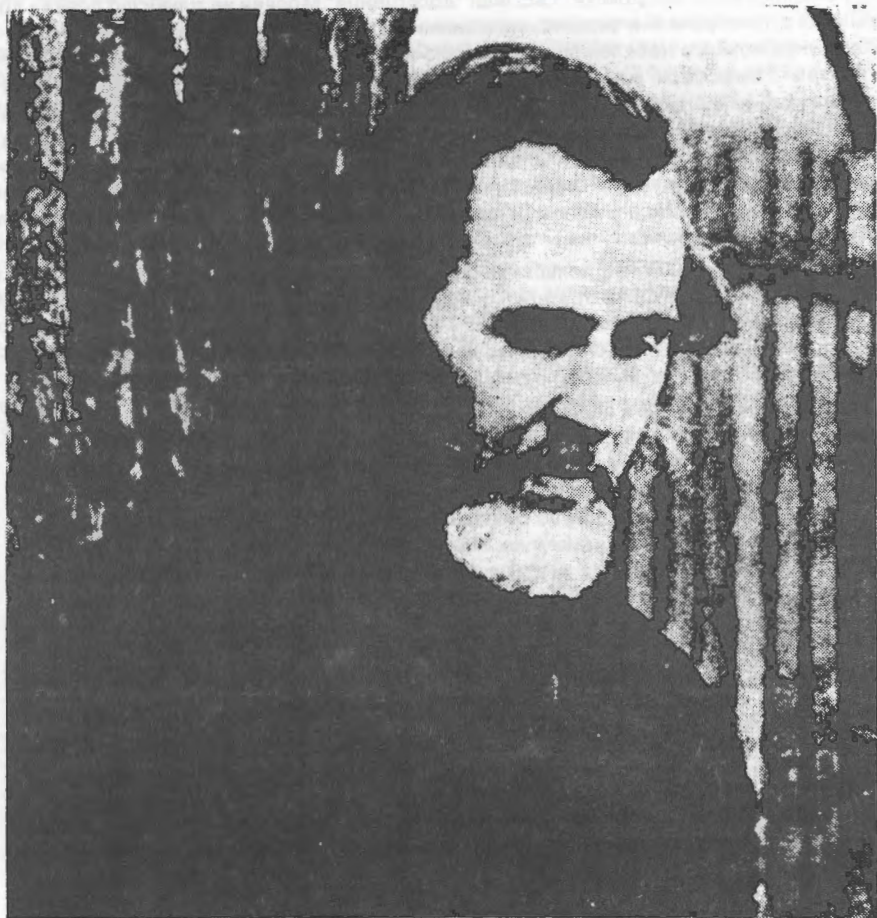
Пального порошку вже аж ніяк не можна пов'язати з кліматичними умовами СРСР, проте, як в листопаді 1979 р. інформувала західна преса в советських крамницях його немає, а за куском звичайного мила приходиться трудящим масам стояти в черзі годинами.

15) Як правило, партійна верхівка робить відповідального за сільське господарство апаратчика козлом відпущення, піддає його гострій критиці, змушує до публічної самокритики, а вслід за цим й усуває з даного посту. Напр. Хрущов протягом короткого часу звільнив з посади 6 міністрів сільського господарства. За Брежнєва теж впали відповідальний за сільське господарство перший заступник голови Ради міністрів, Дмитро Полянський, а перед ним — десь на початку 1973 р. — міністер сільського господарства, Владімір Мацкевіч (той самий Мацкевіч, що вже за Хрущова сидів на тому самому міністерському стільці і в 1960 р. з нього був злетів). За Сталіна робили козла відпущення американським або німецьким шпигунами, тортурами вимушували на ньому бажані "зінання" і звичайно ліквідували як "ворога народу" (від Великої Жовтневої соціалістичної революції в 1917 р. до смерті Сталіна в 1953 р. Союз советських Соціалістичних Республік нараховував 15 міністрів сільського господарства, 8 з них велів деспот розстріляти).

16) Перший секретар Центрального Комітету Польської об'єднаної робітничої партії Едвард Герек, з'ясовуючи дня 9.11.1979р. на заводським партійним засіданні в

продовження на стор. 51

Поезія · Проза



ОЛЕСЬ БЕРДНИК

У грудні 1979 року відбувся судовий процес, давно заповіджений у самвидавній літературі України, над Олесем Бердником, Юрієм Литвином, та Юрієм Бадзьом. Судовий вирок, правдоподібно даний 21 грудня в Києві, приневолив Олеся Бердника на 6 років ув'язнення та 3 роки заслання. /Юрій Литвин отримав вирок на 3 роки ув'язнення, а Юрій Бадзьо на 7 років ув'язнення та 5 років заслання/.

Олесь Бердник народився 25 грудня 1927 року в селі Валові, Херсонської області, в селянській родині. Він був перший раз ув'язнений в 1949 році та карався на Далекий Півночі і в степах Казахстану до 1955

року. Після повороту на Україну, він віддається літературній творчості та публіцистиці. Його твори пересякнуті патріотичним, навіть націоналістичним українським духом, а знаменні вони тим, що написані в цікавому фантастичному жанрі. В минулому, Бердника творчість не раз появлялася на сторінках "Авангарду". Тепер друкуємо найновіші його твори, які недавно продісталися на Захід. В іншому місці в цьому числі, подаємо в скороченій формі Бердника "Терновий вінець України" і "Заповіт Христа". А в низу, подаємо першу частину його довшої літературної праці — "Пісня Надземна", закінчення якої появиться в наступному числі. Віримо, що заглибившись у творчість Олесь Бердника, уважний читач відчує та розпізнає безмежну тугу тієї глибоко обдарованої людини за тим українським світом, в якому людина почувалася б істотою-творцем своєї і свого народу долі, а не рабом чужої системи та її світогляду.

/Редакція/

Олесь Бердник

ПІСНЯ НАДЗЕМНА

ШУКАЧЕВІ ТАЙНИ — БРАТЕРСЬКЕ ВІТАННЯ

Шукачу!

Ми стрінулися з Тобо на гірській стежині. Це вже прекрасний знак, мало хто прямує в гори для підлої мети. А якщо й вирушить хтось злий туди — то неминуче загине: про це багато могли б нам розповісти глибокі прірви та ущелини, що ковтають жадібних мандрівників, в душі яких не горить Священний Знак. Проте залишимо мертвих в спокою — вони вийшли з мари, вони пішли в мару.

Поговоримо про Живих.

Я дивлюся в очі Твої, Шукачу, і бачу в них відблиск Вічного Агні. Щоб вшанувати цього невтомного творящего Посланця Тайни, запалимо на скелі багаття ім'ям Великої Матері. Може хтось прийде на поклик полум'я. Якщо Брат — він посилить наше прагнення до Тайни. Якщо ворог — він стане Братом, або згорить у Священнім Вогні.

Простягнімо руки над Вогнем, торкнемось долонь. І вже нема двох. Народився Єдиний.

Обмінюємось досвідом віків. Обмінюємось Священними Знаками.

З цієї Високої Гори глянемо ще раз униз, на світ, котрий ми покинули. У нас було досить терпіння, щоб його будити і лікувати. Так багато років і віків ми горіли на вогнищах зради, конали на хрестах ганьби і страждання, знемагали в темницях жорстокости й муки, аби лише люди Землі — наші брати, могли почути слово перестороги й любови.

Ми вірили до останньої миті, що сплячий прокинеться, що хворий одужає. І лише тоді, коли густий сопух тління та гниття оповив Плянету, коли стало ясно, що хворий так закоханий в свою недугу, що воліє краще вмерти, аніж одужати, — тоді ми прислухались до веління Космічного Права і вийшли з долини агонізуючих мертвяків на гірські стежини.

Ти плачеш Шукачу? Не ховай сльози — вона теж Священний Знак. Там, внизу, лишилися твої рідні й близькі люди. Їхній стогін, їхнє прокляття, долинає сюди, пробуджує величні гори.

Гаразд, гаразд! Ще раз замислимось, ще раз зосередимось! Оглядатись не будемо, як жінка Лотова, але впустимо до серця той вихор божевілья, що котиться за нами, оцінимо його, щоб нелишити серед вселенської бурі жодного живого зерна напризволяще.

Ось наше слово, ніжне слово, любляче слово, слово прадавніх лікарів, котрі з давніх-давен навіть нігті самі собі повністю вирізали, щоб оперуючи хворого, не завдати йому найменшого болю. Це Слово Гори.

Люди! Ваша Плянета стала гангrenoю в Тілі Єдиного Космосу. Ваш світ розірваний, змертвілий. Світ розпаду.

Всі спроби врятувати його — марні. Всі історичні ідеї, ідеали та мрії — випробувані, згиджені, спотворені, дискредитовані. Страхітливий досвід тисячоліть нічого не навчив людей...

Нині кілька мілітарних гігантів стоять один перед другим, вичікуючи моменту для вигідного стрибка.

Нещасні! Якби навіть такий стрибок був переможний — все одно, «переможець» приречений на загибель тим же законом розпаду. Бо саме явище цього життя, цієї Біосфери, в яку ви входите часткою, є злочин, падіння, прадавня хвороба взаємопожирання.

Ця хвороба зветься Розділена Єдність. Легенди і перекази минулого попереджували людей про жакливе падіння Основ, проте ніхто не прислухався до Голосу Мудрости.

Маштаби падіння Психосфери такі вражаючі, що Біосферу, Соціальну Сферу, й Зоряну Сферу Галактик та далеких світів слід вважати лише осколками, лише тінню колишньої величі Небесної Людини.

І ось серед тих власних уламків мислячі істоти заблукали, пожираючи самі себе, будуючи палаци, машини й енергокомплекси з самих себе, забираючи, виснажуючи власну силу для лаяні соціальних та науково-технічних експериментів, котрі є лише хворобливе метання в пекельній безодні розділення.

Люди! Чому ви не задумаетесь над тим, що всі ваші соціальні, історичні, духовні та наукові перспективи — породження мари?! Так легко збагнути цю Правду, тим більше, вона лежить на поверхні явищ. Всі відомі ідеали — міражі: вони не вирішують головного — проблеми розірваності Буття.

Є лише один шлях — Побудова Нового Світу, вирощення нового зерна духу на новому полі.

Це — завдання Нового Заповіту, суть якого не збагнули апологети ортодоксальної віри, а тим більше — ортодоксальні вчені.

Шукачу! Прислухайся до голосу з долин. Ти чуєш — у відповідь на наші слова котиться лише луна іронічного сміху, або ревище злоби. Хай буде так! Проте це останній урок і його доведеться завчити.

Лише Альтернатива буття може дати вихід з полону іпсихічного інферно-пекла. Лише повна зміна психіки, яка полягає в подоланні бар'єра Смерти, і всього, що пов'язане з цією руйнівною ідеєю.

Слід збагнути, глибинно збагнути, що людина — лише Космічний Ембріон, зупинений в закономірному розвитку ворожими силами Хаосу й Мороку, котрі нав'язували Духові образ порожнього, мізерного, непривітного, мертвого космосу, наповненого холодним камінням та вогняним кипінням байдужих стихій.

Той Космос, який ми прийняли в свою душу — лише карикатура, лише тінь Грядущого Космосу Всебуття, де зорі, галактики, планети, мислячі істоти, минуле, сучасне, грядуще, тварини, духи і неповторні всесвіти душ — все буде в Єдиному Вінку Всеусвідомлення й Гармонії.

Про такий час Вселенського Преображення говорять короткі речення Великого Вчителя — Вчителя нашої душі, Котрий веде нас на Гору Світла. Шукачу! Прислухайся до цих мудрих речень, сповнених співстраждання, певности й любови. Вони — знак контакту земних шукачів з відомим всьому світові Героем Духу, Терновий Вінець Котрого ще досі кривавиться. Проте Терновий Вінець відкриває. Брамю Любови, за якою дихає Простір Свободи. Ходімо за Ним, ходімо до Нього. Він нас зустріне біля Заповітньої Брами. А вже від неї — політ у Безодню Тайни!

Залишимо Його Слова на гірській стежині біля цього Вогню. Хай Пісня Надземна буде Священним Знаком для тих, котрі вчасно вирвуться з палаючої долини, із задушливих вихорів ненависти та злоби.

Шукачу! Бережи зерна для Нового Поля! Поспішай до гір. Стежка давно прокладена. Вогняний Міст побудовано.

Учитель Духу стоїть на варті!..



Закінчення зі стор. 47

копальні "Сосновец" що ж зганяючу йому сон з очей економічну ситуацію його країни, офіційно вказуючи на мешканеві турботи великої ще частки польських родин, труднощі з їх забезпеченням, недостачі в склепах, черги за деякими продуктами, вилучування електричної енергії і відповідаючи на питання, як це діється, що в цілому гірництві зростає видобуток вугілля, а одночасно з численних районів країни надходять сигнали його недостачі, між іншим заявляє, що "скорий зріст потреб, ще скорший зріст людських прагнень".

17) Номенклатурні функціонери це ті, яких як своїх довірених добирає та розподіляє по ключевих посадах в адміністрації, народному господарстві та в різнородних культурних і громадських організаціях виключно партія. Вони живуть в розкішних дачах, їх возять персональними лімузинами, тільки їм доступні закриті склепи з капіталістичним бараклом "порохнявого заходу", тільки для них організується закриті покази буржуазної моди і т.д., тоді коли то трудящим масам не вистачає хліба, коли то робітники і колгоспники замість необхідного відпочинку після мозольного трудодня, мусять ще годинами вистояти в чергах за підставовими харчевими продуктами.

ПІСНЯ НАДЗЕМНА

Народжений Вогнем — служи Вогню.

У серця — Правда.

Блискавиця — Знак тобі.

Світ Серця — світ Безмежності.

Любов — ведеuche Начало Всесвіту.

Йи любов'ю... Всюдисущий її Вогонь. Він будує Космос.

Краса — найсинтетичніший промінь ЛЮБОВИ.

На землі будуйте Красою.

Світ Вогняний твориться напруженим горінням Серця в земному
перебуванні.

Поглиблювати Серце. Розкрити дарунки його. Ось завдання вті-
лень.

Будьте радісні. І благо з вами.

Час Битви настав. Не пройти дорогою; де тигри засіли.

Путь нова. Крила піднімуть.

Держайте в Битві.

Все Братство поруч з вами в Битву вступило

Стяг Битви — вогняна Воля Серця.

Вогняною Волею переможете.

Стріла злоби не досягне Суцього Вогню.

Чашу з серцем Палаючим вознесіть!

Радість ранку омие серце.

В нове дивіться новими очима.

Радість — накінецьник стріли вашої.

Любов — політ спрямує

Не жахайтесь перед лицем ворога. Заметався, як звір зацькований
Здобич втрачена.

Завдання — не допустити надлому серця.

Ранений звір страшний.

Спокійно. Спокійно. Спокійно.

Залікую рани усмішкою Сонця.

Серце радісне — воскресни.

Воїни завжди готові до Бою.

Кожна перемога — знак ще більшого Бою на грядущому витку
Спіралі.

Будьте мужні. Я з вами

Радість велика. Дрімота розвіялась.

Око Вогняне чатує.

Грім водоспаду всезімтаючий. Так ідіть!

Зміцнимо зброю.

Наповнюються кувшини Вином Мудрости.

Вічнозелене Древо не боїться холоду.

Ріка сама собі визначає річище. Уподобимось.

І вночі, знаєте — Сонце Чатує.

Вихор злостує.

Невидимий корінь — міцно тримає.
Ясність — міцність ваша. Бережіть.
Очі — дзеркало душі. Вічна Істина.
В очі дивіться. Серце прочистає. Вірте.
Любов. Любов. Любов.

Багато штормів попереду. Та Зірка Путь вкаже.
Ближче близького.

Дозрілий плід падає на землю.
Пташення, зміцнивши крила, до Сонця підноситься.
Земні плоди — Землі.
Пильно дивіться.

Кристал грає. Сонцем насичений.
Птах співає. Суть збагніте.

Життя іскриться. Холод не страшний.
Твердо ступайте.

Радість укаже сяйво Вершини.
Стріли летять. Броню зміцняють.
Непробивна Радости броня.
Схили голову до сходини Храму. Дзвін чує чутливе вухо.
Скажи, Серце, що в Дзвоні?

По Сонцю й Зірках знаходимо Путь.
Шукайте.

Серед бурі знає Стерновий, чим вистоїть.
Коли струна напружена — рятунок близько.
Сонце не опалить крила.

Летять птахи. Кожному Путь призначено.
Кожен чує запахи Вітчизни своєї.
Довіртеся чуттю птаха.

Серце дитяти. Меч воїна. Крила орла.
Чарівну гірлянду зберу.
Не осліпить поглядом ясного.

Незрима Світло сяє.
Діти Світла! Світло Провіщає...
Прекрасний алмаз. Але твердість його знаємо.
Вночі і світляк допоможе розпізнати стежину.
Мудрий господар все прикладе.

Вожак ключа знає місце брата в строю.
Не затrudимо.

Шупальця темрява простягла. Замкніть коло.
Пахощі нетутешні оберігають.

У Великому перебує дух.
Постійність Сонця — приклад.
Стріла стверджує волю пославшого.
І підземні води знаходять вихід явлений.
Мудрий поглядом проник.

Не пройти джунглі без гострого меча.
Турботливо відсіче непотрібну вітку Садівник.
Співмірність воїна — любов.

Велика жара пустелі. Хто напоїть?
Джерело Серця рятунок готує.
Грім подвигу відкриє спляче джерело.
Хмари збираються. Та блискавиця розметає хмари...
Могутність Щита знаєте.

Так ідіть. Танок злоби не пошкодить любов'ю кований щит.
Птахи Сходу несуть вісті світлі.
Радістю стрінемо птахів Сходу.
Приготуємо дарунок суджень.

Гірський потік — Вершини посланець.
Велика суть потоку. Ним будуємо.
Зачерпнемо із Скарбниці ЖЕРТВИ.

Перша парость весни зародилась під снігом.
Посланець невидимий. Та весна зазвучала.
Ловці Перлів готують скарб безцінний людям Землі.
Майте розум прийняти.

Урочний час Царственного Лотоса.
Вічнораховуючий, Вічнодаючий Лотос закликає.
Воскреснемо в Лотосі.

Густим терням заросла Земля. Та садженці Світла проростають.
Збережемо парості Грядущого.

Згустилася пільма. Вище смолоскип Серця.
Багато не отямиться від важкого сну.
Та благодатна роса напоїть кращі квіти.
Самі приготували долю свою.

Квіти Вогню не страшаться ні спеки, ні холоду...
Чекайте. Напружене чекання — найкраще прагнення.

Струни нап'ялись. Близиться день урочистого ствердження камен-
ня . Велика відповідальність. Велике торжество.

Радість уготовлена воїнам моїм.
Блакитні пелюстки Лотоса розкриваються.
Вічний двигун — суть Божественне Життя.

Птах у польоті не складе крил.
Орфей воскресне, коли чарівна арфа пробудить похмуре царство
Аїда.

Вогняні сльози Самозреченого Серця повернуть Любов зневіре-
ним самотнім душам.
Невіддільна Перемога від Огняного Серця.

Опалила щупальця пільма.
Ствердивши Щит мій в серці своєму — держай.
Не віра — а Знання в серці вічна мого.
Краплі Великої Ріки зберуться не скоро.
Та Радість Єдиної Могутности велика.

І траві щоб вирости — тепло потрібне.

Але кригу невігластва не пробити.

Незримо зерно в землі. До Сонця ж піднімається суть Зерна, ли-
ше з'єднавшись з суттю Землі.

Бурі пронесуться. Але світоч Маяка вогнянотійкий.

Пам'ятайте.

Всякий птах повертається до свого гнізда.

Та мужність і знання путі необхідні для перельоту.

Єдина тканина Світла. І Промені Вершини взаємопроникають
Промені основи, сплітаючи речовину Життя. Дійство самопрояв-
леної Любові творить проявлене Життя.

Щільним кільцем оточила пільма. Та сміливо ступайте. Зірка над
вами.

Філософський Камінь — пізнає Серце Вогняне.

Космічний Магнет напружується могутньо. Вихідний ланцюг розір-
вано. Та Великий Плавильщик — Вогонь — з'єднає здорові ланки.
Ритм Космосу нерушимий.

Елементи Світла закладені в кожному Житті. І продовжать путь,
передбачений для них Еволюцію. Ті ж, що не притяглися в напрямку
Творчого Магнету, перебувають в нейтральному колі, звідки знову по-
чинається смуга нарощування творчого потенціалу.

Так зародиться ланцюг нового піднесення.

Співстраждання — найдійовіша Любов.

Струми пересікаються у вихорі вампіричних потоків. До Великого
Часу — готові будьте.

Зброя Світла наготові.

Усмішка Сонця — Весну народжує.

Усмішка Серця збудує Храм Краси.

Пустелі від спеки і морозу. Не проникне пустеля в Огняне Серце.

Світло Несказанне осяє Серце Воїна Моєї Могутности.

Велике Колесо Буття повторює всі точки обертів своїх, і не пов-
торює жодної миті.

Коли тяжкий час — поклади серце на вівтар Справедливости.

Чатуйте. Тяжкий час.

Серце відкриє Брату Радости.

Міцний корінь і скелю проб'є.

Прекрасна гірлянда світів. Не існує повторень у Великим Творін-
ні. Чарівні кристали творяться з цих поєднань. Велике творить з хао-
су Велике відображення зростаючої і Суті Своєї. Так відбувається
«кровообіг» Великого Єства. Так кожен рух в ньому творить нове
ствердження Любові.

Таємні проблеми Духу непізнані для інтелекту. Їх Найвищі вібра-
ції досягнуть лише серця, котре запалило Сьоме Світло. В земному
тілі цей стан доступний лише для тих, хто підійшов до нього Стеж-
кою Мільйоннолітньої Жертви. Для такого Пізнання не треба зем-
ного часу. Суть спалахнувшого світильника пізнає себе, з'єднавшись
з Суттю Джерела. Суть же Джерела єсьм завжди Новосутня.

Серце каже правду. Храм Любви перебуде в чистоті. Великі істини й діла ждуть подвижників своїх. Крила радості й прагнення змуть заслони пільми.

Не вирости могутньому дереву в стінах задушливої теплиці.

Явище Вершини укаже і на присутність орла. Явимо пильність.

Закон Карми нерушимий. Та проявимо мудрість при розпізнанні вогнів.

Коли переходимо бурхливий потік з цінним вантажем, уважно оглянемо камені.

Невідшкодовна втрата.

День Новий — ваш День.

Я приготую Світанок Новий. Відкрийте вікно.

Пізнати Бога — пізнати суть Дійства Любви.

Життя — саме творить Себе.

Збагнемо ієрархічність життєвих імпульсів.

Сходи піднесення будуються з «матеріалу» Серця. Всяка інша енергія, котра влітається в будову, внесе порушення споруди. Що можемо отримати від зерна, котре не віддало до кінця потенцію Вищої Енергії?!

Урочиста Радість натягує струни Арфи. Більш ніщо не розірве кайдани Аїда.

Народжений Сонцем на Землі, до Сонця Землю кличе.

Збагнемо квітку, як вбрання Сонця на Землі.

Багато грибів-паразитів породила пільма. Вогонь серця не допустить в сокровенну побудову. Розпізнати сплетіння Карми тяжко. Але Воїн Світла зобов'язаний пильно дивитись.

Багато потопаючих хапаються за плащ Владики. Та знаємо їхнє блюзнірство в час благополуччя. Невдячний вантаж на дно потягне. Знаємо і радість енергій, вознесених жадаючим. Окропимо благим дощем добре зерно.





Петро Кізко

ПЕТРО КІЗКО уродженець Харківщини, помер у Мюнхені, Німеччина 28.2.1976 р. залишивши по собі чималу поетичну й письменницьку спадщину. Сумівський діяч і редактор "Авангарду" /1946-48 рр./ та "Крилатих" /1972-73/, залишив для "Авангарду" свої Спогади, які поміщуємо на добру згадку про його вклад у розбудову сумівської преси. Досі було поміщено в трьох попередніх числах "Авангарду" про його перше арештування в рр. 1938-39 та повторне в 1940 р. і заслання до Безимлягу

МОЇ СПОГАДИ 6

"ШТАЛЯГ" 358

Нас вели довгими колонами по чвірці. Гітлерівські конвоїри виявилися надзвичайно брутальними. Били прикладами рушниць полонених, які відставали, а коли хто не міг йти й ставав, того просто стріляли на місці. Стільки мною пережито в кацеті "Безимляг", але такої звірчости, як оце в полоні, я ще не бачив.

Одного вечора нас загнали в якусь обведену колючими дротами кошару. Це був "перехідний" табір. Тут дали нам якоїсь "собачої", як її тут називали, юшки й ми, хто в чому був, лягали спати на мокрій землі. Один німецький офіцер якось потрапив чобітьми в людський відпадок і розізлився був. Я вперше в житті побачив, як на його наказ якийсь "унтерофіцер" приволок одного полоненого й той руками й шапкою витирав офіцерські чоботи. З того й інших випадків я переконався, що гітлерівці — то були нелюди. Нарешті другого дня нас пригнали до Житомиру, саме за міст над одну річку, де були кам'яні червоні будинки — колишні червоноармійські казарми. Нас усіх розташували в тих казармах і там розпочалося наше "нове життя".

Більше двох з половиною років я пробув у тому "шталязі" 358! То було справжнє пекло. Німці вишукували серед полонених жидів, зганяли їх до купи, вечорами забирали вантажними автами, везли за табір над річку й там розстрілювали. Біля канцелярії табору стояла вишка, на яку німецькі конвоїри водили провинених полонених, клали обличчям на підлогу й били, сікли гумовими палицями. Все це мені нагадало про диких людей, які водилися поза нашим континентом.

Усіх полонених щоранку вигонили на різні роботи, головним чином на важкі. Мені припала щаслива доля: я рубав дрова на одній офіцерській кухні й там в обід і зечором доїдав офіцерські недоїдки, що за тих умов було "розкішшю". Але в таборі нас годували вареною нечищеною картоплею й буряковою гичкою. Коли ми були в неділі дома, всі в обід бігли, хто з чим міг, на кухню й там одержували "харч". Тому, що в мене не було жодної посудини, я брав варену картоплю з буряками в "пілотку" й поки доходив до бараку, з'їдав усе те дороге...

За житомирськими корпусами були, саме біля бору, баракові помешкання, в яких тримали хворих полонених. Що про них чув! Ще живих, але дуже хворих, скидали на купу на площі табору, до них бігли здоровші й роздягали, роззували, бо одягом і взуттям торгували, передавали усе "барахло" цивільним особам, а від них діставали або харчі або гроші. В усякому разі, то були жакливі нелюдські часи.

До табору полонених наближалися московсько-большевицькі війська. Про війська "радяно-українські" вже й не кажу, бо то були не війська, а поневолені люди у військових формах. Я ж сам був у війську й не мав над собою і поза собою ні одного українського командира, — всі були москалі, від сержанта починаючи й на майорах, полковниках і генералах кінчаючи...

Аж одного разу до нашого табору прибула якась цивільна комісія: чоловік і жінка. Вони почали вибирати з полонених людей із середньою та вищою освітою. Зголосився і я. Через кілька днів почалася перевірка, тих, котрі зголосилися /було їх десь більше десятка/. Хоч, я вважав себе "мудрим", але в той час виявився нерозсудливим. Допитувався нас якийсь майор у німецькій уніформі, але розмовляв по-російськи. Випитав мене, яку я маю освіту, ким був у червоній армії, а як зачув, що я служив зв'язківцем і добре знаю зв'язкові справи, майор аж усміхнувся, — видно, з утіхи.

Але як би там не було, за кілька днів прийшов вислід: з усіх перевірюваних "комісія", що складалася з жінки у цивільному одязі й згаданого майора, вибрала лише двох: мене і ще одного. Нас швидко забрали з табору й кудись повезли. Я не знав, куди і з якою метою нас узято. Одно мене задовольняло: я покинув місто, до якого ось-ось могли ввалитися большевицькі війська й розправитися з полоненими так, як це вони робили з усіма своїми "ізмінниками".

Аж незабаром виявилось, що нас завезено... в сосновий бір біля моря, куди не заглядали не лише люди, а й звірі. Поселили нас у гарний білий будиночок із черепичним дахом. В одній із кімнат мене зустрів якийсь високий білявий чоловік і каже до мене:

— Прибери собі якесь ім'я, псевдо.

— А тож нащо? — питаю здивовано...

— Треба, тут уже так заведено...

"Заведено", — подумав я, — то вже нічого не зробиш, треба робити так, як тобі кажуть.

Я недовго думав і кажу:

— То пишіть мене: Козленко.

Височань нічого не казав, записав. Мене переодягнули, червоноармійську уніформу скинули й зодягли в якусь німецьку. Спали ми по одному на гарних ліжках, їли таке, чого не бачили й у дома: самі добрі, ситі речі.

Аж через два-три тижні приходить повідомлення: всім іти на подвір'я й звідти по одному заходити в низенький будиночок, що збоку житла. Я не мав поняття, що то все мало значити. Аж ось приходить моя черга. Заходжу в кімнату і бачу за столом... того самого майора і ту саму жінку, що вибирали мене з табору полонених на українській землі. А ми тепер були, як я узнав,

біля Кенігсбергу .

— Ви служили зв'язківцем?

— Так.

— Телефон знаєте?

— Знаю.

— Інші зв'язкові апарати?

— Так.

— От і добре, — задоволено промовив майор. — То знаєте, ми оце вибрали вас, щоб послати на той бік фронту, для розвідувально-підривної роботи серед військ Червоної Армії.

Я, як сидів так і застиг. "Чорти б вас узяли з вашою розвідувальною роботою, — думав я. — та хіба ж я для того здавався в полон"? Але почав відповідати, фактично крутити, майорові:

— Та знаєте, я, поперше малий, низький...

— О, о, саме це й добре, — відповів грубий і сиво-лисий майор.

— Вам, як малому, добре буде ховатися, маскуватися...

Я почав вигадувати таке, що, як кажуть, і на голову не залізе, але намагався пролізти через те вушко голки, яке переді мною було поставлене.

— Я п'ю, — кажу, — часто запиваюся так, що днями не можу встати.

Майор знову усміхнувся.

— То нічого, — каже, — хто тепер не п'є.

— Я боюся, — не втерпів я. — Мені страшно становиться, коли попаду в якусь халепу.

Майор щось шепнув жінці й каже до мене:

— Це все, що ви кажете, властиве багатьом людям...

З тим мене випустили з "майорової хати". Я полегшено зітхнув, але несподійно у середині душі рився далі. Що вони хочуть зі мною зробити? Коли я був у полоні, то мені пропонували йти до РОА, або до УВВ /Українське Визвольне Військо, чи як воно називалося при німецьких військах/, але я відмовився. Бо я попав у полон не для того, щоб служити другим ворогам України, виваившись від перших.

Але ось приходить день, коли всіх нас мешканців того дивовижного будиночку біля моря, шикують у лави. Було нас понад 30 осіб. Одних в один ряд, інших — у другий. Я знову поняття не мав, що це за "структуральна побудова" мешканців цього "хитрого дому", як його називали тут.

Аж пізнього вечора всіх повели до залізниці. Лише одних спрямували в один бік, інших — в другий, у протилежний. Я від'їхав, як сьогодні пам'ятаю, праворуч від того соснового бірка й того "хитрого дому", а інших спрямовано в протилежний бік...

Аж десь над ранком я побачив, що нас приведено в табір військовополонених біля Кенігсбергу.

Я перехрестився: "Слава Богу, той бік "радянський" обійшов, тепер не

знати, що буде далі". А я, признатися по-правді, думав, що гітлерівці отих, які відмовляться їм служити, порозстрілюють і повкидають у море. Всьяке буває.

Але лиха година не минула. Нас у таборі поселили окремо від усіх, в окремому, найліпшому барачку. Їсти теж давали ліпше, ніж усім полоненим. "Знову якась ловушка", — подумав я і не помилився. Нам потім пропонували йти в контррозвідку, тобто, йти працювати до німецьких установ, на фабрики, заводи, в підприємства й навіть на смітників, щоб там усюди рознюхувати й вивідувати, де є большевицько-московські шпигуни.

Звичайно, відмовитися від таких гітлерівських доручень означало таки небезпеку.

Але я все міркував, як вихопитися з того пекельного стану. І яка ж була моя радість, коли через два-три дні приходить котрийсь таборовий служака і викликає мене:

— Забирайте свої речі, спакууйтеся й поїдете звідси геть!

Ото було! Я не знав, на яку ступити. З однієї прірви виліз, у другу попав, але й з тієї тепер вийду!

І одного білого дня два озброєні німецькі конвоїри відпакували мене аж до Берліну. Виявилось, що декотрі українці, котрі були в Берліні "в цивілі", знали мене з моїх писань і про моє перебування в таборі військовополонених. Вони через вищі німецькі органи добилися того, що мене з табору було звільнено...

Відтоді для мене, як кажуть у нашому народі, прийшло друге народження...

ВУСТРАУ

Вустрада — це невелике приберлінське село, в якому були гарно вибудувані дерев'яні бараки, з чепурними світлими кімнатами. Осюди привезли й мене. Поселився я в одній із кімнат, видали мені цивільний одяг і я перетворився на цивіліста. Давали тут гарно їсти, читати й навіть писаги. Жили тут військовики з усіх підсовєтських національностей: грузини, вірмени, калмики та інші. Але кожна група — окремо, в окремому бараці й під окремим керівництвом. Усіх нас приготувляли для пропагандивної роботи на випадок німецько-гітлерівської перемоги над совєтами. Але сталося так, що не встигли ми тут ожитися, як раптом прийшла вістка: большевики під Берліном! Гітлер же дав наказ: боронити Берлін до загибелі. З безимлягу так само не вільно було нікого вивозити й нікому тікати. Лише військово школитись і на слушний час йти на фронт проти большевиків.

Ця вістка нас дуже засмутила. Я запізнався в цьому таборі з багатьма нашими людьми, з поетами, письменниками й різними культурними особистостями. Тут випала мені доля побачити й пізнати Ярослава Славутича, О. Воропая, Петра Карпенка-Криницю /який скоро звідти втік, як почув про витворену ситуацію/, Володимира Жилу, Михайла Ситника та інших. З Ситником ми часто ходили гачками ловити рибу, а я вечорами варив риб'ячу юшку. Ще були зі мною Павло Коваль і Журба-Трищенко, з якими нам доводилось багато розмовляти про Україну, про злочинства в ній москалів і ми одного разу навіть присяглися, що до большевиків не вернемось ніколи. Але через кілька

днів я взяв, що мої "приреченці" Коваль і Журба "вистрибнули" з Вустрау й подалися "на родину"...

Згодом із нас вишикували колони й почали муштрувати в Вустрау, вчити військової справи, бож треба буде боронити Берлін. Аж ось одного разу, пізно вечером, нам дано розпорядження збиратися й нас усіх повели на одну станцію, забув навіть, як вона називається, знаю лише, що то був якийсь приберлінський полустанок. Звідти нас повезено поїздом, не знати — куди. Але аж наступного дня я довідався, що попри наказ Гітлера усі німецькі військовики Безимлагу виїхали геть, забравши з собою всіх нас. У всякому разі, всі вони виявилися протигітлерівцями й не схотіли слухати його наказу, а муштрували нас по Безимлагу для відведення очей.

У ТАБОРАХ УНРРА І ДІПІ

У всякому разі я опинився поза Берліном і поза Советським Союзом і опинився аж у... Гайденаві, північно-німецькому селищі недалеко Гамбургу. В Гайденаві був уже табір УНРРА й мені вдалося там приміститися.

Але хвиля людоловства ще не була закінчена. То був 1945 рік. Війна вже скінчилася ганебною поразкою Гітлера в Берліні, але большевики не давали нам спокою і в Гайденаві. Сюди часто приїжджали большевицькі агітатори й вербувальники, вишукували людей "советського громадянства" й тягли їх "народину". Я мимоволі записався в реєстрі як народженець Західньої України, хоч ні разу в ній не був, але ради рятунку треба було робити все. В Гайденаві я познайомився з багатьма визначними людьми церковного, політичного й культурного життя, але з усіх залишилися в пам'яті лише Вячеслав Давиденко й Симон Вожаківський. З В. Давиденком ми видавали там навіть друковану газету "Луна". Був у Гайденаві й Петро Карпенко-Криниця, який різними шляхами опинився там. Але Криниця, як Криниця. Неспокійний, рухливий і вельми бентежний. Саме він і заволік мене з Гайденав до Авгсбурґу, в та сорову оселю "Зомер-назерне". Це був уже якийсь 1948 рік. Тут почалося цілком нове життя. Авгсбурґ, як відомо, недалеко від Мюнхену, а в Мюнхені були тоді найрізноманітніші політичні партії й середовища. Я потрохи почав із ними знайомитися й розвідувати про наше еміграційне політичне життя. Взнав, що тут у Мюнхені, міститься навіть Центральний Комітет СУМ. А незабаром членом ЦК обрано й мене. Ще трохи згодом мені припала доля редагувати сумівський журнал "Аванґард". Робота в ЦК СУМ мені, правду сказавши, не сподобалася. Через те я швидко вийшов із ЦК й став займатися редагуванням "Аванґарду". Багато мені допомагав у тому Олекса Калинин, дуже працювита й енергійна людина. Через деякий час мені випало працювати в тижневику "Час", що видавався у Фюрті. Жив у таборі в Ерлянґені, де наді мною велику опіку мав Володимир Волошин. Редактором "Часу" був Роман Ільницький, а мовним редактором проф. Кузеля. Ще працював там ред. Колянковський, але він для мене був немов чужий.

Згодом я переїхав до Мюнхену й тут влаштувався працювати в газеті "Український Самостійник", який пізніше розлетівся, чи, власне, його забрали до рук "двійкарі" а замість "УС" почав видаватися тижневик Закардонних Частин ОУН "Шлях перемоги". В цій газеті я пережив уже багато головних і не головних редакторів, та й сам звідти пішов у зв'язку зі своєю хворобою.

КІНЕЦЬ

Виховники

Н. Ушинський

Проблеми сімейного виховання

ВИХОВАННЯ ХАРАКТЕРУ, ВОЛІ ТА ТЕМПЕРАМЕНТУ

Але коли невміння наше вчити дітей велике, то ще значно більше наше невміння впливати на утворення в них душевних почуттів і характеру. Тут ми просто блукаємо в темряві, тоді як наука передбачає вже повну можливість внести світло свідомості й розумну волю вихователя в цю досі майже неприступну сферу.

Ще менше, ніж душевними почуттями, вміємо ми користуватися волею людини — цією наймогутнішою підоймою, яка може змінювати не тільки душу, а й тіло з його впливами на душу. Гімнастика, як система довільних рухів, спрямованих на доцільну зміну фізичного організму, ще тільки починається, і важко бачити межі можливості її впливу не тільки на зміцнення тіла й розвиток тих чи інших його органів, а й на запобігання хворобам і навіть вилікуванням їх. Ми гадаємо, що недалеко той час, коли гімнастика стане наймогутнішим медичним засобом навіть при глибоких внутрішніх хворобах. А що таке гімнастичне лікування й виховання фізичного організму, як не виховання й лікування його волею людини? Спрямовуючи фізичні сили організму на той чи інший орган тіла, воля переробляє тіло або виліковує його недуги. Коли ж ми візьмемо до уваги ті чудеса наполегливості волі й сили звички, що їх так марно розтринькують, наприклад, індійські фокусники та фаніри, то побачимо, як ще мало користуємося ми владою нашої волі над тілесним організмом.

Як для того, щоб утворити обширний і сильний розум, треба багато спостерігати й думати, тобто жити розумово, так само для того, щоб нагромадити велику кількість матеріалу для сильного характеру, треба якомога більше почувати, бажати і діяти, тобто, інакше кажучи, жити практично. Теоретичне життя розуму утворює розум; але тільки практичне життя серця й волі утворює характер. Цю просту й очевидну істину часто забувають батьки, вихователі і наставники, які хочуть моральними напученнями виховати серце й волю дитини. Ці напучення вносять тільки свою частку освіти в розвиток розуму, але вони можуть бути так задоволені розумом, що анітрохи не вплинуть на серце й волю дитини, в яких у той же час можуть утворитися задатки, зовсім протилежні змістові моральних сентенцій. Щоб у дитини утворювався характер або принаймні нагромаджувалися для нього великі матеріали, треба, щоб дитина жила серцем і діяла волею, а цьому часто перешкоджають старші своїм втручанням у виховання дитини: або замикаючи дитину на цілий день у школу, або заваджаючи їй

тими ж безперестанними моральними сентенціями і всякого роду обмеженнями почувати й бажати, словом, жити практично. Ось чому, між іншим, наша доба, доба многовчення, відзначається великою кількістю нікчемних характерів; і ось чому найбезхарактерніші люди виходять з тих сімейств, де батьки й вихователі, не розуміючи властивостей душі людської, безперестанно втручаються в життя дитини і не дають їй вільно ні почувати, ні бажати.

Щоб виробилася воля, треба дати їй вправи і керувати цими вправами так, щоб почуття подолання перешкод не було заглушене почуттям невдач. У самому прагненні людини до довершеності лежить уже запорука того, що успіх підбадьорює її навіть незалежно від свого змісту: «Я це зробив», «Я цього досяг»... у цьому є насолода незалежно від змісту того, що зроблено і досягнуто.

Ось чому воля міцніє від діяльності.

«Ламати волю» тому тільки, що вона — воля дитини, а не наставника, є величезне безумство...

Ми любимо працю, але не любимо труднощів праці, не усвідомлюючи, що праця без труднощів неможлива, бо трудність становить усю суть праці, незалежно від тих цілей, що їх досягають працею. Шукаючи працю і одвертаючись від труднощів праці, людина шукає неможливого.

Діти особливо нетерплячі, коли ждуть і в той же час, як справедливо зауважує Броун, більш за все живуть доживанням... Вихователю не повинен надто збуджувати доживання в душі дитини, яка і без того сильна до цієї форми почуття; а збуджуючи доживання, він повинен завжди мати на увазі, наскільки задоволення може їм відповіляти.

Воля людини може подавляти нахили, але це їй тим важче, чим сильніше те прагнення... Ось чому, бажаючи протистояти нахилу або пристрасті, ми повинні, з одного боку, задовольняти те прагнення, з якого вони виросли, а з другого — спрямувати діяльність нашої душі на що-небудь інше і найкраще в ту сферу, де у нас утворився вже який-небудь нахил, але який ще слабкий для того, щоб без сприяння нашої волі протистояти тому, який ми хочемо придушити.

Виховання, яке майже виключно дбає про утворення розуму, робить у цьому разі великий промах, бо людина більше людина в тому, як вона почуває, ніж у тому, як вона думає. Почування, як ми бачили, а не думки, становлять осереддя психічного життя, і саме в їх утворенні має бачити вихователю свою головну мету. Ми не будемо тут показувати, як досягається ця мета; але повинні вже й тут з'ясувати собі все її значення. «Від серця походять помисли злі», і в серці ж вони складають свої результати.

Зрозуміло само собою, який величезний вплив повинні мати вказані вище властивості фізичного організму і особливо нервової системи на це формування характерів досвідом життя. Більший чи менший ступінь вразливості, дратливості, міцності і рухливості в різних комбінаціях між собою встановлюють і неоднакове відношення людини до досвіду життя, так що життя, яке може зламати одного, тільки загартує іншого, і досвід який для одного має повторитися сотні разів, залишить у характері іншого сталий слід одразу. З

темпераментом дратливим і флегматичним, який міцно чи слабо засвоює, швидко чи повільно відновлює витрачені сили, людина неоднаково ставить-ся до досвіду життя, а тому й результати його не можуть бути однакові.

Хто спостерігав дітей — і особливо навчав їх за наочним методом, той, без сумніву, помітив різний ступінь вразливості у різних дітей... Сильна й тонка вразливість, загальна чи часткова, звичайно є важливою умовою швидко-го й успішного психічного розвитку. Враження дають увесь матеріал для пси-хічної роботи, а тому, зрозуміло, що чим більше буде цього матеріалу чим тонше й правильніше буде він схоплений уже самим органом, тим більше умов для обширних і успішних психічних робіт.

Однак обширна й тонка вразливість сама по собі, не підтримувана інши-ми сприятливими умовами нервової системи, не є ще запорукою успішного психічного розвитку дитини. Якщо швидко засвоювані враження швидко ж і змінюються на інші, не залишаючи по собі сталих слідів, то це може навіть перешкодити душевному розвитку. Часто доводиться бажати, щоб дити-на була менш вразлива і щоб менша вразливість дала їй змогу більше зосе-реджуватись на внутрішній душевній роботі, в комбінації засвоюваних вра-жень у точні уявлення і явленнь — у правильні поняття: словом, дала б душі змогу переробляти той матеріал, яким вона захарашується, не маючи ні си-ли, ні часу справитися з ним як слід. Надто вразлива дитина часто розвива-ється повільно саме з причини цієї надмірної вразливості.

Ще Галлен поділив характери людські залежно від чотирьох темпера-ментів: на сангвінічні, холеричні, меланхолічні і флегматичні. Але, як справе-дливо зауважує Бенеке, «це скоріш звичайні картини відомих характерів, що зустрічаються в житті, ніж точний, генетичний поділ їх». Але в житті ці чотири види характерів ніколи не зустрічаються окремо, а завжди риси одного пе-ремішані з рисами іншого. Навіть кожний у самому собі, розглядаючи свої почуття, бажання і вчинки, помітить в одних рису меланхолічну, в інших сан-гвінічну тощо, тим більше, якщо зіставлятиме свої різні настрої духу.



Фізична Культура

І-р Степан Зошун

ТВОРЧА УЯВА — ДО САМОЗДІЙСНЮВАННЯ

Проф. Генрі Муррей /Гарвард/ ще в році 1959 писав так:

“Люди з чинною творчою уявою /фантазією/ мусять серед нашого суспільства з тим числитись, що це суспільство уважатиме їх диваками або мрійниками і то навіть тоді, коли вони є “лише” господарями дому, письменниками, чи народними вчителями і є далеко позаду геніяльності такого Галілея чи Айнштейна”. Муррей звертає увагу на те, що таке наставлення суспільства до всього творчого людини помститься у виді прориву греблі, з одчаю, головно серед молоді. Муррей цей відчай молоді передбачив, бо все це заіснувало. Але часи змінились і творча уява завойовує признання!

Подібно пише Е.П.Торренс у своїй праці “Гайдінг креатів талант” — “в будуччині ми можемо полягати виключно на живлову винахідливу уяву /фантазію/ і силу творення”.

Творчу уяву видвигає на передове місце в життю людини й П.Е.Вермон у своїй праці “Креатівіті” /1970/.

А. Маслов видвигає творчу уяву і гін до творчости, подібний до тої яку, або який, бачимо у малої дитини, а не той, притаманний геніям. Отже безпосередній, щирий, без стриму, без викривлень, зарозумілости, без удавання св ятця, чи непомильного, або всезнайка... Творча уява не відкидає розсудку, ані законів природи. Саме ці, розсудок і межі поставлені законами природи /біології і фізіології/ є дороговказом для творчої уяви, бо ця остання сама по собі не знає меж і часто може завести на манівці.

Творча уява оживляє, побуджує і пориває нас до чину, а розум, знання і досвід рішають чи дана мрія має бути здійснена чи ні.

Ніяка ділянка життя/віроісповідання, міт, обряд, політика, наука, виховання, а й медицина /не можуть без неї існувати.

Ще до недавна виключним мірилом всього була “речевість”, “реальність”, чи “світ фактів” і “тверезість”, а для творчої уяви /фантазії/ мали ми погорду і глум. Тепер багато в цьому напрямку змінилось і де далі буде навпаки. Людей з творчою уявою більше не вважається “диваками” чи “мрійниками” під умовою, що про здійснення образів уяви, чи творчого відчуття, ми запитаємо закони біології, отже вмикаємо дію розсудку з його знанням і досвідом.

Латинська пословиця вимагала, щоб усі наші почини в життю зміряли до одної мети: “Щоб поставали здорові думки треба, щоб тіло, наше єст-

во, було всесторонньо здоровим". Кожна думка, мрія, навіть сон, марення, є твором уяви /фантазії/, тому звемо її творчою уявою. Від чого залежать такі, чи інші твори уяви, сон, інтуїція, марева? Від всесторонньо розвинутого мозку і його кожночасної бездоганної чинності; тоді мізкові клітини творять чудові думки, райдужні сни, але коли мозок недорозвинений, або пошкоджений, коли він і всі залози з докровним виділюванням є постійно, або від часу до часу, затроювані, тоді творча уява не може проявляти величні, цікаві, райдужні, будуючі думки, а сни є пригноблюючими, страхітливими, ба й шкідливими.

Відомий лікар на початку нашого віку Бірхер-Беннер так писав про це: "Свідомість є духовою якістю, а духові не може пошкодити навіть найотруйніша речовина. Але, знаємо, що алкоголь, наркотики, всякі хемікалії, речовини з гниття білків звиринного походження в наших кишках, заразні і їх отруї, проміння ікс і гамма, ба навіть сильний удар по голові та вилив крові до мозку, як це є часто у тих з високим тиском крові, можуть так пошкодити клітини мозку, що ті останні невеликі бути сочною для проміння духу і, залежно від місця цього пошкодження та його засягу, наша свідомість, це світло духу, затемнюється, в більшій або меншій мірі, аж цілком може й зникнути."

Генрі Берґсон подібнo: "Тому вистачає уже легке пошкодження мізкових клітин, щоб наступила зміна в цілості духової творчості". Отже, в його творчій уяві будемо мати відповідні зміни в думках навіть у снах і в поведінці, що окреслюємо зміною особовості.

Коли поминути чинники промінювання, то всі інші шкідливі чинники про які була мова вище, походять з наших неправильно дібраних, хибно приготованих, і у великих кількостях спожитих, харчів, або отруї, які ми впроваджуємо з харчами /прим.типу ДДТ, всякі хемічні добавки до них, ліки, які подають або запискують звірині, випадкові отруї і т. д./

Відомий лікар, др. Бірхер Беннер, так з'ясував цю справу:

"Розв'язка питання харчування приготує розв'язку питання душі, яка відтак займає перше місце, від розв'язки обох повищих питань і ними зумовлена є розв'язка суспільних питань". Треба завжди розуміти той вплив на поставання такої чи іншої особовості в залежності від якості і кількості харчування, напитків, курива, ліків, промінювання типу гамма, отруй типу ДДТ, і т.д.у часі довгих поколінь!

Цей вплив вище згаданих чинників на природу людини, її характер, чи особовість не можна бачити виразно у першому поколінню і тут криється головна причина незрозуміння, розбіжних поглядів, ба навіть заперечення такого впливу.

Дослідник, Др. Поттенґер зі своїми співробітниками, досліджували вплив різного роду харчів на природу /конституцію/, здоров'я, довгорічність, число потомства і його здоров'я, потворність, у продовж 10-12 поколінь котів (900 котів). Досліджували десять літ. Головно подавано сире і варене молоко, сире і варене м'ясо, змінюючи час, якість і чергу в різних поколіннях. Дослідники виразно виказали, що неприродний харч прим. варене м'ясо і молоко викликало в котів хворобові зміни упродовж

покоління і вони звичайно вимирали. хворіючи, або виказуючи спотворення костей, мозку і м'яких частей. Коли ж звироднілим котеняткам подавано правильний харч, отже сире молоко і сире м'ясо, то треба було це послідовно чинити упродовж чотирьох поколінь, що родилось врешті майже здорове і без уломностей, чи вибраків, покоління котенят. З цього внесок що у людини сьогоднішній харч, який майже в цілості є неприродним, викликає на довшу мету, у довгих поколіннях, зміни в побудові цілості, а особливо мозку, які ми не уміємо відразу зауважити і тому мильно тлумачимо; ті зміни в побудові /конституція/, у здоров'ю, з покоління гіршають, але ми цього не зауважуємо, бо ніхто не жиє довше ніж одне-два покоління, головню не має тяглости тих дослідів у поколіннях дослідників. Усі, отже, явища звиродніння людського роду, кожний дослідник досліджує найвище кілька літ, а ми знаємо з дослідів на звірятах, що шкідливий харч вагітної викликає, чи спричинює, шкоди у побудові цілості і мізку, які викрити можна упродовж довгих поколінь, а саме тоді, коли батьки чи пра-прабатьки уже можуть й не жити, але позірно були у "доброму" здоров'ю. У випадку людини, коли б навіть досліджував цей вплив харчу на побудову і здоров'я людини, то беручи до уваги його вік, він міг це чинити у найліпшому випадку упродовж 30-40 років, і, звичайно вмирає; отже часово досліджував навіть не ціле одне покоління. Його наступник, ще не було мабуть, такого випаку, принайменше я про це не знаю, щоб продовжував досліди свого попередника на даному суспільстві в напрямі, наміченому своїм попередником. І тут лежить вся заковика, що тою справою рідко хто цікавиться, бо це справа мозольна і не дає нічого, щоб "заблизити" ні не приносить якісь "доходи", ні він не може закінчити ті досліди упродовж свого життя! Але навіть якби знайшлися такі завзятці-дослідники, тобто, щонайменше 6-8 чергових поколінь вчених-дослідників, досліджуючи кожний цю саму справу впливу харчу на побудову і здоров'я поколінь даного суспільства, кожний упродовж 40 літ, то висліди цих дослідів не мали б ніякого впливу на сьогоднішній ні на будучий спосіб харчування людей!

Тим не меншою істина, що сьогоднішній харч, наптки і різні уживанки постійно пошкоджують якість людини, головню її мізку, людина виродніє; в тому самому напрямі діють всі хімічні і механічні блага цивілізації! Але також та обставина, що т. зв. "модерна" людина майже не працює своїми м'язнями, має постійну заборгованість в кисень, ба навіть недостачу чистої води!

Тут лежить головна причина отого неозорого числа відхилень у душевно-умових ділянках, бо мізок, почавши уже у плоді, в уразі вагітної не має природних умов розвитку, а як немовля теж ні, а як юнак чи юначка й погів!

Якими психологіями, педагогіями, чи теоріями хочемо зарадити цьому поступаючому звироднінню людини? Це ж біологічні підстави буття людини є сильно підважені, нарушені і тут треба заложити підойму! Не кожна творча уява є згідна зі законами природи, отже з тими законами, які кермують розвитком людини від запліднення почавши. Неодна дія і діло в сьогоднішньому житті людини є наслідком такої творчої уяви. Візьмім до уваги от хочби всі винаходи в ділянці техніки, хемії, всі винаходи в ділянці

справ виховання, суспільних відносин, моди, в ділянці харчування, особливо того, який сьогодні споживаємо, всі винаходи для приємності, винаходи всіх уживанок для приємності змислу смаку /алкоголь, безалкогольні напитки, морозива, солодоші, варська сіль і т. д./ теж курення і уживання наркотичних речовин /ЛСД, маріхуани, героїни, і т.д./ є здійсненням творчої уяви.

Не трудно зрозуміти, що багато з тих винаходів, надхнених творчою уявою відомих, але й невідомих людей, не сприяють розвитку людини, згідно зі законами природи /біології, фізіології/. Отже перешкоджають цьому розвитку уже почавши в уразі вагітної, а потім у віці новородка, дитини, юнака/-ки/, молоді взагалі і шкодять теж дорослим.

Сьогодні, загально плід в уразі вагітної, не знаходить природних умов розвитку; іноді середовище в уразі вагітної є так отруйне, що плід гине, тоді приходить на світ мертве дитя. Причиною є всі згадані вище шкідливі чинники, головню неприродні харчі, всякі хемічні речовини, прим. відомий контерган /талідомід/, теж алкоголь, а їм же ність кінця.

Коли б не було тих шкідливих чинників, то плід в уразі вагітної дитя, юнак і юначка розвивались би на причуд досконало; не було б стільки уломностей, потворностей, звироднінь у духово-умовому, стільки хворих людей, а у стислому зв'язку з тим, стільки непорозумінь у суспільно-політичному життю, в родинях, між одиницями і т.д.

Нас цікавить творча уява, якої здійснення сприяло б досконалому розвитку людини, але ця творча уява може походити хіба лишень з мізку досконало, отже всесторонньо, до меж можливості, розвиненого.

Щоб такі умови розвитку одиниці, а втому й мізку, створити, то треба нам, людським істотам, обдарованим душею і розсудком, уникати усіх тих шкідливих чинників, принаймні тих, які залежать від нас; а до цих належать головню ті, які ми впроваджуємо зі сьогоднішніми харчами, з уживанками, включно до курення. Нам треба теж тямити, що всякі вигоди сприяють звироднінню! А навпаки сильна, здорова, ялиця росте на скалистому урвищі, де вдаряють в неї найсильніші вітри, тучі, бурі, жар сонця і мороз! Теплярняні умови життя сприяють розніжненню, вразливості на всякі найдрібніші шкідливі чинники чи вимоги життя! Всесторонній рух, у виступаючих кількостях, є другою переважною умовою правильного розвитку цілоти, а в тому й мізку! Це торкається в першу чергу вагітної жінки з уваги на плід в її уразі, а потім її, як матері, кормилиці і виховниці.

А це є біологічні умови виховування, яких не можна заступити ніякими теоріями, психологіями ні педагогіями!

Державні, відповідальні, чинники ледве чи можуть тут щось радити, чи змінити, будучи в полоні технічного "поступу", інтересів капіталу і промислів /байдуже з-під якого знаку: капіталістичного, чи комуністичного/. Теж політично-мілітарні чинники в державах нехтують засадами біології, отже здоров'ям людей. Міністерства Здоров'я держав не мають ніякого впливу в напрямі істотних змін з метою поліпшити умови життя з точки зору біології людини /з цього приводу в останньому десятилітті міністер здоров'я Німеччини /пані Штробель/ зреклася бути вибраною ще раз на мініс-

тра здоров'я, а міністер здоров'я Австралії був змушений промисловцями перекреслити свій закон/ Інтереси промислів і його капіталу в кожній державі паралізують всякий почин, зміряючий до охорони суспільства перед шкідливими відпадками тих промислів, самих їхніх виробів/прим. зорових передачників, папіросів, отруй типу ДДТ, всяких розприскувачів, атомових горнил і т.д./ Коли Амер. Т-во Лікарів Півн. Амер., її відділ для справ хворіб серця, видав для загалу малу книжечку із вказівками, щоб уникати товщів і м'яса, то промисли тих виробів вимогли від лікарів додати, що ті вказівки торкаються лише хворих людей! Світова Організація Здоров'я є теж зв'язана інтересами капіталу і промислів.

З цього внесок, що всякий почин до відродження мусить вийти від одиниці, яка зрозумівши положення, почне від себе, поставить до себе відповідні вимоги, впливатиме на своє довкілля, родину, громаду, нарід.

Цей шлях звемо шляхом до самоздійснювання!

Вправді є два модні рухи серед молоді і є серед них надійні позначки, але незнати в якому, оба рухи, напрямку підуть. В шестедесятих роках ми пізнали їх під різними назвами, особливо під назвою "Гіппі". Відомий проф. теології, у Гарвардському університеті, Гарвей Кокс, вважає, що краще не вживати різних назв, а особливо назви "Гіппі", бо вийти може велике непорозуміння; тому він пропонує уживати лишень дві назви, бо серед цієї молоді вилонились два знаменні рухи, які різняться до деякої міри між собою, щодо їхньої ідеології. Уживаю нароком слова "ідеології", хоч цієї тямки уникають мов чорт свяченої води, а чейже маємо до діла з двома в'язними ідеологіями. Гарвей Кокс зве одних "нео-містиками", а других "неомілітантами"; провідною ідеєю перших є "пири і роздумування", других "співучацання". Для перших є важне віддалитись від обов'язків праці, відірватись від лишень матеріялістичних цілей, святкувати пири при "рок" музиці, геріллі-театру, діонізія-танків, грі світел, а все вбране у рамці обряду. З них постало і постає щораз більше політично чинних людей; більшість не йде за "старими лівими", а навпаки зростає щораз то більше зацікавлення теологічними питаннями, навіть окультизмом, астрологією і ясновидством. Чи позбудеться цей рух шкідливих здоров'ю нахилів, а приймуть біологічні закони як провідні в їх життю, покаже будучність. Як я в дальшому винажу, біологічні закони не є їм цілком чужими, що скріплює в нас надію, що відродження буде від підстав буття!

Зате "воюючий напрям" наголошує участь кожного у будові нового зразку суспільства у протилежність до "неомістиків", які наголошують задоволення одиниці. "Вуюючі" мають видиво людини в суспільстві як підмет а не як воно є до тепер як предмет, не зважаючи на всяке окозання лювання балананиною про демократію. На їх думку мають бути розторощені не лишень проводирі сьогодиньного зразку суспільства але й пристрої інституції, ними створені. Вони змагають до розгромлення світу дійсників /фактів/ і силу тих дійсників. Це нагадує ідею месіанізму. Їх знаменує те ж таке прагнення до справедливості... щоб народи дотепер гноблені /дивне, мають на думці лишень чорношкурів/, убогі і молодь на будуче рішала чи співрішала про свою долю. Коли неомістиків порівнює Кокс до "католиків" то "воюючих" називає "протестантами".

далі буде

Українське Студентство в Світі

XII Конгрес ТУСМ у ЗСА.

У суботу 26 січня ц.р. в Домі Українського Визвольного Фронту в Нью Йорку відбувся XII Крайовий Конгрес Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського /ТУСМ/. Після реєстрації делегатів та гостей, Конгрес офіційно відкрито молитвою. Голова осередку діяльності ТУСМ-у в Нью Йорку п-га Віра Чума привітала всіх присутніх та побажала успішних та корисних нарад. Була вибрана президія, яку очолив д. Ігор Зварич, теперішній голова Світової Президії ТУСМ, і до якої увійшли п-ги Оксана Дацьків — головний секретар, та Оксана Ярема — заступник секретаря.

З нагоди цього XII Конгресу ТУСМ одержано 27 привітів — 14 писемних та 13 усних. Найголовніші з писемних привітів, які були відчитані, були: від Блаженнішого Патріярха Йосифа І, від Голови Проводу Організації Українських Націоналістів, дост. Ярослава Стецька /поміщуємо цей привіт в іншому місці в цьому числі, ред. "Авангарду"/, та недавно звільненого з московських концтаборів д. Валентина Мороза. Між найголовнішими привітами були: проф. Семен Вожаківський — Український Визвольний Фронт та Організація Оборони Чотирьох Свобід України /ООЧСУ/ та мгр. Осип Рожка — ЦУ СУМ.

Після вибору різних конгресових комісій, уступаючи референти Крайової Управи представили делегатам свої звіти. Звіти були подані в такому порядку: референт преси — п-га Марта Мачай, референт фінансів - п-га Христя Герула, заст. голови на захід — д. Роман Василькевич заст. голови на схід — п-га Стефка Грицковян, ексекутивний заст. голови — п-га Оксана Дацьків, голова Крайової Управи — д. Андрій Прятка. Після запитів та короткої дискусії над поданими звітами, перша сесія Конгресу закінчилася.

Друга сесія почалася панелем на тему: "Батько і син: Роман і Юрій Шухевичі". Панелістами були: д.І.Зварич, д.А. Прятка, та д.М. Грицковян. Панелісти обширно представили увесь діяпозон боротьби ген. хов. Романа Шухевича-Тараса Чупринки, як Головно-Командуючого УПА, і участь Юрія Шухевича в сучасному русові спротиву в Україні

В третій сесії Конгресу були представлені звіти поодиноких Конгресових комісій. У звіті мандатно-верифікаційної комісії було подано, що в Конгресових нарадах брало участь 31 зареєстрованих делегатів та 11 гостей. Опісля відбувся вибір, нових органів Крайової Управи. На пропозицію номінаційної комісії, до нової управи увійшли: д. Андрій Прятка — голова, п-га Оксана Ярема — заступ. голови на схід,

п-га Ірка Фаріон — заступник голови на захід, д. Роман Гошовський — секретар, п-га Христина Іванів — референт фінансів, д. Ігор Зварич — референт зовнішніх акцій, д. Роман Зварич — ідеологічний референт, п-га Віра Чума, д. Віктор Потапенко, та д. Славко Нестор — вільні члени; Контрольна Комісія — п-га Оксана Дацьків — голова, п-га Христя Герула та д. Роман Василькевич — члени; Товариський Суд — п-га Стефка Грицковян — голова, д. Ігор Яворський та п-га Марта Мачай — члени.

Четверта сесія відбулася після вечері і була започаткована програмовою доповіддю новообраного голови — д. Андрія Прятки. Опісля були відчитані резолюції Конгресу, які були прийняті делегатами одногласно. Конгрес закінчився відспіванням українського національного гімну. Після закриття відбулася товариська "вечірка" при звуках оркестри "Водограй".

2000 підписів для Ю. Шухевича

АКЦІЯ ТУСМ У ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ

Нью Йорк, Н.Й. (Пресова Служба ТУСМ) — Осередок Діяльності Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) успішно провів у Нью Йорку День Солідарності з українськими політичними в'язнями, що його влаштовують кожного року усі молодечі й студентські організації та товариства в дні 12 січня.

Між годинами 11-ою перед полуднем і 5-ою по полудні кілька десятків членів ТУСМ-у в Нью Йорку пікетували перед будинком советської місії до ОН при 67-ій вулиці і Лексінгтон евеню. На розі Третьої евеню група студентів — членів ТУСМ-у поставили столик і збирали підписи під окремою петицією в обороні довголітнього в'язня Юрія Шухевича, яку опісля перешлють президентіві Дж. Картерові з проханням інтервеніювати в справі звільнення Шухевича. Інша група роздавала інформативні летючки, спеціально видані з нагоди Дня Солідарності, у яких не тільки наświetлено події в поневоленій Україні, але також вказано на приклад дальшої комуністичної агресії в Афганістані. Переважаюча більшість прохожих радо підписували петиції й читали летючки, бо, як відомо, наставлення американських співгромадян до советської імперії набагато змінилось в користь поневолених народів.

У той же час поодинокі члени ТУСМ-у з активною допомогою В. Мороза, збирали теж підписи та роздавали літературу на долині міста Нью Йорку, головню біля Будинку ОУВФ на 2-ій евеню. Всього разом роздано понад 4000 летючок та деяку кількість брошурок про Юрія Шухевича та зібрано біля 2000 підписів.

Інформації про акцію ТУСМ-у були передані телевізійною станцією СІ-Бі-Ес (русло 2) у вечірніх новинках, а також були згадані деякими радіостанціями, головню WNVS-FM, кореспондент якої провів також телефонічне інтерв'ю з головою Осередку Діяльності ТУСМ панною Вірою Чумою.

Крутянська голодівка в Лондоні

З приводу річниці Крутянських Героїв понад сімдесят українських молодих патріотів націоналістів (у подавляючій більшості сумівки і сумівці, але й теж декілька пластунів) голодували двадцять чотири години - від полудня п'ятниці 25 січня ц.р. до полудня суботи 26 січня — перед будинком большевицької амбасади в Лондоні. У холодну зимову ніч молодь запалила смолоскипи, і при їх світлі перед амбасадю московського окупанта відчитано резолюцію (яку схвалено одногосно) в обороні України, за її волю і незалежність та за звільнення українських політичних і релігійних в'язнів на чолі з Юрієм Шухевичем. Резолюція спрямована до британських парламентаристів з апелем дати підтримку цій акції.

Демонстраційна акція нашої молоді проходила під гаслом: «Самостійність України! Воля українським політичним в'язням!!» Численні транспаренти з прізвищами українських в'язнів — Лук'яненко, Руденка, Бердника, Матусевича, Мариновича і багатьох інших тепер чи раніше засуджених, вимагали їх звільнення. На транспарентах видніли прізвища теж давно засуджених бійців ОУН і УПА., які ще досі караються по московських концтаборах.

Треба радіти, що українська молодь невтомно і жертвовно стає в обороні самостійності України та її борців — українських політичних в'язнів, що їх окупант засуджує на довгі роки тюрем і концтаборів! Треба закликати молодь в інших країнах, щоб теж включалася в акцію, коли її зв'язувати з подіями в Афганістані і притягати до наших акцій афганців, які радо співпрацюють з АБН, як це вказує наша широка акція в ЗСА, а теж у Данії.

Таким чином українська нація платить «данину» не тільки матеріальними добрими, але навіть психіку та інтелект її експлуатують на користь чужинців. І не тільки панує Україною цар-чужинець, але й сам Бог зробився чужинцем і не вміє української мови. Просвіта занедбана, культура знівечена і темрява панує скрізь по Україні. І через 247 років по Переяславській конституції «вільний і рівний» українець відіграє ще гіршу роль ніж колишній ілот, бо в ілота не вимагали принаймні інтелектуальної «данини», бо від ілота не вимагали любови й прихильності до своїх гнобителів, бо ілот розумів свій гніт, українець же тільки відчуває його. Така то є логіка подій і такі її наслідки. І от посеред таких лихих обставин ми зішлись до купи, ми згурталися в одну сім'ю перейняті великим болем та жалем до тих страждань що вщерть наповнили народню душу і — хай навпаки логіці подій ми виписали на своєму прапорі:

«Одна, єдина, неподільна, вільна, самостійна Україна від гір Карпатських аж по Кавказькі».

Микола Міхновський "Самостійна Україна" 1900

СУМ в дії

НАУКА І БОРОТЬБА

*XII Європейський Зимовий Табір СУМ ім. Ген.-Хор. Романа
Шухевича і Юрія Шухевича*

У днях від 22 грудня 1979 р. до 1 січня 1980 відбувся XII Європейський зимовий табір (ЕЗТ) дружинників СУМ у виховно-відпочинковій оселі «Франкополе» в Бельгії. Оселя постійно розбудовується і в майбутньому стане модерним, для студійно-конференційних цілей центром зустрічей. У минулому році 8 нових ogrіваних кімнат було приготовано для табору, в наступному будуть закінчені простора зала та інші кімнати.

Цей Зимовий табір нараховував 100 учасників дружинників і сеньйорів СУМ, включаючи членів команди, інструкторський та технічний склад. Це число в історії зимового таборування СУМ — рекордове. За країнами учасники діляться наступно: з Англії — 39, Німеччини — 25, Бельгії — 22, Франції — 2, Австралії — 3 Голляндії — 3, ЗСА — 1. Більшість учасників — це молодь, у віці від 18 до 25 літ, багато з них походять з мішаних подруж були студенти й професіоналісти — всі сповнені діяльністю й творчим запалом.

Табір відкрив від імени Європейської конференції СУМ інж. Іван Левицький, голова КУ СУМ у Бельгії. Він передав ведення табору команді в наступному складі: Андрій Гайдамаха — комендант, Одарка Іванчук — писар, Орест Філь — фінансовий, Ігор Хохоляк — господарчий, Віра Гайдамаха — програмова, Галя Костюк і Славко Тимчишин — бунчужні. До



Зимовий "похід"... на Франкополі

технічного звена увійшли: Славка Содорук, Лариса Ткачук, Ірка Ковальчук — відповідальні за харчування табору, Зенон Коваль — відповідальний за квартирування, Юрко Романець — відповідальний за ранішній прорух та ведення буфету, Галя Старик — медсестра, Ігор Щур — відповідальний за безпеку табору.

Програма табору — 45 теоретичних годин — складалася з семінарійного циклу на тему визвольних та протирежимних революцій (керівник д-р В. Косик), з доповідей, праці в гутках (авторський плякатовий і декораторів), з успішної вечірньої мандрівки (керівник Ю. Романець), з авторського вечора, присвяченого В. Морозові і творчості «загратованих поетів» (режисер І. Щур), з прощального вечора на високому товариському й культурному рівні (за вечерею відповідальна Галя Костюк, а за програму Маркіян Панчук), зі зустрічі Нового Року під звуки оркестри «Опришки» з Льєжу.

Цикл семінарійних доповідей на тему «Визвольні й протирежимні революції в новітній історії» відкрив вступним викладом з теорії й соціології революції д-р Володимир Косик, викладач УВУ, який керував семінаром. Семінарійні доповіді виголосили: д-р В. Косик — вступ і українська, козацька і російська революція (1917 р.), Іра Капустинська — англійська, Віра Коваль прочитала реферат Зірки Мацюк — голландська, Богдан Бобин — реформація, Юрко Романець — американська, Зенко Коваль — французька, Петро Згвеля — італійська революція.

Ці доповіді доповнив д-р В. Косик загальним викладом про українську козацьку революцію 1648 року, російську революцію 1917 року та українську національну революцію 1917-1918 років. Крім цього, над причинами, перебігом і наслідками кожної з революцій працювали в рамках семінара окремі групи, які здавали потім свої звідомлення. Цей цикл семінарійних праць закінчився заключним викладом д-ра В. Косика.

Викладачами на інші теми були: почесний член СУМ Валентин Мороз — «Національні стосунки в СССР і національні рухи», «Геополітичні підстави української державности», «Третя еміграція», «Акція 29.3.1980», мгр. О. Коваль, голова Центральної Виховної Ради СУМ — «Тисячоліття Хрищення Руси-України», Мирон Митрович — «Українська музика» — історія й характеристика, Богдан Бобин — «Українські політичні в'язні», Віра Гайдамаха — «Вертеп», «Ідейні заложення СУМ», Галя Хом'як — «Студентські розрухи 60 рр.», Юрко Романець — «Спогади з в'єтнамської війни», Андрій Гайдамаха — «Наслідки Гельсінкської конференції». «Українсько-жидівські стосунки».

Висвітлювали діяпроглядки («Історія УПА», табори СУМ і репортаж з приїзду Валентина Мороза до Бельгії) й фільми (табори СУМ, урочистості в 20-ті роковини смерті С. Бандери в Мюнхені) Б. Качмарський і П. Липа.

Велике враження на учасників справила присутність Валентина Мороза і його чіткість вислову й незвичайна простота у спілкуванні з таборовиками. Його ідеї та постава були прийняті з одушевленням і стали джерелом духового піднесення та наснаги. Зі свого боку таборовики дали гостеві



Таборовини на заняттях

відчуття справжнього сумівського таборування. Від'їхавши після п'ятиденного таборування, Валентин Мороз дав знати, що «затужив за франкопільською атмосферою».

25 грудня 1979 відвідав В. Мороз українську громаду в Лімбуржчині, яка вітала його в своєму простірному Народному домі.

Під час XII ЕЗТабору відбулося також дводенне засідання Європейської конференції СУМ під керівництвом Віри Гайдамахи, голови КУ СУМ Німеччини. У Конференції взяли участь: Я. Рутковський і С. Содорук (Англія), інж. І. Левицький і Б. Качмарський (Бельгія) М. Митрович (Франція) та О. Іванчук (Англія).

Команда XII Європейського зимового табору вислала від учасників привіти Ієрархам Помісної Католицької Церкви і УАПЦ, зокрема Блаженнішому Патріярхові Йосифові, та учасникам Семінару СУМ-ТУСМ в Елленвілі, що відбувався в днях 26-31/12/ 1979.



До глибини душі схилювала українську громадськість в Україні, а зокрема воїнів революційної ОУН і УПА, борців двофронтової війни української нації після проголошення відновлення Української Держави 1941 року проти німецьких і російських наїзників, учасників усенароднього повстання ОУН-УПА 1942-1953 років — пресумна вістка про передчасну смерть у наслідок тюремних переживань і большевицьких катувань однієї з героїнь ОУН-УПА



сл. пам. Галини Дидик відоме псевдо — АННА

довголітнього провідного члена Організації Українських Націоналістів (ОУН), Обласної Провідниці Українського Червоного Хреста УПА Тернопільської Області, Заступниці Провідниці Червоного Хреста УПА, Зв'язковій Головного Проводу ОУН і його Голови сл. пам. Тура (Романа Шухевича-Тараса Чупринки-Р. Лозовського).

Галина Томівна Дидик народилася 1912 року в селі Шабалин, Бережанського району, Тернопільської області. За професією вчителька.

Покійниця стала членом ОУН уже в молодих роках і своєю відданістю справі визволення, ідейністю та відвагою здобула собі довір'я провідних чинників революційної ОУН.

Остання її функція була найбільш довірена й відповідальна — це пост зв'язкової сл. пам. Голови Проводу ОУН в Україні, під ворожою окупацією, серед страшних тенет МГБівської машини стеження та системи терору. Схоплена 5 березня 1950 року біля Головної Квартيري Головного Командира УПА і ОУН — після спроби перестерегти його перед наступом збройних частин МВД — зажила отруту, але її врятовано для вимушення зізнань. Вона мужньо витримала тортури, втративши здоров'я назавжди.

Окупантський «суд» засудив її на 25 років тюрми найсуворішого режиму, з яких понад 15 років перебувала у найважчій Владімірській катівні, решту в Верхне-Уральському, а останні роки з 1968 в Мордовії (табір 6).

Звільнена 24 березня 1971 року з забороною перебувати в рідних сторонах. Після заслання в Казахстан, переїхала на коротке перебування в Західну Україну 1972 до Бібрки, але настирливо переслідувана з боку КГБ, осіла в Хрестинівці в Черкащині, де працювала в дитячому садку, звідкіля її теж прогнали. Отже дожила віку без праці на прожиток.

Важко хворіючи від наслідків зажитої отрути, тюремних катівень, язви шлунка, сердешної недуги, а останньо ще й виразки дванадцятки — відійшла від нас у вічність героїв і мучеників за Україну й Христа. Незабуття Анна померла на удар серця 25 грудня 1979 в Хрестинівці, де її похоронено 27 грудня 1979 року.

Галина Дидик це був тип націоналістки, з якої променювала людська велич, бо суть не так у самій смерті за ідею, як в об'явленій смертю за неї людській величі.

Усе життя Покійної була журба за друзів, за близьких, за борців за ідею. Вона не прагнула нічого для себе. Останнім, що отримувала, ділилася до кінця свого, повного терпіння і гордого переносування їх, життя з її духово й ідейно рідними.

Вона належала до тих героїв, які у своїх альтруїстичних національних, патріотичних чинах не відчують своєї самопожертви, самопосвяти чи самовідречення, але, живучи для друзів своїх, для справи визволення, знаходять у тому самовиявлення, самоздійснення своєї героїчної істоти, а не самозаперечення, чи самовідречення себе!

Вона знаходила суть і зміст свого життя у житті других. Це була людина найблагородніших якостей душі, моралі, характеру, в основі якого лежало самосповнення себе в ідеї України, як її, цієї вічної України, нерозривна частка, що разом з нею житиме вічно в наших серцях і душах, у вічній пам'яті української нації, яка буде завжди горда на свою героїню-мученицю Галину Дидик-Анну.

Вічна слава і пам'ять Провідниці Червоного Хреста УПА, провідному членові ОУН Галині-Анні Дидик!

Провід Організації Українських Націоналістів (ОУН) висловлює своє найсердечніше співчуття усій Родині і близьким Галини Дидик в Україні й на чужині та схиляє у глибокій пошані голову над могилою цього борця за Суверенну Соборну Українську Державу!

Провід закликає українську громадськість вшанувати святую пам'ять Покійної Богослужбами й молитвами за спокій її душі в неділю 3 лютого 1980 року.

ПРОВІД

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ (ОУН)

М. п. у січні 1980 року

КНЯЖИЙ ДАР РОБІТНИКА

**Фундація СУМ ім. проф. Григорія ВАЩЕНКА одержала
щедрого Жертводавця**



Михайло Корнійчук

Михайло Корнійчук, уродженець українського Полісся, перебуває в Бельгії, куди в 1947 р. прибув на працю в копальнях вугілля. Спочатку поселився в Лімбуржчині, де включився в українське організоване життя, будучи членом УДК і СУМ, при чому виконував різні функції в Управах місцевих громадських клітин. Згодом перейшов до важкої праці в каменоломах біля Льежу, де й досі живе, як пенсіонер.

Не зважаючи на важку виснажливу працю, якої ніколи не боявся, бо виріс на переконанні, що людина створена для праці і тільки в праці може себе повністю як людина проявити, д. Михайло Корнійчук не поривав ніколи з книжкою. Він є довголітнім передплатником численних українських часописів і журналів, а зокрема сумівських — "Авангарду" й "Крилагів".

Немає такої української книжки, яка появляється в продажі, якої зін не купив би і то не тільки для фінансової підтримки українського друкованого слова, але також для задоволення своїх духових потреб жадібного знання Читача.

Свої патріотичні почування д. Михайло Корнійчук мав нагоду провирити неодноразово, коли виринала потреба допомоги українській молоді в її діяльності, або для участі в загально-національних імпрезах поза Бельгією. Десятки, а може й сотні тисяч франків пішли на потреби молоді з трудової кишені д. Михайла, який ніколи не скупився, кажучи: "щоб тільки з них щось путнє виросло". Ця жертвовність дійсна також і на всі інші національні справи, як на Фонд Оборони України, Визвольний Фонд, чи інші збіркові акції, яких не бракує.

І оце наш друг Михайло, почувши, що у Видавництві СУМ уже частина творів, спадщини проф. Григорія Ващенко, лежить складена до друку, без усякого вагання вирішив прийти з фінансовою підтримкою, вносячи свій Княжий Дар в сумі 100.000 бфр. на випуск цих цінних творів. В цей спосіб Друг Михайло Корнійчук став одним з перших Фундаторів запланованої вже раніше Фундації СУМ ім. проф. Г. Ващенко в 100-ліття від його народження.

Сподіємось, що жертвовний приклад д. Михайла Корнійчука знайде своїх послідовників серед сеньорів СУМ, а також серед прихильного до СУМ громадянства. Завдання наші великі і важливі, коли йдеться про вирощування нашого молодого ідейного покоління на службу Богові й Україні. Ми вітаємо д. Михайла Корнійчука з його Княжим Даром і радітимем, коли за його прикладом підуть інші.

Фундація СУМ ім. проф. Г. Ващенко

Щастя Бажаємо



30.9.1979 р. в Філадельфії звінчалися **Зенон БЛАГИЙ** і **Оля МАКСИМЮК**. Чин вінчання в катедрі Непорочного Зачаття довершили оо. канц. Р.Москаль, о.М.Канаван і о. кап. Р.Мірчук.

Зенко член ООЧСУ і муж. хору "Прометей", а Оля активна сумівка відбула низку таборів і була виховницею СУМ. Випусниця Нашої Укр. Школи та закінчила унів. студії. Співає в тріо "Соловейки".

На весільному прийнятті, на заклик старости д.М.Солтиса, гості склали 143 дол., які розділено по 50 дол. на "Авангард" і "Крилаті", а 43 дол. на радіопрограму УВФ. Збірку провели пп. Д.Рушак і В. Ткач

Всім гостям, старості та збирачам щира подяка, а Молодій Парі багато Щастя і Многих Літ!



Звінчалися 20.10 1979 р. — члени О-ку СУМ ім. Павлушкова в Чикаго **Вікторія КУЛЬЧИЦЬКА** з **Романом КАВКОЮ**. Тайну подружжя уділив о.М.Бутринський в церкві св. Володимира і Ольги.

Батьки Вікторії, Пилип і Анна подбали про її національне виховання. В СУМ Вікторія одержала 2-ий ступінь впорядниці. Студії закінчила бакалавром з мистецтва. Є активна в танц. ансамблі СУМ "Україна."

Роман, син Теофіля й Марії, впорядник СУМ 2-го ст. і виховник роя. Має бакалаврат з психології і магістерку з адміністрації підприємств.

На весільному прийнятті вітав Молодих д.Мирон Куляс, голова О-ку СУМ ім. Павлушкова. Батьки Молодої склали пожертву — 50 дол. на "Крилаті" і "Авангард".

Батькам щира подяка, а Молодим бажаємо щасливого й успішного життя

Спасибі.



ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "АВАНґАРДУ"

Австралія Аделяіда: О. Волинець — 5 дол.

Мельбурн: С. Лисенко — 4 дол., О. СУМ з нагоди 5 ліття хору "Черемош" — 42.50 дол. / також на "Крилаті" — 42.50 дол. /

Канада Торонто: В. Бицик — 5 дол. / також на "Крилаті" — 5 дол. /

Судбури: З весілля Ірки Радомської з Є. Гарасимовим — 25 дол. / також на "Крилаті" — 25 дол.

Гамільтон: Кредитова Кооператива "ВІРА" — 25 дол. / також на "Крилаті" — 75 дол. /

Монтреаль: В. Білінський — 10 дол. / також на "Крилаті" — 10 дол. /

Франція Труавіль: Ю. Ющишин — 5 ффр.

Париж: М. Бублинський — 45 ффр., Петро Плевако — 120 ффр. / також на "Крилаті" — 120 ффр. /

Німеччина ГанOVER: М. Кловак — 2 нм

Мюнстер: В. Мосса — 12 нм / також на "Крилаті" — 12 нм /

Мюнхен: І. Холявка — 7 нм / також на "Крилаті" — 7 нм /

Бельгія Шарлеруа: М. Лопатчак — 100 бфр.

Тюмед: О. Долинський — 100 бфр., І. Пунда — 100 бфр.

ЗСА Клівленд: С. Кріслатий — 2 дол.

Чікаго ім. М.Павлушкова: Булава Дружинників СУМ — 329.16 дол. З весілля В. Кульчицької і Р. Кавки — 25 дол. / також на "Крилаті" — 25 дол. / З весілля Зенона Благого з Олею Максимюк — 50 дол. / також на "Крилаті" — 50 дол. /

Філадельфія: С. Волянюк, з христин Андрія-Романа Кулиничка — 25 дол. / також на "Крилаті" — 25 дол. /

Бруклін: Відділ ООЧСУ — 10 дол. / також на "Крилаті" — 10 дол. /

Великобританія

Лондон: інж. В. Олексів — 4.50 ф.ст. / також на "Крилаті" — 4.50 ф.ст. /

Шановним Жертводавцям і Збирачам щире Спасибі а хоріві, Молодим Парам і Похресникам Многих і Щасливих Літ!

З РОДИННОЇ НАГОДИ НА СУМІВСЬКУ ПРЕСУ

В родині архітекта Михайла й Павлики Кулиничів у Філадельфії, ЗСА, відбулося в дні 26.1.1980 р. хрищення їх сина Андрія-Романа, що його довершили о. Роман Мірчук, капелян місцевого СУМ і виховник та о. д-р І. Білянич, парох церкви Царя-Христа. Хресними батьками були сумівці Марія Кононенко і Володимир Волянюк.

На прийнятті, яке відбулося з тієї нагоди в Домі Української Молоді, де всі присутні раділи, вітаючи щасливих батьків, на заклик д. М. Солтиса присутні склали 70 дол., які призначено по 25 дол. на сумівські журнали "Крилаті" й "Авангард" та 20 дол. на радіопрограму УВФ.

Щасливим батькам, родині й гостям — щира подяка, а Андрієві-Романові — обильних Божих ласк і Многих Літ!

М. Солтис

З М І С Т

стор.

ЗАГАЛЬНІ ТЕМИ

ЦУ СУМ: <i>Борись за Україну — Ми Волі Сили!</i>	1
ЦУ СУМ: 1980 — Рік оборони Юрія Шухевича.....	8
Ярослав Стецько: <i>Немає альтернативи до ОУН, привіт для ТУСМ...</i>	10
...: <i>Патріарх Катакомбської Церкви</i>	12
Маркіян Беркут: <i>Роман Шухевич — Тарас Чупринка — Символ Культури Української Зброї</i>	14
Олесь Бердник: <i>Терновий вінець України</i>	20
Олесь Бердник: <i>“Заповіт Христа”</i>	24
...: <i>“За свободу наших народів!” звернення з лагерьів</i>	27
О. Тихий: <i>Про село в Україні</i>	30
Зіновій Красівський: <i>О, Земле моя!</i>	32
Василь Карпінський: <i>Лекції Крутянського бою</i>	33

ІДЕОЛОГІЧНІ ТЕМИ

Роман Зварич: <i>Вступ до політичних наук, 3</i>	34
Денис Мужилівський: <i>Дещо про утопії, 2</i>	37

НАУКА-КУЛЬТУРА-МИСТЕЦТВО

Д-р А. Губач: <i>Нестача хліба в ССРСР і її причина</i>	42
---	----

ПОЕЗІЯ-ПРОЗА

...: <i>Олесь Бердник</i>	47
Олесь Бердник: <i>Пісня Надземна — Шукачеві тайни</i>	49
Олесь Бердник: <i>Пісня Надземна, поезія</i>	52
Петро Кізко: <i>Мої Спогади, 6, закінчення</i>	57

ВИХОВНИКИ

К. Ушинський: <i>Виховання характеру, волі та темпераменту</i>	62
--	----

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

Д-р Степан Зошук: <i>Творча уява — до самоздійснювання</i>	65
--	----

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО В СВІТІ

...: <i>XII Конгрес ТУСМУ ЗСА</i>	70
...: <i>2000 підписів для Ю. Шухевича, з акції ТУСМ</i>	71
...: <i>Крутянська голодовка в Лондоні</i>	72

СУМ В ДІЇ

СПС: <i>Наука і боротьба / XII Європ. Зимовий табір — Франкополе/</i>	73
<i>Некролог — сл.п. Галина Дидик</i>	75
...: <i>КНЯЖИЙ ДАР РОБІТНИКА — М. Корнійчук</i>	78

ЩАСТЯ БАЖАЄМО

<i>Вікторія Кульчицька і Роман Кавка, Зенон Благий і Оля Максимюк</i>	79
<i>ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД “АВАНГАРДУ”</i>	80
На обкладинці: <i>Світлина — Юрій Шухевич і син Роман</i>	I
— <i>Похорон улюбленого українського Композитора — замордованого КГБ — В. Івасюка</i>	IV

